DE LECTURĂ

DE LA NEW-YORK, TRIMISUL NOSTRU SPECIAL VĂ OFERĂ UN REPORTAJ SENZAȚIONAL DIN LUMEA INTERLOPĂ A MARELUI ORAȘ

pag. 18

ȘTIRI • EVENIMENTE • ANCHETE • REPORTAJE • INTERVIURI • OPINII

Flacăra

• Nr. 30 • 28 iulie — 3 august • 1993 • 32 pagini — 95 lei

Fondată în 1911 de CONSTANTIN BANU

Editată de PUBLICAȚIILE Flacăra S.C. S.A.

Director general GEORGE ARION

Redactor șef LIVIU TIMBUS

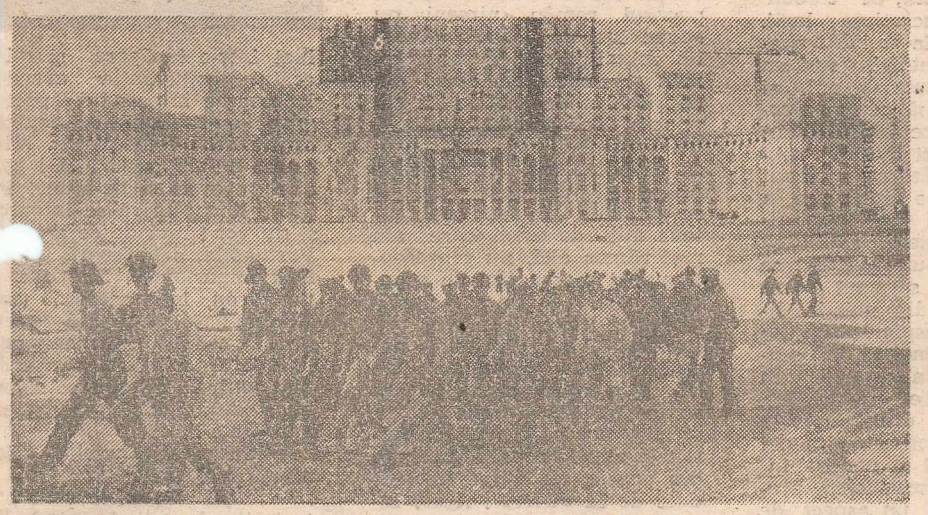

BUCUREȘTIUL CONDAMNAT SĂ RĂMÂNĂ CEA MAI URÂTĂ CAPITALĂ DIN EUROPA?

SOLUȚIA: DINAMITĂ ȘI BULDOZERE PESTE TOATE ORORILE ARHITECTURII COMUNISTE!

Cu monstruozitățile din perimetrul central și cartierele-dormitor, orașul și-a anihilat personalitatea și farmecul de altădată. Se mai poate repara ceva? Berlinezii oferă un exemplu ispititor.

pag. 4–5

NICU CEAUȘESCU A REVENIT ÎN CARTIERUL PRIMĂVERII

Reporterii noștri i-au descoperit noua reședință, prietenii și aventurile galante.

pag. 2

ASTĂZI: SUCEAVA

„L-AM ÎNVĂȚAT MESERIE PE EMIL BOBU"

Un interviu inedit despre fostul lacheu al casei Ceaușescu în SUPLIMENTUL DEDICAT PREZENTĂRII JUDEȚULUI SUCEAVA.

În sumar : informații utile, ghid de afaceri, aspecte inedite. . În pag. 25–31

Cel mai mare concurs popular de dezlegări

Vă aducem la cunoștință lansarea de către S.C. „Publicațiile Flacăra" S.A. a unui mare concurs popular de dezlegări dotat cu numeroase premii. Concursul se va desfășura concomitent în revistele **„FLACĂRA"** – numerele 32, 33, 34, 35 din 11, 18, 25 august și 1 septembrie 1993 – și **„REBUS"** nr. 8(844), din luna august a.c. El va consta în dezlegarea câte unui careu din cele cinci numere de reviste menționate și trimiterea într-un singur plic a dezlegărilor și a celor cinci taloane până la data de 24 septembrie (data poștei), cu indicația **Pentru concursul „PUBLICAȚIILE FLACĂRA".**

Alte amănunte privind acest atractiv concurs le puteți găsi în numerele următoare ale revistei noastre.

Developări diapozitive
Fotografii tip pașaport
Măriri de fotografii la orice dimensiune

NUMAI LA

Kodak EXPRESS

P-ța UNIRII Nr. 1, tel. 312 6257

Posesorul acestui talon va beneficia de 5% reducere până la data de 31 iulie 1993

GEPA Center

Un pic mai bine pentru dumneavoastră

BUCUREȘTI, CALEA DOROBANȚI 111
TEL. 01-312.99.83; FAX 01-312.75.69

Tinerii evrei care au mai rămas în România vor pleca și ei în Israel

declară Eminența Sa dr. Moses Rosen, șef-rabin al Federației Comunităților Evreiești din România

— Cum apreciați situația evreilor din România în acest moment și care ar fi perspectivele pe care le au în următoarea perioadă ?

— Noi sperăm că, date fiind auspiciile bune pentru viitor ale României democratice, situația se va ameliora, din punct de vedere al tratamentului pe care îl suportă evreii. Să nu fiu greșit înțeles : noi nu ne plângem de tratamentul din partea autorităților, noi ne bucurăm de toate drepturile politice și cetățenești ! Din punct de vedere al antisemitismului, declarația recentă a președintelui Iliescu ne dă motive să sperăm că ea va fi completată și cu cealaltă jumătate — această nouă dreaptă ! Aceasta se referă la legionari, care constituie pe drept cuvânt un pericol, dar se referă numai prin aluzii și nu prin etichetare directă la ceilalți xenofobi, antisemiți care ne înjură și ne insultă ! Sperăm că se vor găsi mijloacele legale pentru ca demnitatea și prestigiul nostru, și viața noastră și munca noastră să fie respectate, astfel că avem toate motivele să fim optimiști și să avem încredere în bunul simț al poporului român alături de care trăim aici de peste șase veacuri, în țara aceasta în care ne-am făcut datoria întotdeauna, ca cetățeni devotați și loiali Românie !

— În ce proporție influența dvs. l-a determinat pe dl. Iliescu să trimită acea scrisoare procurorului general ?

— Nu pot să-mi dozez influența mea în realizarea scrisorii ! Dar e adevărat, fără falsă modestie, că am fost primul și singurul care atunci, în februarie 1990, am semnalat și am tras clopotul de alarmă și au fost mulți care au spus că este o alarmă falsă ! Dar eu am trăit aceste situații acum 60 de ani, am suferit și am învățat ceva din ele ! Ocupând o funcție de răspundere, trebuie să-mi apăr neamul și cultul ! De atunci am sesizat în nenumărate rânduri pe președintele țării, care totdeauna m-a primit cu multă prietenie, care a făcut declarații destul de clare, dar care nu au fost urmate de fapte ?

— De ce credeți că nu erau urmate de fapte ?

— Pentru că situația politică era de așa natură, pentru că a devenit la un moment dat prizonierul propriilor sale slăbiciuni din acea vreme, când încă atacurile furibunde care erau împotriva lui îi slăbeau autoritatea. Am trimis sesizare și procurorului general din acea vreme iar după un an de zile ea a fost respinsă ! Am convocat pe șefii de partide din Parlament, care au fost de acord cu mine că trebuie făcută o lege clară care să pedepsească aceste injurii și calomnii la adresa noastră, că trebuie să ni se dea ocrotirea legii, avem dreptul la ea ! Nu suntem niște venetici, suntem aici de șase sute de ani și avem dreptul să cerem Parlamentului să ne asigure demnitatea, viața și avutul nostru ! Până astăzi n-am reușit să ajungem la o diminuare a acestor atacuri ci, dimpotrivă, la o creștere, astfel că s-a ajuns într-un ziar să se scrie despre săpunul care să se fabrice din noi, în librării să se răspândească „evanghelia" crimei și a genocidului — Mein Kampf ! În această situație paroxistică care nu putea duce decât la o stare catastrofală nu numai pentru noi ci și pentru întreaga țară, scrisoarea președintelui are un aspect de energie, de hotărâre de a se angaja în această luptă pe care trebuie s-o dea pentru apărarea acestei țări ! Sper că în această bătălie, președintele nu va omite ceea ce acum a numit numai prin simplă aluzie — adică pe toți aceia care prin demagogie și prin abuzuri de încredere mint două generații de români, care habar n-au ce s-a petrecut ! Să se aibă în vedere că a fost holocaust în România dar că nu e vinovat poporul român, nimeni nu spune lucrul acesta, nimeni nu culpabilizează poporul român și nimeni nu cere pedepsirea cuiva astăzi ! Ne opunem doar acestei negări a holocaustului, care însemnează că potențialii criminali de mâine își pregătesc armele de pe acum ! În fond, noi, câteva mii de evrei care am mai rămas aici, nu reprezentăm nici marea finanță mondială, nici mafia evreiască, nici pe comuniști, nici pe capitaliști, suntem niște oameni bătrâni care au fost storși de toată vlaga lor, care au trecut prin chinuri de iad și care vor să-și trăiască ultimele zile în această țară, fie din pensie, fie din ajutoarele date de la JOINT ! Acest lucru elementar îl cerem, îl pretindem și în această chestiune președintele țării va avea cuvântul hotărâtor, deși Constituția oferă atâtea posibilități ! Sperăm că președintele va fi acela care va salva prestigiul țării și demnitatea ei !

— Tinerii evrei care au mai rămas în România vor pleca și ei ?

— De ce să nu plece ? ! Dacă se întărește țara evreilor, de ce să nu plece ? ! Destul am stat două mii de ani în diaspora ! S-a-ntâmplat sub ochii noștri minunea aceasta, să ne construim țara și să avem o țară frumoasă, este țara făcută de Dumnezeu, e țara pe care am transformat-o dintr-o pustietate într-un adevărat rai pământesc ! De ce s-o facă alții și să n-o facem și noi ? ! N-am fi vrednici de numele de evrei !

— Bănuind răspunsul dvs. întrebarea mea avea și nuanța unui regret !

— Da, vă cred ! Vă dau exemplu președintele Portugaliei, dl. Souares, care m-a

luat într-o încăpere și mi-arătat contribuția evreilo la crearea imperiului portughez : amirali, mari navigatori, mari comercianți. Mi-spus : ne-am apucat să-i go nim pe evrei și de-atunci în coace îi rugăm să se întoarc și nu vor ! Iată de ce a Portugalia, o țărișoară fără importanță ! Ne pare nouă rău, însă aceasta est situația ! Noi dorim să aven țară în care să nu depinden nici de ura nimănui și nici d mila cuiva, în care să aven un destin, așa cum au toat popoarele !

— Cum este privită Ro mânia în Israel ?

— Faptul că acolo sunt pa tru sute de mii de evrei di România care au construit în bună parte țara și că mulți dintre ei ocupă posturi portante, România și romă sunt priviți foarte bine ! S-a stabilit raporturi foarte bun și se speră că ele vor creșt prin eliminarea acestor buru ieni otrăvite ale urii car n-au ce căuta printre noi pentru că și românii au sufe rit destul, nu numai evreii !

— Cum vedeți viitoru României ?

— Viitorul Românie depinde numai de poporu mân ! Românii trebuie să s dezmeticească din demagogie din anarhia în care trăiesc din această falsă democrație Democrația înseamnă muncă creație, ordine, civilizație cultură, conviețuire, armonie între toate etniile și cultele Este o țară bogată, chiar dacă aici au prădat toți : și rușii și germani, dar cine n-a prădat ! Acum este o țară independentă care poate să trăiască din atâtea bogății ! Cla uza este însăși România !

MARIAN GHIȚEANU

NICU CEAUȘESCU A REVENIT ÎN CARTIERUL PRIMĂVERII

• *Acum, el locuiește pe B-dul Primăverii, la nr. 49.*

După eliberarea din penitenciarul Jilava, pe motive de sănătate, Nicu Ceaușescu, „prințul" dezmoștenit de soartă, a sosit în mijlocul nostru, intrând în „rândul lumii" fără trâmbițe, covoare așternute și alte onoruri. El și-a ales drept acoperiș un loc care sigur îi amintește de vremurile în care făcea ce vroia și ce nu vroia ! Locul se află situat la o distanță de aprox. 30 de metri **de și vizavi** de fosta locuință a părinților lui, foștii „fii ai poporului" român, Elena și Nicolae Ceaușescu, acum oale și ulcele.

Totul decurge, zilnic, aproape identic. O mașină **Mitsubishi**, culoarea cafea cu lapte și nr. de înmatriculare 1—B—6675 vine dinspre b-dul Aviatorilor și parchează în capătul scuarului de pe b-dul Primăverii, intersecție cu b-dul Mircea Eliade. Vreme de câteva secunde pasagerii din mașină scrutează simultan cu privirile împrejurimile. La un moment dat o tânără zvelță, brunetă și cu părul roșcat iese din mașină și se îndreaptă cu pași repezi spre imobilul cu nr. 49. Aproape că, din grabă, ea se intimidează când deschide ușa de la intrare. După alte câteva secunde iese din mașină și Nicu Ceaușescu se uită în dreapta, privește și **în stânga**, după care o zbughește pe urmele junei. Din mers trage cu coada ochiului spre casa unde cândva intra lejer clanul Ceaușeștilor, moment în care un zâmbet acru i se înghesuie în colțul gurii, zâmbet, care, în câteva secunde, degenerează într-o grimasă și mai acră. Cu ochelari de vedere, cu sacou gri, cămașă

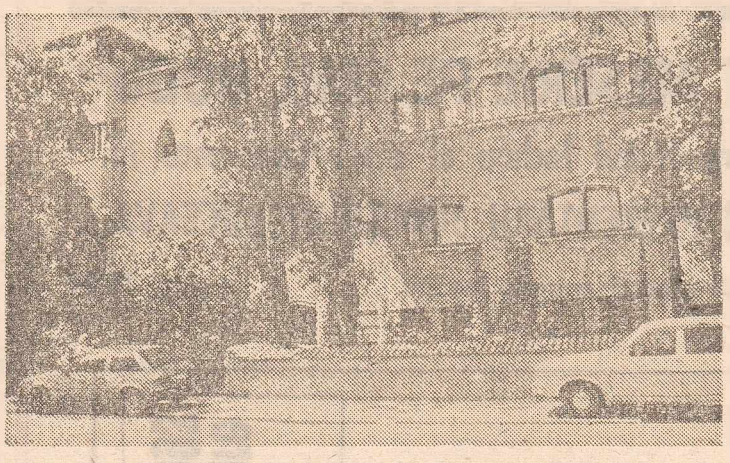

Elegantul Mitsubishi parcat, pentru derutarea curioșilor, în fața vilei vecinilor, aparține, de fapt tot fostului „prințișor".

descheiată la gât și ceva mai împlinit decât atunci când era după gratii, „Nicușor" dispare în interiorul vilei.

Juna atrăgătoare care îl adăpostește răspunde la numele de **Dana Radu** și lucrează la Televiziunea Română. Ea este fiica lui Constantin Radu, fost pion de bază în angrenajul lui Ceaușescu.

De la o sursă sigură, care dorește să rămână anonimă (și probabil bănuiți de ce) am aflat că distinsa Dana Radu este încântată de faptul că îi ține companie fostului „prinț" și că mai vechea ei relație cu un cetățean german lâncezește și este posibil să se rupă în scurtă vreme.

Aceeași sursă a menționat că Nicușor ar trebui să plătească cel puțin pentru femeile pe care și le-a băgat în propriul pat cu de-a sila.

Nu este exclus ca Nicu Ceaușescu, prin anumite „canale" să intre în casa părintească, unde să bea o cafea și să fumeze o țigară în salonul central, să ocupe un loc în mini-sala de spectacole dotată cu scaune plușate, să deschidă acea ușă metalică de dinaintea „galeriilor de marmură" (care șerpuiesc în adâncuri) și să pornească la plimbare pe ele, nu înainte de a bea apă din butoiul de lângă ușă cu una din cele două căni care stăteau de „strajă" alături de butoi în anumite timpuri.

Oare Nicușor a căzut tot „în picioare" ?

GHEORGHE BARBU
Fotografie de
FLORIN IONIȚĂ

MICI IMPRESII, VORBE MARI

Afacerea Katounis — Văcăroiu (noi așa preferăm să-i spunem de-aici înainte) continuă să fie în prim-planul Evenimentului zilei și României libere ! Dar acolo unde ar trebui să fie, e liniște și pace ! Ce demisie, ce sinucidere ? ! Ce, credeți în Japonia sau în Franța ? ! Suntem în țara cucuvelei — pasăre înțeleaptă și a peștelui — animal alunecos !

Apropo de Văcăroiu, va pica de mână minerească sau de vorbă cotroceană ? În orice caz, cu cât mai repede, cu atât mai bine !

Dl Stolojan era alintat uneori de presă cu prescurtarea STOLO ! Pentru încă prim-ministrul actual ce „alintare". să-i găsim ? !

Dl Iliescu s-a cam grăbit să-i ordone partidului său de suflet să nu se destrame ! Era mai bine (pentru ei, că pentru noi oricum nu e bine !) să se împartă acum decât la toamnă când, după unele informații, totuși se va întâmpla spargerea ! În câte bucăți, rămâne de văzut !

După dl Surdu, lucrurile nu stau chiar așa de rău în agricultură ! Nu poți să faci altceva decât să-i zici pe nume !

MARIAN GHIȚEANU

De la trimisul nostru special:

ÎN VIZITĂ LA ZIARUL „LUMEA LIBERĂ" DIN NEW-YORK

• Patru redactori fac aici totul, de la concepție și până la difuzare

Având ocazia să stau o săptămână în New York, evident că nu am pierdut prilejul de a vizita redacția renumitului săptămânal „Lumea Liberă", despre care românii de acolo spun că ar fi „cel mai bun ziar al diasporei din U.S.A.". Așadar, m-am bucurat de ospitalitatea membrilor redacției, dnii Cornel Dumitrescu, Dan Costescu și Liviu Cangeopol, cu care am purtat o discuție.

Săptămânalul „Lumea Liberă" apare de aproape 6 ani și este difuzat exilului românesc din peste 30 de țări, începând din Australia și până în Canada, din Africa de Sud, până în Israel. Are 32 de pagini și apare în două culori. Este remarcabil că ziarul este făcut de numai... 4 persoane, care se ocupă de publicație, efectiv de la începere până la distribuirea ei. Redacția este o simplă cameră la subsolul unei vile din New York, în cartierul Queens. Colaboratori sunt numeroși intelectuali din exil: Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Vladimir Tismăneanu, cât și din București: Octavian Paler, Liana Cojocaru, Ileana Lucaciu, dealtfel nume de prestigiu din publicistica română.

În continuare, iată ce ne declară dl Cornel Dumitrescu în ceea ce privește linia, orientarea ideatică a acestei publicații.

C.D. — Se pare că masa de romani care trăiesc în Statele Unite este din ce în ce mai mare. Din păcate, la ora actuală, ne simțim discriminați. Nu avem dreptul de a ne redobândi proprietățile din România, fapt menționat în proiectul de lege al F.D.S.N.-ului (actual P.D.S.N.). În condițiile acestea nu vom ajuta cu nimic pe cei care susțin o astfel de politică. În plus, nu putem accepta ca, faimoasa clauză a națiunii celei mai favorizate să folosească unei clase conducătoare, care este ostilă sistemului democratic occidental. Nu de mult F.D.S.N. (P.D.S.N.)-ul a declarat că nu vrea să urmeze principiile democrației occidentale.

Rep. — Vă rog să menționați care este opinia ziarului în legătură cu recenta numire a dlui Mihai Botez în funcția de ambasador al Misiunii Române la O.N.U.

C.D. — Noi am fost singurul ziar care am luptat împotriva numirii lui C-tin Ene în această funcție, deoarece, se știe, este un vechi securist și K.G.B.-ist cu studii la Kiev. Așadar, revocarea numirii lui C-tin Ene și numirea lui M. Botez a fost un lucru bun. Dar, după părerea mea, promovarea lui Botez la Națiunile Unite a fost făcută nu după un calcul îndelungat, ci din simpla lipsă a unei alte persoane în acel moment, în care a izbucnit scandalul C-tin Ene.

În altă ordine de idei, sperăm că cei de la București vor înțelege și vor ține cont din ce în ce mai mult de opiniile românilor din exil, iar dacă nu o vor face de bună voie, vor fi obligați, pentru că, trebuie să știe — grupurile de români din America sunt din ce în ce mai mult consultate de congresmanii americani.

În ceea ce privește lipsa de informare a românilor din țară despre ceea ce se întâmplă în exil, aceasta acționează aproape ca un zid, uneori duce la situații hilare, cum a fost cazul Anghel Rugină. Acest profesoraș la un amărât de College din Massachusetts ajunsese la București mare personalitate.

De altfel, teoriile lui „azise economice, de-a dreptul fanteziste au stârnit uimire în rândul specialiștilor americani. În plus, este de-a dreptul ridicol pentru exil, care știe prea bine ce politică ducea pentru N. Ceaușescu.

Rep. — Care este opinia dv. în legătură cu instaurarea monarhiei în România?

C.D. — În momentul de față, una dintre problemele actualului guvern este lipsa de legitimitate. Aceasta constă în menținerea actualei situații ilegale, provocată de schimbarea orânduirii de stat prin hotărârea și sprijinul unei forțe străine. Așadar, se pare că este explicabil motivul pentru care le este frică celor de la București de Majestatea Sa Regele Mihai.

Rep. — Ziarul dv. este de orientare monarhistă?

C.D. — Da. Întrucât exilul românesc a beneficiat din plin de libertate de informare, peste 95% din acesta este de orientare monarhistă. Așadar, ca o publicație de mare importanță în exil suntem de asemenea de orientare monarhistă. Încă de la primul număr, am avut o rubrică intitulată „România și Monarhia".

RALUCA VRABIE ■

New-York, 14 iulie 1993

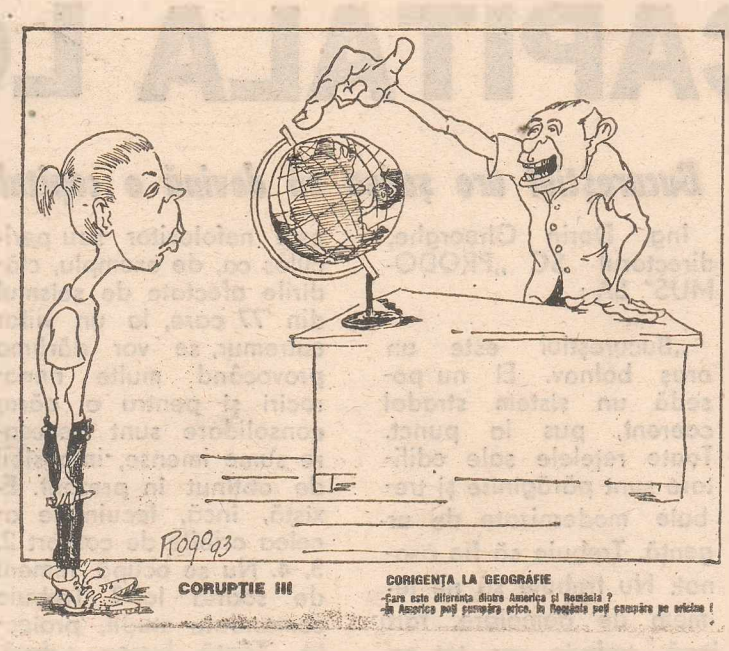

TREI PAȘI SPRE DEZASTRU: KRIVOIROG, PETROMIN, „CARITAS"

România, 1993 — inflație galopantă, sărăcie generalizată, stagnare brejnevistă sub steagul partidului aflat la putere; peste sinistra moară de vorbe comuniste, șovine, primitive, tableta everacului mai pune și ea un moț, pentru că în țara asta stâlcită de ciuma bolșevică, asfixiată de emanațiile ei persistente, nimeni nu mai trage demult apa, „factorii responsabili" cu destinul național, cu dreptatea socială, cu bunul mers al vieții publice fiind ocupați până peste cap cu organizarea marșului glorios al corupției și cu șepticul lor politic trucat și plin de cărți măsluite.

În aceste vremuri de Lăcustă-Vodă, în acest punct, deci, al istoriei României, trei sunt semnalele de alarmă majore, grave: KRIVOIROG, PETROMIN, „CARITAS". De la obiectivul industrial Krivoirog s-au retras Polonia, Bulgaria, Cehia și Slovacia și, evident, fosta RDG. În schimb, regimul Iliescu — Văcăroiu aruncă România în hora CSI (alături de Rusia, Ucraina și Moldova), vârând adânc în subsolul „marelui prieten" peste 300 de milioane de dolari. Relațiile dintre Rusia și Ucraina fiind așa cum sunt și economia răsăriteană fiind și ea așa cum este, sunt toate șansele ca „genialii strategi" de astăzi să ne lase cu burta lipită complet de șira spinării. În ceea ce privește afacerea Petromin, s-a scris atât de mult despre această imensă ticăloșie, pusă la cale de o gașcă de învârtiți cu funcții și protecții înalte și încheiată cu încălcarea grosolană a legislației, încât s-a spus cam tot ce era de spus; și cu toate acestea, în plin vârtej al anchetelor și comisiilor, al formalităților și recursurilor, Katounis declară că din punctul său de vedere cazul este închis, contractul semnat și flota noastră strategică este proprietatea lui. Și nu vine nimeni să-i spună scurt și oficial că din punctul de vedere al României cazul este într-adevăr închis, dar pentru că contractul este nul de drept și flota este a țării, nu a lui Posedaru, sau Marinescu, sau Teodoru, sau a lui Văcăroiu sau a mai știu eu cui! Bărbații de stat cu care ne-au binecuvântat tranziția și IRSOP-ul sunt bătăioși, e drept, dar numai cu mineri la îndemână! Al treilea punct fierbinte pe harta noastră gata să explodeze e butoiul cu pulbere de la Cluj, numit „Caritas". Îmi dai acum o mie (sau o sută de mii, sau un milion, oricât) și-ți dau de opt ori mai mult înapoi, peste trei luni. Economiștii spun că în astfel de cazuri, când e vorba de o rată a profitului de 800 la sută în 3 luni, la mijloc sunt afaceri oneroase cu spălări de bani murdari, proveniți de regulă din trafic de arme, droguri etc., sau „injecții" de bani din fonduri secrete, în scopuri oculte sau alte escrocherii. „Jocul" de la Cluj, luat în brațe de Funar și ai lui, jocul cu soarta a sute de mii de oameni, jocul cu focul îi va arde pe mulți; dar dacă vor sări scântei și se va aprinde vâlvătaia în această zonă sensibilă a țării, atunci neintervenția de acum a celor ce ar trebui să stopeze afacerea nu poate fi decât criminală. Iar unele crime se pedepsesc — ferește-ne Doamne! — la Târgoviște...

EUGEN CHIROVICI ■

În diferendul legat de extradarea lui Alexandru Drăghici:

PUTEM FACE PRESIUNI ASUPRA UNGARIEI?

România poate face presiuni asupra Ungariei, în forurile europene, pentru extrădarea lui Alexandru Drăghici — fostul ministru de interne dejist — dar important este ca autoritățile române să dorească acest lucru. „Nu s-a intervenit energic până acum și nici nu se va interveni. Asta e un joc al tergiversării. În luna august voi prezenta la Strasbourg situația la zi a comunismului, care trebuie tras la răspundere. Ne vom lupta să realizăm un nou Nürnberg, care să aibă nu numai valoare morală, ci și istorică", afirmă **domnul senator Constantin Ticu Dumitrescu, președintele Asociației Foștilor Deținuți Politici din România.**

Chestionat în aceeași problemă, **domnul senator Adrian Moțiu,** vicepreședintele Comisiei senatoriale pentru politică externă, ne-a declarat: „Între România și Ungaria nu există un acord bilateral de extrădare. Alte organisme internaționale nu pot interveni în reglementarea unor diferende de acest gen. Nici în cazul Honecker n-au intervenit, rezolvarea fiind bilaterală. Dacă lucrurile se vor încinge, nu exclud posibilitatea ca ungurii să-l expedieze pe Drăghici în altă parte, în America de Sud, de exemplu".

Rugat să ne împărtășească punctul său de vedere, **domnul Corneliu Coposu,** președintele P.N.Ț.-C.D., ne-a spus: „Nu consider că e de importanță capitală condamnarea lui Drăghici, care, fără îndoială, este vinovat. Condamnările de acest fel, vizate de o parte mai radicală a Opoziției române, sunt secundare în ce privește evoluția democrației la noi. Eu m-am întâlnit cu un individ care m-a bătut, în închisoare, cu saci de nisip, cu cearceafuri ude și i-am spus: domnule, n-am nici un sentiment de răzbunare împotriva dumitale, chiar îți propun, dacă ajungi la proces, să mă chemi, ca martor, pentru că am să spun că ești inconștient, ești un subom. Dacă te-ai putut deda la torționări, nu meriți să fii condamnat, ci internat într-o casă de sănătate".

Pornit pe calea pribegiei, tovarășul Drăghici „a dat", deci, în scleroză, boală pe care și-o tratează, deocamdată, în Ungaria. Poate că n-ar fi rău dacă, peste un timp, și-ar continua tratamentul acasă, în România.

DAN GHEORGHE ■

STARE CRITICĂ

Bucureştiul condamnat să rămână cea mai urâtă capitală din Europa?

Chiar aşa cum a fost cândva, întortocheat, peticit, lipsit de un concept urbanistic unitar — oraşul a avut farmecul şi originalitatea lui. Iar construcţiile interbelice anunţau o metropolă modernă. Dar a venit socialismul. Cartierele-dormitor şi orăşelele din perimetrul central i-au împrumutat un chip hidos. Depersonalizat, stereotip, Bucureştiul este sortit să fie, în viitorii 150 de ani, cea mai anostă capitală europeană? În faţa acestui destin dramatic, românii îşi pun aceeaşi întrebare:

Ce facem, dacă mai e ceva de făcut?

ÎN GERMANIA SE DEMOLEAZĂ UN ÎNTREG ORAŞ

Pe ruinele Berlinului s-au ridicat, în ultimele cinci decenii, două oraşe. Unul vestic, proiectat de arhitecţi celebri, modern, armonios, funcţional, cu bulevarde largi şi jocuri de volume. Şi altul estic, mohorât, greoi, antipatic, conceput după modele standardizate. Dar germanii doresc să mute din nou capitala la Berlin. Proiect gigantic, ce va necesita timp, investiţii uriaşe şi îndrăzneala de a demola o întreagă fostă capitală. Aşa s-a născut cel mai întins şantier de construcţii din lume. Bulevarde (între care şi cunoscutul Friedrichstrasse), cartiere întregi au început să fie desfăcute bucată cu bucată, lăsînd loc viitoarelor edificii în acord cu arhitectura vestică. Dar toate acestea se petrec în bogata Germanie. Pot românii adopta un asemenea model?

CE SPUN ROMÂNII DESPRE CAPITALA LOR?

Ceea ce este inacceptabil trebuie ras fără prejudecăţi inutile

Arh. Mihai Anastasiu, Canada, după 24 ani de absenţă:

„Din păcate, arhitectura contemporană m-a decepţionat profund. Se observă cum totul s-a construit în restrânse limite arhitecturale şi financiare. Adeseori, se afirmă că, într-o democraţie, trebuie respectate dorinţele comunităţii. Nu este chiar aşa. Am asistat, în Canada, la demolarea unor monumente istorice. Acţiunea a stârnit, de fiecare dată, proteste, manifestaţii vehemente... Afirm, cu toată convingerea, că nu trebuie să suferim de angoasa demolărilor şi că ceea ce este inacceptabil trebuie ras fără prejudecăţi inutile sau scrupule nejustificate."

Bucureştiul are şansa să devină o capitală a lumii... a patra!

Ing. Dorin Gheorghe, directorul SC „PRODOMUS" SA:

„Bucureştiul este un oraş bolnav. El nu posedă un sistem stradal coerent, pus la punct. Toate reţelele sale edilitare sunt părăginite şi trebuie modernizate de urgenţă. Trebuie să fie asanat. Nu trebuie să ne temem de demolare, fără jenă, trebuie ras tot ce este nefolositor sau periculos ca, de exemplu, clădirile afectate de seismul din '77 care, la un viitor cutremur, se vor dărâma provocând multe nenorociri şi pentru a căror consolidare sunt necesare sume imense, imposibil de obţinut în prezent. Există, încă, locuinţele acelea oribile de confort 2, 3, 4. Nu se ocupă nimeni de soarta lor? Trebuie comandate studii, proiecte. Toată lumea suferă, însă, de fobia proiectării deşi preţul proiectului este 1—4% din preţul construcţiei. Am impresia că nu există o gândire generală asupra Bucureştiului. Totul pare lăsat la voia întâmplării. După părerea mea, în acest ritm de degradare şi poluare, inclusiv cea umană, Capitala va intra cu succes în lumea... a patra. Soluţia este găsirea şi utilizarea cinstită, gospodărească a unor fonduri imense."

O BĂTĂLIE PE CARE A PIERDUT-O VIAȚA ȘI CIVILIZAȚIA

Deși un oraș mic, cu străzi întortocheate, Bucureștiul a avut, cu siguranță, un farmec aparte. Acest oraș al contrastelor absorbea o arhitectură tradițională a sfârșitului de secol al XIX-lea marcând, cu pregnanță, momentul de vârf energic-creativ al anilor '30.

ÎN SPATELE CUTIILOR DE CHIBRITURI, UN PEISAJ DEZOLANT

În spatele „zidului" finisat cât de cât pentru a „lua ochii" tronează insulițe construite la o altă scară. Oribile blocuri de P+4, ascunse privirii, veritabile cutii de chibrituri, cu balcoane sărăcăcioase și fațade nefinisate. Mai există, încă, alte mici insulițe salvate de furia demolatoare prin terminarea „timpului" dictatorului, căsuțe P+1, multe dintre ele aflate într-un avansat stadiu de degradare iremediabilă. Și mai există gropile devenite acum ghene pestilențiale. Totul arată ca după o bătălie pe care a pierdut-o viața și civilizația.

O ALTĂ OROARE : BULEVARDUL CORIDOR

Suntem pe bdul Pantelimon. Arhitectura practicată a fost aceea a zidului, a zidurilor ridicate de o parte și de alta, a așa-numitelor „axe majore" de circulație. Blocuri P+8–10, fără personalitate, fără jocuri de volume, lipsite de fiorul creației artistice sunt construite din panouri mari, prefabricate, din beton, ieftine. Scara tradițională a Bucureștiului a fost distrusă, principala vinovată fiind „sistematizarea pe verticală". Această arhitectură ne umilește prin indiferența sa.

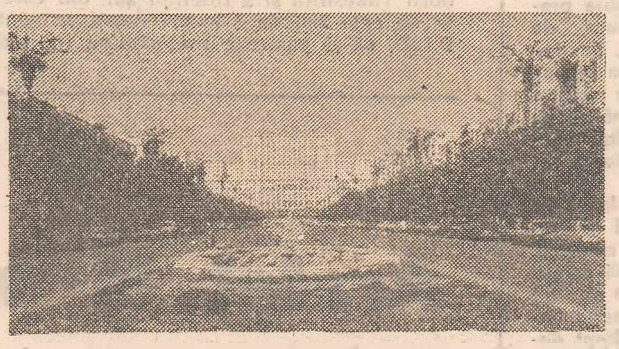

PENTRU „VICTORIA SOCIALISMULUI" CEAUȘESCU A „CURĂȚAT" O SUPRAFAȚĂ DE MĂRIMEA VENEȚIEI

Cu siguranță, deceniile 8 și 9 au fost anii „șantierului total". Construirea prin demolare, acest grav și trist fenomen, este asimilat, la nivelul opiniei publice, cu un fenomen arhitectural-urbanistic. Bulevardul „Victoria Socialismului" este o rană în trupul orașului. Pentru construirea sa a fost demolată o suprafață echivalentă cu cea a Veneției. El amputează orașul de la est la vest contrar „curgerii normale a acestuia.

CONSTRUCȚII GHETOU

Aceste orori – „blocuri" cu „apartamente" de confort III sau IV ce nu oferă spațiul necesar unei vieți, nici măcar la limita modestiei și al bunului simț, au apărut în perioada anilor '68–'73. Aceste „blocuri" au fost construite din fondurile întreprinderilor, nu au fost, niciodată, întreținute, căpătând, pe zi ce trecea, aspect tot mai pregnant de ghetou.

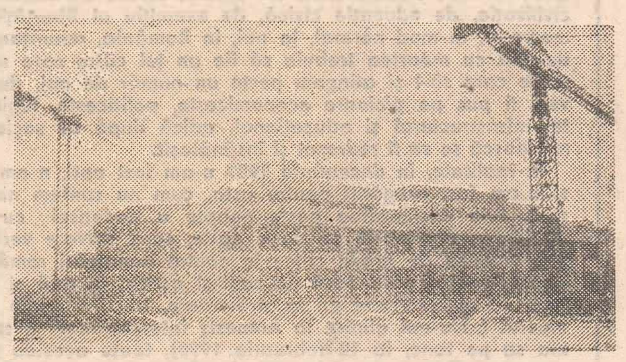

„CIRCURILE FOAMEI"

O altă aberație ceaușistă a fost construirea acelor uriașe cupole lipsite de orice stil arhitectonic, care se potriveau ca „nuca în perete" cu spațiile construite în urmă cu ani și ani. Era o nouă sfidare adusă oamenilor, această acțiune de a suplini lipsa spațiilor comerciale dintr-un cartier imens cât un oraș printr-o imensă hală agroalimentară ce te cutremura printr-un monumentalism aberant și inutil.

Nu se pune problema „cosmetizării" orașului

Arh. Alexandru Beldiman, președintele Uniunii Arhitecților din România :

„Care este soluția ca orașul București să înceteze a mai fi urât ? După părerea mea, nu există o soluție unică, aflată la îndemâna unei singure persoane investite cu puteri... supranaturale. Eu cred că, în acest moment, nu se poate pune problema unei „cosmetizări" a orașului. Nu este cazul ca orice nechemat să se apuce să decoreze fațade sau să aplice balcoane sau acoperișuri. Ar putea face mai mult rău decât bine. Iată un exemplu : timp de 45 de ani, nimeni nu s-a ocupat de fațadele blocurilor și așa urâte și vulgare prin repetarea lor exasperantă. Ele au fost lăsate la cheremul „specialiștilor" I.C.R.A.L.-urilor ce erau complet lipsiți de cultura spațiului locuit.

Datorită lor, Bucureștiul este perceput acum ca un oraș gri-cenușiu. În concluzie, orașul București este un tot organic, ce se va dezvolta inevitabil, calitatea primelor construcții realizate fiind esențială pentru viitorul orașului."

Întreaga societate civilă trebuie să se implice în salvarea orașului

Arh. Mariana Celac, vicepreședinte al Uniunii Arhitecților din România :

„Consider că Bucureștiul nu este un oraș urât, ci este un oraș urâțit. El este urâțit la nivelul percepției imediate de o exasperantă degradare, de acele nelipsite mormane de gunoaie, de acele intervenții urbanistice ceaușiste, brutale, lipsite de consecvență, de maidanele cu glod din scuarurile centrale. Teoria mea este următoarea : orașul nu este numai problema primăriei, ci, în primul rând, este problema societății civile. Articularea unei democrații și a unei atitudini civice active se face în jurul problemelor existenței comunitare, în jurul străzii, al spațiului urban deschis, unde interesele individului se negociază cu cele ale societății. Încerc să explic de ce a apărut această atât de oribilă modă a balcoanelor închise și vopsite la voia întâmplării. Generoasa deschidere către stradă a încetat să mai existe la nivel social, ca o nevoie a ocupanților apartamentelor. Lumea se delimitează tot mai mult de spațiul exterior agresiv prin zgomot, praf, poluare, întorcându-se spre spațiul interior căci strada, spațiul deschis, și-a pierdut credibilitatea".

Actuala comunitate umană manifestă sentimentul neapartenenței la oraș

Arh. Ștefan Lungu, vicepreședintele Uniunii Arhitecților din România :

„Părerea mea este că există o mentalitate păguboasă, reziduu al unui „revoluționarism" profesat cu multă insistență, să schimbăm, să transformăm totul, să trecem peste istorie. Această mentalitate a distrus nu numai Bucureștiul, ci și alte mari capitale ale lumii. Eu cred că orașul ne-a fost înstrăinat prin acele odioase intervenții în structura urbană. Eu sunt convins că bucureștenii au sentimentul neapartenenței la oraș. Soluția se află la îndemâna întregii societăți ce poate „controla" și „supraveghea" intervențiile pe cale să se producă."

Bugetul cheltuit anual pentru un bucureștean este de circa 30 dolari

Dl. Paul Radu Popovăț, primarul Sectorului 2 :

„Ca unul ce gospodărește o „felie" a acestui oraș nu sunt nepăsător la aspectele ce-i alterează... aspectul. Deocamdată, pot veghea ca centrul istoric al orașului să nu fie „poluat", supraveghem vigilent orice construcție nouă ce se naște, asigurăm curățenia. Noi nu construim nimic... Avem alocat un buget insuficient și unica noastră problemă este să facem rost de fonduri. Ce să vă spun ca să devin mai convingător ? Anul trecut, bugetul cheltuit pe locuitor a fost de circa 30 $!!! Eu aș propune ca fiecare cetățean să plătească o anumită taxă direct către primăria respectivă și atunci, ar putea exista un control mai corect asupra modului cum se cheltuiesc niște bani, cetățeanul și-ar recâștiga, poate, încrederea în administrația locală."

Nu avem bani să acoperim gropile din pavaj... Modernizarea are de așteptat

Arh. Ana d'Albon, șefa serviciului de urbanism al Primăriei Sectorului 6 :

„Există, deja, un număr impresionant de proiecte și studii aflate în diverse stadii de execuție pentru modernizarea sectorului nostru. Sunt planuri ambițioase, de amplă respirație ai căror autori sunt specialiștii Institutului „Proiect" București, ca, de exemplu, asanarea zonei Gării de Nord, refacerea Podului Basarab etc. Până una-alta, hârtia nu poate înlocui realitatea. Peste tot ne „împiedicăm" de lipsa fondurilor. Nu avem bani să astupăm gropile din pavaj, darmite să ne gândim să atacăm „arhitectura" cartierelor-dormitor... Să știți că pentru civilizarea străzii „folosim" banii privatizaților, dar blocurile aparțin municipalității. Aș sugera să adoptăm metoda țăranilor de pe malul celălalt al Dunării care, când trecea țarina Ecaterina a II-a, vopseau pânze în culori vii, cu aspecte idilice, probabil foarte convingătoare pentru un ochi neexperimentat. Evident, a fost o glumă cu gust... amar."

Când vom avea banii necesari, vom ști cum să-i utilizăm...

Arh. Crișan Popescu, ministru secretar de stat în Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajărilor Teritoriale :

„Orice opinie, orice soluție trebuie să aibă o acoperire reală, financiară, să exprime un parteneriat între asociațiile de locatari, asociații profesioniste neguvernamentale și Primăria Capitalei. Dacă vom face rost de masă financiară necesară, vom ști abia atunci ce să facem, încotro să ne orientăm investițiile. Noi, ca funcționari ai unui minister, putem crea doar cadrul metodologic, decizia aparținând administrației locale. Ameliorarea va sosi dacă vom renunța la șabloane, dacă fiecare va interveni cu partea sa de suflet, de creație."

BRÂNDUȘA NICOLAE ■

Fotografie de FLORIN IONIȚA ■

LUMEA PE JAR

PEINE DE MORT

„Pedeapsa cu moartea, așa cum se aplică ea, și oricât de rar, este un act dezgustător, un ultragiu adus persoanei și trupului omenesc. Lumea nu ezită indeobște să prezinte pedeapsa capitală drept o regretabilă necesitate, care legitimează așadar faptul că ucidem pentru că este necesar, și că nu vorbim deloc de acest lucru fiindcă este regretabil. Dar ia să arătăm unealta, să-i punem pe oameni să pipăie lemnul și fierul ei, să audă bufnetul capului care cade, și imaginația publică, brusc trezită, va repudia în același timp și vocabularul, și supliciul". Am citat din cunoscutul eseu al lui Camus „Reflecții despre ghilotină", publicat în 1958. Această scriere a avut un rol important în abolirea pedepsei cu moartea în Franța. A fost citit de François Mitterrand, care, imediat ce-a devenit președinte, a făcut totul pentru ca în foarte scurt timp ghilotina să fie dusă la muzeu. Da, dar eseul a fost citit și de alții, în mod sigur și de americani, care nu s-au lăsat deloc impresionați de el, între altele și pentru că Albert Camus aducea în favoarea abolirii pedepsei cu moartea un singur argument, atrocitatea actului execuției, trecând cu estompa peste atrocitatea crimelor săvârșite de cei condamnați. Numai în cursul ultimei luni în Statele Unite au avut loc o execuție pe scaunul electric, una prin injecție letală și o condamnare la moarte (am văzut și noi la televizor, într-un „Midnight Caller", o execuție prin gazare). Și americanii nu pot fi acuzați nici de primitivism, nici de subdezvoltare, nici de barbarie. Ei sunt pur și simplu pragmatici, folosesc și mențin acele mijloace de protejare a cetățeanului care dau rezultate și atâta vreme cât dau rezultate.

Noi, românii, suntem și în privința pedepsei cu moartea originali. De peste trei ani și jumătate nu mai avem această pedeapsă, a fost desființată prin decret de dl Ion Iliescu după executarea odiosului și sinistrei. Cu rezultate catastrofale pentru siguranța avutului, sănătății și vieții cetățenilor : criminalitatea a atins la noi cote aberante, cu recorduri de bestialitate. S-a întâmplat așa pentru că semnatarul decretului n-a ținut seama că pentru renunțarea la pedeapsa capitală trebuie pregătit terenul, trebuie atins un anumit stadiu de dezvoltare, de civilizație, de educație civică, de exercițiu al libertății, de democrație. În mod normal, la noi, în România, renunțarea la pedeapsa cu moartea trebuia să fie un țel către care să năzuim și pe care să-l și atingem peste un număr de ani, după ce ne vom fi pus pe picioare economicește, politicește, legislativmente, infrastructural și educațional, adică după ce societatea românească se va fi redresat și însănătoșit.

În realitate, în decembrie 1989 n-am fost apți, n-am fost buni și n-am fost pregătiți pentru asta, cum nu suntem nici în prezent. Prin desființarea peste noapte a pedepsei cu moartea, dl Iliescu a urmărit, pe de o parte, să-și salveze vechii camarazi vinovați de grave crime în contra poporului român și, pe de altă parte, să-și facă un capital politic, în țară și peste hotare, să binemeriteze de la străinătate, trecând acolo drept democrat („Ne-om aliniat la Amnesty International" a spus Domnia sa pe tanc, la 12 februarie 1990), toate acestea pe spinarea românilor, cu prețul vieții și suferințelor a sute de mii de români, victime ale bandiților și asasinilor, din România sau de aiurea, din cauză că aceștia, bandiții și asasinii, știu că nu pot fi puși la zid.

Ce să facem noi acum ? Să continuăm să-l imităm pe francezi (care, totuși, să nu uităm, au desființat pedeapsa cu moartea abia în 1981 și numai fiindcă la Élysée a venit abolиționistul François Mitterrand), sau să trecem de partea americanilor, care continuă să-i „prăjească" (expresia nu-i a mea, a fost folosită de un confrate de la un cotidian) pe bandiți pe scaunul electric ? Dacă s-ar face în prezent un plebiscit în România, s-ar obține ușor peste 90 la sută din sufragii în favoarea reintroducerii pedepsei capitale. Și ce bine ne-ar prinde, această pedeapsă fiind acum mai necesară decât pe vremea împușcatului, când erau și alte mijloace de descurajare a crimei ! Dar nu-i mai puțin adevărat că revenirea în prezent în România la pedeapsa cu moartea „n-ar da bine" pentru politica noastră europeană. În zadar am arătat noi cu degetul către americani (căci spre alții n-are rost s-o facem, ni s-ar răspunde că aceia sunt primitivi, înapoiați etc.), neprietenii României se vor folosi de prilej pentru a lucra și mai tare în contra noastră și a ne pune bețe-n roate. Dar, pentru a nu risca o răzmeriță din partea norodului oropsit, din rândul căruia se recrutează la noi toate victimile criminalilor (n-a fost asasinat nici un parlamentar și n-a fost violată nici o fată sau nevastă de ministru), urmează să facem ce-am făcut și în secolul trecut, când cu formele fără fond : să aducem foarte repede, cu mare viteză, fiindcă e vorba de viețiile noastre, societatea, realitatea la nivelul formelor ultracivilizate introduse intempestiv, ceea ce, pe loc, trebuie să se traducă prin înăsprirea legislației penale și prin crearea condițiilor și mijloacelor pentru ca poliția și justiția să acționeze prompt și fără cusur.

ION D. GOIA ■

KIICHI MIYAZAWA

Chiar dacă nu e omul care vine, ci exact invers, adică cel ce pleacă, Kiichi Miyazawa nu e mai puțin omul momentului, fiind personalitatea de care s-a vorbit cel mai mult în ultimul timp. În urma înfrângerii electorale suferite de P.L.D. la 18 iulie, Kiichi Miyazawa, în vârstă de 73 de ani, prim-ministru al Japoniei, și-a anunțat demisia din funcția de președinte al P.L.D. post care în mod tradițional se asociază cu funcția de premier.

După cum observă AFP, această demisie era așteptată, întrucât recentul eșec electoral al partidului care a condus Japonia timp de 38 de ani impune acestuia schimbări drastice dacă nu chiar dramatice. În orice caz, presiunile asupra lui Miyazawa pentru a părăsi conducerea partidului s-au intensificat foarte mult în zilele premergătoare demisiei.

Kiichi Miyazawa l-a succedat lui Toshiki Kaifu în fruntea guvernului nipon în noiembrie 1991. La 18 iunie anul acesta Miyazawa a fost constrâns să dizolve Camera inferioară după adoptarea unei noi moțiuni de cenzură împotriva guvernului său cu sprijinul „rebelilor" din P.L.D. Sciziunile din P.L.D., urmate de plecarea a circa 50 de membri, care și-au format partide proprii, apoi votul de cenzură au deschis o criză politică profundă. La 18 iulie, P.L.D. a obținut doar 223 de locuri, după ce deținuse 227 de locuri în Camera inferioară dizolvată. El a recuperat cinci locuri prin alăturarea fostului prim-ministru Naboru Takeshita și a fidelilor săi, dar este departe de cele 256 de locuri necesare pentru ca P.L.D. să-și păstreze majoritatea în parlament, în vreme ce partidele conservatoare mici au progresat în mod vizibil. Întrucât P.L.D. a pierdut majoritatea, se consideră că în viața politică niponă va începe o perioadă de instabilitate fără precedent în ultimii 40 de ani.

Partidul Liberal Democrat din Japonia trebuie să-și găsească acum un nou lider. Mai mulți candidați au intrat în cursă, între care fostul ministru al afacerilor externe, Michio Watanabe. Arbitrajele vor trebui să aibă loc înainte de sesiunea extraordinară a Dietei (parlamentului) care urmează să se țină în următoarele 30 de zile de după alegeri adică cel mai târziu la 16 august. La sesiune va fi desemnat noul prim-ministru al Japoniei. Până atunci, Kiichi Miyazawa ar urma să rămână în fruntea guvernului, pentru a gira treburile curente. **(I.D.G.)**

Arafat la pensie?

Organizația pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.) s-a constituit la sfârșitul anilor '60 din șapte grupări principale, cea mai mare fiind El Fatah, care-l avea în frunte pe Yasser Arafat, din care cauză Arafat a și fost ales președinte al O.E.P. Totul s-a făcut însă, și așa a rămas până azi, ca o afacere de politicieni, cu puțină legătură sau chiar fără nici o legătură cu populația palestiniană. O afacere de politicieni din diferite țări arabe, care au introdus și au folosit problema palestiniană în jocul propriilor lor interese. O afacere de lideri palestinieni, în special dintre cei fugiți, care și-au făcut și-și fac, prin agitarea problemei palestiniene, jocul lor politic, în speranța că vor putea cârmui cândva un stat palestinian, dar care, până una-alta, duc un trai pe picior mare, adesea de huzur, pe banii obținuți de la statele din Golf și de la alte țări prinse (pe spinarea popoarelor respective) în hora palestiniană.

În ceea ce privește activitatea politică a O.E.P., Arafat s-a comportat ca un mic Führer cu camilafcă, iar în ceea ce privește fondurile obținute pentru mișcare Arafat s-a comportat ca un sultan ori ca un șef mafiot. Ambele atitudini au stârnit mare nemulțumire de-a lungul celor 24 de ani de domnie neîntreruptă arafatiană, dar această mânie a fost ținută în frâu, refulată ori, cel puțin, mascată, de dragul „cauzei sfinte". Însă, deși mereu s-au îngrămădit peste ea paie ude, mânia în contra lui Arafat nu s-a stins, ea a mocnit vreme îndelungată iar acum e pe cale să izbucnească.

Începutul l-a făcut, cu menajamente, dar destul de clar, liderul palestinian de mare prestigiu Haidar Abdel Shafi, membru fondator al O.E.P., venerabil medic în vârstă de 74 de ani, conducătorul delegației palestiniene la ultima rundă a negocierilor de pace. „Personal — a spus el — nu văd cum s-ar putea înregistra rezultate bune în condițiile în care Arafat emite de unul singur toate deciziile palestiniene ; după părerea mea, acest lucru este nefavorabil pentru cauza palestiniană". Shafi a spus că nu cere îndepărtarea lui Arafat, el poate să rămână, însă în fruntea unei coaliții, „aceasta însemnând o conducere colectivă care funcționează pe baze democratice". Ceea ce ar echivala cu plasarea actualului lider într-o funcție pur onorifică. De altfel, O.E.P.-ul întâmpină în prezent și dificultăți financiare, întrucât statele din Golf și-au înghețat finantarea ca urmare a simpatiei manifestate de palestinieni (în speță de Arafat) față de Irak în timpul războiului din Golf ; legat de aceasta, se menționează și faptul că nu există o evidență precisă a fondurilor controlate și manipulate de Arafat.

Supărat că autoritatea îi-a fost pusă la îndoială, dar mai ales sub amenințarea de a fi trecut, de alții cu forța pe linia moartă, Arafat a dat a înțelege — scrie revista americană „Time" — că în următoarele zile și-ar putea anunța retragerea. Vom avea oare în curând un Yasser Arafat la pensie ? Și dacă da, care vor fi consecințele pentru rezolvarea conflictului din Orientul Apropiat ?

ION D. GOIA ■

TURNUL BABEL

Haosul uniform accelerat.....

După ciocniri violente între mujahedinii afgani, solidari cu rebelii tadjici și trupele rusești cu misiune grănicerească dislocate pe granița tadjiko — afgană, Kabulul a propus sistarea operațiunilor militare și așezarea la masa tratativelor. La Dușanbe „s-a analizat problema" dar se așteaptă sugestia Moscovei. Aceasta a calificat acțiunile afgane drept „atingere a securității Federației Ruse". Însuși ministrul rus al apărării a fost trimis cu precipitare într-o inspecție pe linia frontului deși acest „front" este exterior teritoriului federației. Comentariile sunt de prisos. ● Fostul președinte american George Bush este chemat în calitate de martor la un proces în care se dezgroapă morții. Este vorba de furnizarea „secretă" de arme Irakului în perioada în care Bagdadul se războia cu Teheranul. Pe atunci SUA au considerat că este oportun să se întrețină echilibrul și deci, să întărească partea irakiană. Alături de SUA la această operație complexă și complicată au participat, în calitate de complici, Anglia, Germania și Italia. Povestea seamănă cu „dosarul nicaraguan" care a însemnat bani pentru han contra arme pentru opoziția din Nicaragua. ● La Geneva, după un suspans puternic întreținut de presa din zona Pacificului, s-a ajuns la o înțelegere între Washington și Phenian. După o ceartă spectaculoasă RPD Coreeană s-a liniștit și acceptă, mai bine mai târziu decât niciodată, să nu iasă din Tratatul de neproliferare nucleară și, deci, să primească experții BIEA pentru a o controla pe ici pe colo și chiar în părțile esențiale. ● După planul de pace Vance — Owen, după planul consacrat aceleiași păci articulat de președinții Tudjman și Miloșevici se profilează un al treilea document de sorginte bosniacă. „Președinția colegială" a propus constituirea unei federații conținând un număr nedeterminat de entități și care să fie pusă sub protectoratul Consiliului de Securitate. Dar, se afirmă la Sarajevo, negocierile pe această temă nu pot începe decât după încetarea agresiunii sârbo-croate și restabilirea serviciilor elementare de apă, gaze și electricitate. Absent în ultima vreme la contactele de la Geneva în semn de protest față de genocidul la care sunt supuși musulmanii nu numai în Bosnia ci și în Croația, Izetbegovici pare să fi câștigat, din nou, atuuri semnificative. Varianta potrivit căreia președinția colegială l-a sacrificat contra unui compromis imediat, cade. Războiul continuă... ● Chinezii continuă să fugă din patria celei mai rentabile tranziții spre capitalismul adevărat fie și bântuit de recesiune. Navele-fantomă încărcate cu refugiați ating coastele Mexicului. Numai că, la concurență cu SUA, disperații sunt preluați și trimiși acasă pe calea aerului. În felul acesta călătoria e cât se poate de variată și strict dramatică.

RADU BUDEANU ■

NE VOM JUDECA LA HAGA PENTRU INSULA ŞERPILOR

În 1948, o figură celebră a românieî comuniste — Ana Pauker — a făcut marelui vecin de la răsărit un cadou nesperat, dăruind sovieticilor insula Şerpilor, punct de importanţă covârşitoare pentru România în Marea Neagră. Insula nu a fost revendicată de Stalin, după al doilea război mondial, în tratatele internaţionale fiind specificată ca teritoriu românesc. Insula a fost dăruită ruşilor, ca şi cum ar fi fost proprietatea exclusivă a tovarăşei Ana Pauker. Donarea insulei nu a fost însoţită de nici un act oficial, dar cu sau fără acte această situaţie a rămas un paradox, insula fiind românească în toate documentele internaţionale, dar ea aparţinând de fapt ruşilor.

Poziţia Insulei este de importanţă strategică

Insula Şerpilor se află la aproximativ 30 de mile distanţă de coastele româneşti. Redevenind pământ românesc, ea va permite extinderea apelor teritoriale ale ţării noastre cu treizeci de mile. Platforma continentală a Mării Negre astfel obţinută ne va aduce un câştig imens, acea zonă fiind bogată în petrol. Pe de altă parte, Insula Şerpilor, care e foarte restrânsă ca suprafaţă, a fost transformată de sovietici într-o deosebit de puternică bază de submarine. Dacă vom avea această insulă cu toate dotările militare preluate de la ruşi, România va deveni o forţă redutabilă în Marea Neagră.

Problema succesiunii asupra flotei sovietice din Marea Neagră se dovedeşte a fi, în acest moment, extrem de delicată, atât pentru statele care îşi dispută succesiunea — Rusia şi Ucraina — cât şi în ceea ce priveşte ţările cu ieşire la Marea Neagră şi în special România, al cărei teritoriu — Insula Şerpilor — este ocupat de flota strategică. În fiecare dimineaţă, pe Insula Şerpilor, ca şi pe toate navele flotei ex-sovietice din Marea Neagră este ridicat drapelul roşu, cu însemnele comuniste — secera şi ciocanul, acesta reprezentând drapelul neutru, neştiindu-se încă a cui e flota — a ruşilor sau a ucrainenilor, aşa cum nu se ştie a cui e Insula Şerpilor.

Diplomaţia românească aşteaptă limpezirea apelor şi stabilirea, în primul rând, a succesorului Insulei Şerpilor, pentru ca apoi să se pună problema retrocedării insulei. S-ar părea că negocierile pentru retrocedare nu vor fi uşoare, de aceea domnul Adrian Moţiu, vicepreşedintele Comisiei senatoriale pentru politica externă declară: „Dacă va fi nevoie vom merge şi la Haga. Eventual putem avea pretenţii de la U.R.S.S. sau de la succesor să ne plătească despăgubiri pentru folosirea acestei insule atâţia ani".

Ce spune Ucraina ?

S-ar putea ca Ucrainei să nu-i convină faptul că Insula Şerpilor aparţine României. Se are în vedere faptul că insula este în dreptul coastelor noului nostru vecin sau mai bine spus, se află în dreptul coastelor altui pământ românesc — sudul Basarabiei. Şi atunci ?

„Ucrainenilor nu le convine nimic, în acest moment, spune

Ana Pauker — Autoarea odiosului rapt

domnul Moţiu. Ei sunt într-o stare de nedumerire. Pentru prima oară, de când există ucraineni pe lumea asta, a ajuns Ucraina independentă. E o stare cu care ei nu s-au mai întâlnit niciodată şi e normal să existe această confuzie generală, să nu ştie de ce să se apuce. E ca şi cum ar spune — nu vă atingeţi de nimic, până nu ne deşteptăm noi de cap şi pe urmă vedem ce facem".

Va fi reglementată problema Insulei Şerpilor în favoarea României ? Se pare că autorităţile de la Bucureşti privesc această chestiune cu seriozitate.

DAN GHEORGHE ■

SÂNGELE ALBASTRU AL CROAŢILOR

Cu o maliţie greu disimulată, ziarul belgrădean „Politika" relatează despre eforturile unor oameni de ştiinţă din Croaţia, „cărora nu le place ideea despre originea slavă a croaţilor", de a demonstra că aceştia din urmă sunt în realitate arieni proveniţi din vechiul Iran. În acest scop, o echipă formată din 14 specialişti croaţi intenţionează, dacă se vor găsi fondurile necesare, să se deplaseze în Iran, Afganistan şi Uzbekistan. Potrivit revistei menţionate, liderul grupului, dr. Andria Jeliko Lorici, a declarat agenţiei iraniene de presă IRNA că există legături de limbă, religie şi cultură între croaţi şi vechiul Iran. Astfel, denumirea de croat, în croată hrvat provine de la vechiul cuvânt persan Hu-Urvat, care îi desemna pe locuitorii provinciei persane Harvati, situată la graniţa dintre Iran şi Afganistan, din perioada regelui Darius, de la începutul secolului al VI-lea î.Hr. Potrivit tezei susţinute de Lorici, Harvati au fost trimişi de Darius în Balcani pentru a lupta împotriva grecilor. „Ei au rămas aici până au fost slavizaţi de venetici, în secolul al VI-lea d.Hr.".

Cu toate că acestea sunt doar presupuneri şi că dovezile materiale urmează a fi căutate de-abia de-acum înainte, trebuie să admitem că ambiţiile de sânge albastru ale croaţilor sunt mult mai rezonabile decât ale altora. Să ne amintim că în lumea oamenilor de ştiinţă japonezi este foarte răspândită teza potrivit căreia locuitorii Ţării de la Soare-Răsare sunt de origine... extraterestră. Aşa s-ar explica de ce ei, japonezii, au avut şi samuraii, şi harakiri, şi gheişele, şi boomul tehnico-economic de după război. Să ne amintim, de asemenea, că la noi, în România, s-a susţinut cu cea mai mare seriozitate — e drept, nu de specialişti în materie, ci de veleitari de cele mai diverse meserii: ingineri, medici, sculptori, poeţi, avocaţi, militari, oameni de afaceri, diplomaţi, gazetari, activişti p.c.r. şi alţii — că spaţiul carpato-dunărean este leagănul vieţii pe pământ şi centrul pământului, că strămoşii noştri, tracii, sunt părinţii tuturor neamurilor de pe glob şi că dulcea limbă românească este limba din care au purces toate celelalte, în frunte cu limba latină, care este fiica limbii române. Aceste enormităţi n-au circulat doar pe vremea odiosului, le-am auzit la TVR şi cu circa o lună în urmă, susţinute de cel ce editează „Getica" (nu i-am reţinut numele).

Păi, dacă niponii sunt originari din alte constelaţii iar românii au zămislit spiţa umană pe Terra, de ce să nu fi putut şi croaţii să se tragă din vechii iranieni ? E o năzuinţă modestă, care, tocmai de aceea — chiar dacă n-are nici un suport ştiinţific, totul bazându-se pe asemănarea a două cuvinte —, merită cu prisosinţă simpatia şi stima noastră.

ION D. GOIA ■

O senzaţională dezvăluire

KIM IR SEN NU E... KIM IR SEN!

Adevăratul „erou al revoluţiei" a murit în luptele împotriva japonezilor. Actualul lider este o persoană oarecare, cosmetizată în laboratoarele politice ale Moscovei.

Pe la începutul anilor '50, în învăţământul politic din întreg lagărul socialist se studia „scurta biografie" a tovarăşului Stalin. Se şoptea (însă cu admiraţie !) că lucrarea respectivă ar fi fost întocmită (ca şi „Cursul scurt de istorie a P.C. (b) al U.R.S.S.") de însuşi Iosif Vissarionovici, lucru posibil, dacă avem în vedere că Tătucul umblase puţin şi pe la jurnalistică. Se ştie acum de către toată lumea că distanţa dintre cele cuprinse în cartea amintită şi realitate era ca de la cer la pământ. Cum a fost şi în cazul biografiei scornicesteanului nostru. Când era bine dispus, răposatul Aurel Baranga povestea cum l-a chemat la el cel mai bun fiu al poporului român, cum i-a încredinţat misiunea să-i scrie biografia şi ce date i-a furnizat pentru aceasta. Textul odată confecţionat, a fost tradus în franţuzeşte şi dat spre iscălire lui Michel P. Hamelet, reputat ziarist de la „Figaro", care pentru această semnătură a binemeritat enorm de la sora mai mică de gintă latină (printre altele, copiii lui ar fi studiat în România medicina, făcându-se doctori). Pe aceleaşi calapoade ale panegiricului fără nici o limită au făcut să li se compună şi să li se tipărească biografii oficiale şi liderii altor ţări bolşevice. În cazul lui Kim Ir Sen, curiozitatea consistă în faptul că cel ce s-a prezentat sub acest nume şi tronează la Phenian de peste patru decenii nu e... Kim Ir Sen şi că falsul a fost comis de ruşi şi însuşit pe urmă de impostor.

Pe scurt, lucrurile s-au petrecut astfel. După ce ruşii au ocupat în august 1945 jumătatea nordică a Coreii, au căutat un individ devotat lor pe care să-l pună acolo şef. Aşa l-au găsit pe Kim Sung Ju, născut la Phenian în 1912, fiul unui medic. Sung Ju a fost angrenat şi el în rezistenţa antijaponeză, dar fără nici un merit deosebit. În 1940 s-a refugiat în U.R.S.S., la nord de Habarovsk. Generalii sovietici l-au luat în primire spre a-l pregăti ca lider, iar un etnic coreean devenit cetăţean sovietic, Park Il, a primit din partea Moscovei misiunea să-i pregătească o biografie eroică (bineînţeles, fără nici o legătură cu cea adevărată). Se bucura pe atunci în rândul maselor largi populare coreene de o aură eroică numele unui oarecare Kim Ir Sen. S-au cerut date

despre el şi s-a descoperit cu acest prilej că se distinseseră în luptele antijaponeze 16 Kim Ir Seni, dintre care unii muriseră. Park Il a umplut 4 caiete cu notiţe din viaţa, activitatea şi faptele celor 16, luând de la fiecare ce-a crezut că se potriveşte. Aşa s-a născut biografia mastodontului de la Phenian. După ce falsul Kim Ir Sen a intrat în plasa chinezilor şi s-a stricat cu ruşii, Kremlinul l-a ameninţat că va da la iveală adevărul, dar el le-a râs k.g.biştilor în nas, spunându-le că asta-i floare la ureche pe lângă ce-ar putea dezvălui el despre ruşi. Şi nu s-a întâmplat nimic. Toate acestea au fost spuse nu de mult de bătrânul falsificator (la ordin) Park Il, într-un interviu acordat agenţiei Reuter.

ION D. GOIA ■

De la trimisul nostru special la New York
„Europa Liberă" nu are încă motive să-şi cânte cântecul de lebădă !

„EUROPA LIBERĂ" VA CONTINUA SĂ EMITĂ NUMAI PENTRU ROMÂNIA

Convorbire cu **LIVIU FLODA**, corespondent în New York al secţiei române a postului de radio **„Europa Liberă"**

— Mi-am început activitatea în presă în toamna anului 1932, colaborând la **Adevărul literar şi artistic**. Apoi, timp de cinci ani am lucrat la ziarele **Adevărul** şi **Dimineaţa**, i-am intervievat, între alţii, pe Ion Minulescu, pe Gala Galaction, cu care am devenit bun prieten.

În 1963, am plecat din ţară şi mi-am început cariera de ziarist radio în Statele Unite, la postul de radio **Europa Liberă**. Din 1974 până în 1985 am fost singurul corespondent în New York al secţiei române a acestui post.

— De-a lungul carierei dumneavoastră jurnalistice de peste şaizeci de ani, aţi mai întâlnit situaţii asemănătoare cu cea a presei actuale din ţară ?

— Nu. În prezent avem de-a face cu o paradă de cuvinte aruncate fără nici un rost, insulte, polemici, cu o goană după senzaţional. Existau şi în presa din trecut astfel de ziare, cum ar fi **Tempo**, scos de Canarachi, dar nu aveau circulaţia pe care o au acum. **România Mare** nici nu merită menţionată. Eu nici măcar nu îl consider ziar.

— Ce publicaţii consideraţi că sunt reprezentative pentru presa din România ?

— Părerea mea este că **România Liberă** şi **România Literară** sunt ziare care fac onoare publicisticii româneşti actuale.

— Care credeţi că mai este utilitatea postului de radio Europa Liberă ?

— Este adevărat, comunismul a început să se ducă de râpă în estul Europei, dar oamenii care au preluat conducerea României sunt în continuare, în mod vizibil, de factură, comunistă. Cât timp aceste guverne se vor menţine la putere prin tot felul de mijloace trucate, necesitatea emisiunilor **Europei Libere** este imperioasă. Dar în Polonia, Ungaria, Cehia, Slovacia şi Ţările Baltice, regimurile nu mai au nimic de-a face cu comunismul şi, în câteva luni, secţiile care difuzează acolo îşi vor înceta activitatea, deoarece Congresul nu le va mai acorda fonduri. În schimb, Bill Clinton a făcut o menţiune specială în ce priveşte România şi alte ţări, în care este menţinută linia comunistă: „emisia pentru aceste ţări va continua !".

— Vă mulţumesc !

Grupaj de
RALUCA VRABIE
New-York, 14 iulie 1993

DOSAR FLACĂRA

PENTRU A-MI PĂSTRA LIBERTATEA AM MITUIT SECURITATEA

Domnul Harmata Mihai-Ludovic a început să fie urmărit de securitate în 1987. De ce? Răspunsul e simplu: domnul Harmata este profesor la Liceul Lazăr din București, liceu aflat sub atenta observație a securității, care amplasase microfoane în clase, pentru depistarea acelor cadre didactice care aveau atitudini ostile față de regimul comunist. Profesorul Harmata declară: „Tovarășa căpitan Rus Alina, securista liceului, mă chestiona, mă provoca, telefonul de acasă îmi era ținut sub observație, au avut loc și câteva descinderi acasă, în lipsa mea".

După doi ani de tatonare, securitatea trece brusc la atac și, în primăvara lui '89, domnul Harmata cunoaș e pentru prima oară atmosfera unei anchete, în camerele 107 și 108 din localul Miliției Capitalei. „Acele zile au însemnat cât o veșnicie pentru mine". Presiunile asupra profesorului Harmata aveau ca scop „să obțină de la mine o declarație precum că știu faptul că în afacerea manifestelor din primăvara lui '89 a fost implicat reprezentantul Ungariei la București". Profesorul Harmata era diriginte la clasa unde învăța fiul reprezentantului comercial al Ungariei.

În iulie 1989 anchetatorul domnului Harmata schimbă tactica, luând cazul pe cont propriu și pretinzând anchetatului suma de 15.000 lei, pentru a-l lăsa în pace și a închide dosarul, în caz contrar putându-se aștepta la mari necazuri, inclusiv moartea. Presiunea psihologică ajunge la paroxism și profesorul Harmata e gata să facă orice pentru a scăpa de acest calvar.

„Într-o noapte mă trezesc cu securistul peste mine acasă, pretinzându-mi o parte din bani. Eu deja alergasem pe la cunoștințe, colegi și mă împrumutasem. I-am dat atunci toți banii pe care îi aveam în casă, adică 8.000 lei. Era beat turtă, mi-a cerut de băut și la sfârșit mi-a spus că nu mai vrea de la mine 15.000 lei, ci doar 13.500. Restul de bani i-am dat chiar în localul Miliției Capitalei, iar în ziua aceea am fost ținut într-o maximă tensiune, dându-mi de înțeles că s-ar putea ca ancheta să continue, cazul fiind preluat de ofițeri cu grad mai mare. Dar totul s-a dovedit a fi doar o farsă, menită să-mi demonstreze ce mult s-a „luptat" securistul căruia îi dădusem banii, pentru a mă scăpa de necaz. Din localul Miliției, securistul m-a invitat, culmea ironiei, să bem pentru închiderea cazului, la barul hotelului Intercontinental, unde a început să-mi descrie persoanele care-și făceau veacul pe acolo, spunându-mi că sunt informatori. A fost pur și simplu monstruos, ca victima și călăul să stea la aceeași masă, bând și mâncând".

Imediat după revoluție, domnul Harmata depune o plângere la Procuratura militară, pentru „sancționarea numitului anchetator și obligarea sa la restituirea sumei încasate". Pentru stabilirea adevărului, pot fi audiate următoarele persoane, care au știut de această farsă, numită ancheta securității: Rus Alina, fosta securistă a Liceului Lazăr Leu Elvira, laborantă, cea care a fost tot timpul în apropierea domnului Harmata, pe timpul anchetei, chiar și atunci când a dus restul de bani pe care îi avea de dat, la sediul Miliției Capitalei și a văzut pe domnul Harmata plecând împreună cu securistul spre Intercontinental, Șerbănescu Sînziana, Jica Maria, mama profesorului, Fronescu Mircea, profesor la Liceul Lazăr.

Principalul martor — doamna Leu Elvira — este amenințată prin telefoane anonime să renunțe la a-l susține pe profesorul Harmata, ceea ce se și întâmplă, îngrozită fiind de posibilitatea unor represalii sângeroase.

Prin adresa din 17 decembrie 1991, pe marginea dosarului nr. 21 — P — 1990, Procuratura Militară București comunică domnului Harmata neînceperea urmăririi penale față de fostul ofițer de securitate, „deoarece cercetările efectuate în cauză nu au confirmat învinuirile aduse acestuia prin plângerea dumneavoastră".

„Cei doi procurori, care după revoluție au preluat cazul, declară domnul Harmata, mi-au spus să renunț. Evident că am renunțat, pentru că dacă procuratura e comunistă, ce să-i faci?! Aste să nu mai fie comunistă și se ocupe măcar de aspectul penal al problemei".

„N-am reușit să aflu numele securistului, dar după descrierea mea — gras, scund, vânjos, cu o figură de bru — cei care m-au ascultat și-au dat seama despre cine e vorba, dar nu mi-au spus numele. Este clar că îl apără".

Oare ce face azi domnul securist-anchetator? A fost înaintat în grad sau s-a privatizat? Sau poate și una alta? Sau poate că servește ideii de democrație, nu originală, ci socială, de data asta? E greu de spus. Rămâne de văzut...

DAN GHEORGHE

UNDE SUNT MEZELURILE DE ALTĂDATĂ?

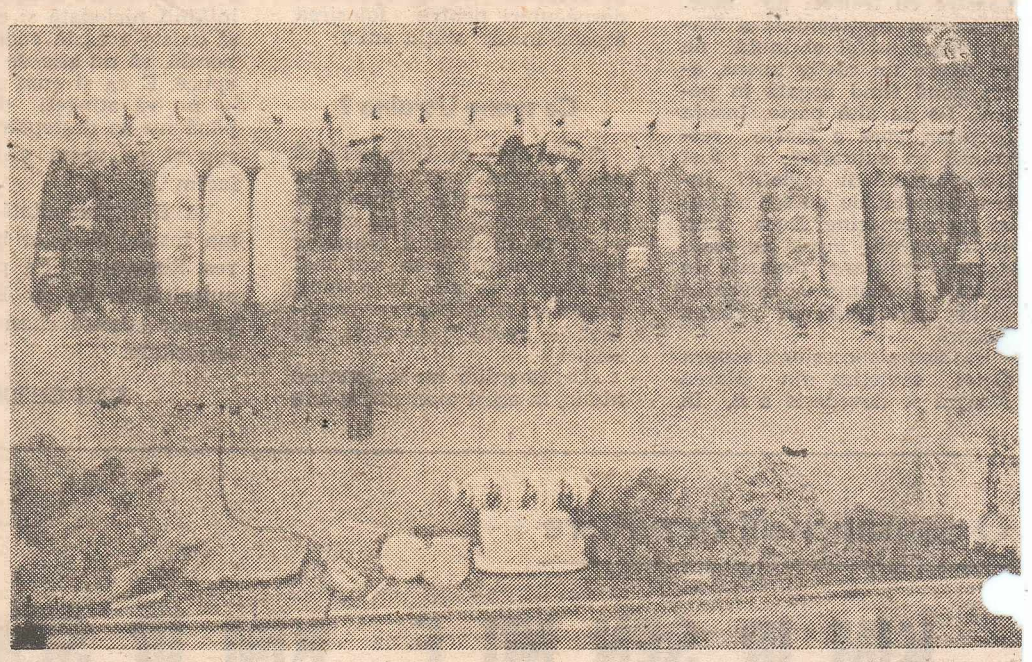

Toată lumea constată că — din punct de vedere calitativ — produsele alimentare de orice fel fie ele din carne sau din lapte, fie din orice altceva, sunt, eufemistic vorbind, **necorespunzătoare.** În galantarele magazinelor de profil, tot românul poate să vadă mezeluri care plâng, mușchiuleți înverziți pe alocuri, brânzeturi colorate într-un gălbui-vinețiu cam dubios, tot românul știe că berea românească este acră și neacidulată, în general, tot românul, aproape tot știe că ce cumpără de la „alimentara" sau de la criptocomunistul „gostat" nu e prea grozav.

Logica implacabilă a consumului ne constrânge, însă, **să cumpărăm pentru masa** cea de toate zilele ce găsim: și găsim ce scuneam mai înainte. E drept, în boutique-rile private ,ne îmbie vitrinele cu mezeluri și brânzeturi din import, berea nemțească, daneză, cehească sau olandeză, conservele din carne de aceeași proveniență — ce mai, un adevărat paradis, în care cel mai exigent consumator se simte „ca acasă". Dar, există și un **dar...**: prețurile. Pentru foarte mulți dintre noi, un **coș alimentar** zilnic decent este un lux intangibil.

Cum s-a ajuns aici? De ce trebuie să mâncăm tot soiul de (sub)produse alimentare, pentru care mai stăm și la coadă?

REȚETARELE „CEAUȘISTE-ȘTIINȚIFICE" AU FOST ABANDONATE

Din discuțiile pe care le-am avut cu specialiștii care lucrează în laboratoarele de cercetare ale Institutului de Chimie Alimentară am aflat — între altele — și faptul că, în ultimii trei ani, rețetele în baza cărora se preparau produsele din familia celebrului „salam cu soia" au fost abandonate. **Nu avem** nici un motiv să nu-i credem. Ne-au și fost prezentate, de altfel, multe rețete noi pentru preparate întru totul apte să-și merite numele de **produse alimentare.** Din păcate, între laboratoarele de cercetare și consumatori, produsele alimentare „prototip" străbat un lanț tehnologic ale cărui verigi diferă de la o unitate producătoare la alta. La fabrica „nu știu care" lipsesc conservanții, la altă fabrică lipsesc nu știu ce alte ingrediente, la alta nu știu ce utilaj tehnologic sau Dumnezeu știe ce piesă de schimb și tot așa. Peste toate aceste lipsuri, domnește triumfătoare lipsa de interes a producătorilor.

LIPSA ȘI PROASTA CALITATE A PREPARATELOR AUTOHTONE A FACILITAT INTRAREA ÎN ȚARĂ A MĂRFURILOR DE IMPORT

Decât să-și spurce gura și să-și strice stomacul cu mezelurile propuse de industria națională, cetățeanul este nevoit să dea un ban în plus și să cumpere preparatele din străinătate. Paradoxal, de necrezut, românii aduc din străinătate nu numai alimente din carne și lapte, ci chiar și sare și apă minerală!

DE CE PROASTĂ BEREA ROMÂNEASCĂ?

L-am întrebat pe **dl. dr. ing. Ion Stroia,** șeful laboratorului respectiv din cadrul I.C.A. În opinia domniei sale, cauzele ar fi următoarele: — folosirea în fabricație a unui **malț** de proastă calitate; în prepararea malțului, fabricile noastre de bere, folosesc orz și orzoaică de toamnă (soiuri furajere) și nu soiurile de primăvară, așa cum ar trebui; — inexistența instalațiilor de îmbogățire a mustului de bere cu bioxid de carbon (instalații de acidulare);

— proasta calitate a materialelor din care sunt confecționate vasele pentru fermentație;

— și, nu în ultimul rând, proasta calitate a capacelor (capselor) utilizate la îmbutelierea sticlelor.

Dar, a ținut să adauge dl Stroia, factorul care alterează hotărâtor calitatea berii autohtone este factorul uman; se muncește prost, „în dorul lelii", și rezultatele sunt pe măsură.

Cercetarea în domeniu face tot ce poate. Specialiștii au pus la punct instalații de fabricare a berii care nu sunt cu nimic mai prejos decât instalațiile similare din străinătate. Laboratorul poate asigura oricărui fabricant rețete de producție foarte bune, conforme cu standardele internaționale. Pe masa consumatorului nu ajunge însă berea produsă în laboratoare. Așa că, până una alta, bem tot ce ne oferă fabricile. Asta e.

LAPTELE — UN LUX PENTRU ROMÂNI

Laptele și produsele derivate nu lipsesc de pe piață, dar cele mai multe sunt din **import** și, în consecință, sunt **supuse unui întreg lanț de** impozitări și taxe, ajungând la consumatori la prețuri astronomice. Produsele similare românești, deși (relativ) ieftine, sunt **mult sub nivelul** calitativ al celor din import. Care sunt cauzele?

La această întrebare ne-a răspuns **dl Romulus Nedelcu,** șeful laboratorului Lapte și Produse Lactate din cadrul I.C.A. Colectivul acestui laborator efectuează două tipuri de activități, pe lângă cea de cercetare propriu-zisă; analiza materiei prime și a produselor finite, în vederea stabilirii compoziției chimice a acestora, pentru a pune la dispoziția unităților producătoare tehnologiile și rețetele de prelucrare cele mai adecvate. La fața locului, la încheierea contractelor cu unitățile producătoare, laboratorul se lovește de o serie întreagă de probleme, de la lipsa de fonduri, până la indolența unora sau a altora. Dl Nedelcu a menționat că un alt factor care blochează activitatea laboratorului — și a Institutului, în general — îl constituie lipsa unei **legi a cercetării** care să prevadă un cuantum de subvenționare acceptabil. Subvenționarea ar **trebui** să fie asigurată de **stat,** dar, după opinia dlui Nedelcu, și de anumite societăți private, care ar fi interesate în acest domeniu.

Am încercat să aflăm și alte cauze (în afara lipsei de utilaj tehnologic: instalațiile **de răcire cu freon — care** se importă, aparate de mu etc.) și am constatat că acc tea sunt tot de ordin econ mic.

Odată cu scăderea număr lui de animale producătoa de lapte — materia prim numărul produselor deriva scade proporțional. Apoi, pr ducătorii se lovesc de di cultatea procurării unor co servanți (din import) care asigura un termen de gara ție mai lung și un exemp concludent îl oferă iaurt românesc care are un term de garanție de două zile, când cel din import — o lu de zile.

Toate acestea, pe lân teama de a investi într-o te nologie corespunzătoare (ca ar ridica implicit prețul pr duselor), împiedică eventu lul cumpărător să fie mult mit de calitatea produsul cumpărat și totodată îl li sește de orice altă alterna vă — căci, să nu uităm ca este puterea de cumpărare cetățeanului care trăiește salariu. El va alege indisc tabil produsul românesc (m ieftin, dar mai prost) nepe mițându-și, de pildă, lap ambalat în pungi, din Ola da.

Când vor reuși gospodin le să cumpere lapte care poată fi consumat și nu „p la prins" pentru a obține soi de lapte acru, dar ca costă cât costă?

MARCEL APOSTOLESCU
CORINA VLAD
ANA POPESCU

UN COPIL ŞI DOI BĂRBAŢI ÎN TOATĂ FIREA PRETIND CĂ L-AU VĂZUT PE „NECURATUL"

n vrut să fac semnul cru- i cu mâna, dar aveam braţele moi

,Acum şase ani eram acasă, ăptea, după miezul nopţii. eram căsătorit, încă. Era aşa, vară şi eram cam ut. Nu mult, dar oricum, usem. Şi m-a apucat, aşa, am început să-l înjur şi l batjocoresc. Dacă exişti, eam, vino şi arată-te !, bă--mi-aş şi scotea-mi-aş... m.d. Şi l-am tot chemat şi m înjurat, -aşa, un timp. La moment dat patul a în- put să se zgâlţâie. Lumina aprinsă, dar parcă se ve- a mai prost. Era o apăsare. am făcut paraşutism spor- şi pot să vă spun că din a presiunii pe globul ocu- . în cădere liberă, dacă nu rtam ochelari, imaginea era pio mai neclară. Tot aşa s-a părut şi atunci. Mi s-a ut o frică de am încreme- . S-au dus aburii beţiei. Li- almente am înţepenit. O uce de porţelan, pe care o eam agăţată în perete lân- fereastră, s-a răsucit, s-a tit în jurul cuiului până a uns cu josul în sus, după re a plesnit. S-a făcut bu- ţi. Am vrut să fac semnul ucii cu mâna, dar nu am ut, că aveam braţele moi. n putut să zic nici Tatăl stru, pentru că nu-l ştiam. ziceam decât „Doamne rtă-mă, în gând, Doamne rtă-mă, nu mă lăsa, că nu al fac". Când tensiunea a ăzut am auzit un oftat şi trături. Mă crezi, sau nu rezi, asta mi s-a întâm- mie, Jim, în noaptea de spre 5 august 1987. De a- nci am început să mă rog am devenit credincios".

im Cătălin Enescu, 39 ani, ginер electronist, căsătorit)

Avea păr, copite şi cornişe

„Eram în ultimul an la Sibiu şi locuiam în apartamentul de pe «Republicii». Într-una din nopţi am auzit bătăi în uşă : bum, bum, bum. De-abia mă culcasem. Cine să fie, mă întrebam, că bătea tare. M-am gândit la poliţie, la cine ştie ce nenorocire. M-am dus la uşă şi-am întrebat : cine e ? Mi-era cam frică. N-a răspuns şi a început din nou să bată. Mi-am zis că o fi vreun tip beat care a încurcat adresa. M-am dus în bucătărie, alături, să iau ceva, nu ştiam ce, un băţ. Şi am luat pompa de desfundat chiuveta. I-am dat jos cauciucul şi era ca un făcăleţ. Am întrebat din nou : cine e ? Am descuiat uşa cu cheia, care stătea tot timpul în broască, şi am crăpat uşa să mă uit şi atunci uşa s-a dat brusc de perete, buf, şi a trecut peste mine, ca un vânt, ca o vijelie care m-a trântit la pământ, dar l-am văzut o secundă, aşa cum zice vorba, dracul gol, paricopitat, cu păr, cu cornişe şi cu o privire stranie, extraordinară. Privea într-o parte. Acest amănunt mi s-a părut ciudat. Am luat-o ca pe un avertisment. Cu o săptămână înainte, în timpul sesiunii — când s-a întâmplat ce vă povestesc, eram în vacanţă — deci la Sibiu, unde stăteam în chirie cu un băiat Bercuţă Iulian, bănăţean, eram încurcat cu o femeie care pretindea că are legături cu necuratul. Noi, bineînţeles, că am făcut mare haz pe treaba asta. O bună parte din studenţii de la teologie eram necredincioşi şi păcătoşi. Eu, cel puţin, eram în vremea aceea ateu până în vârful unghiilor. „Darwinist şi marxist ca ultimul comunist", aşa râdeam între noi tipii de la teologie. Şi femeiuşca aia, s-o ierte şi pe ea bunul Dumnezeu, unde i-o fi sufletul, s-a întărâtat pe mine şi mi-a zis : «râzi, broscuţo, dar las' că o să-l vezi cum e la păr, c-am să ţi-l trimit.» Bineînţeles că prima grijă a fost să consult un medic. Ăla m-a zgâriat cu ceva pe talpă şi m-a întrebat dacă fumez mult. Bineînţeles că fumez mult. A rămas că am avut o halucinaţie. Aşa să rămână. Dimineaţă m-am trezit lungit pe cimentul din holul de la intrare, cu băţul de la pompa de desfundat lângă mine, în faţa uşii închise, dar descuiate. Acum ia-o şi dumneata cum crezi".

(M. Popescu, 42 ani, preot ortodox, căsătorit)

Tata avea ceva în cârcă, aşa ca o pisică mare

„Am fost cu tata la o nuntă la Fântânele, doar eu cu tata, că mama n-a vrut să meargă, că nu se simţea prea bine. Şi când ne-am întors era noapte şi tata era puţin cam beat şi am trecut prin pădure, şi când să coborâm dealul, era un podeţ şi mi-a fost sete şi m-am aplecat să beau apă şi atunci mi s-a făcut frică. Am simţit că e cineva aproape de mine şi m-am întors, dar nu era nimeni. Era întuneric, dar era lună şi se vedea. Şi l-am strigat pe tata şi i-am zis să vină şi el, să coboare şi el lângă mine că-mi era frică să beau. Şi el a zis : «Hai, mă, bea, şi hai să mergem.» Dar n-am mai băut şi-am plecat cu tata şi nu mă simţeam bine, mi s-a făcut rău. Tata avea ceva în cârcă, ca o pisică mare care îi punea laba pe faţă, şi atunci mi-a fost frică şi i-am spus : «Hai mai repede, tată !». Dar el parcă nici nu mă auzea. Mă strângea tare de mână, mă strângea aşa de mână şi m-a smucit şi a strigat la mine : «Fugi !» şi pe urmă a strigat din nou : «Fugi, nu mă mai chinui !» Era foarte urât la faţă, dar mi-am dat seama că e ceva rău. Şi pe urmă am luat-o la fugă spre casă şi el după mine. Mi-am dat seama că vrea să-mi facă rău. Am fugit, am fugit şi după aia am căzut. Şi era un copac mare, un stejar şi m-am tras lângă el şi m-am rugat «Ajută-mă Doamne». Şi m-a ajuns din urmă şi m-a ridicat în braţe şi mă strângea tare şi spunea : «De ce mă chinui, mă ?, De ce mă chinui, mă ?», dar parcă nici nu mă vedea şi deasupra capului lui era ca un câine negru care scheuna şi tata mi-a dat drumul şi a început să se bușească cu capul de trunchiul pomului, o dată, şi încă o dată, până a căzut jos, şi mi-a prins un picior, şi era plin de sânge, şi am început să plâng şi am alergat acasă. Şi mama a sculat vecinii şi l-au adus pe tata şi mama spunea că a fost «ducă-se pe pustii», că tata nu-şi mai amintea".

(Ilie Mihalcea, 13 ani, elev)

MARIAN MARIN

Orient în Occident

SUNT ROMÂN. AM FOST ÎN GERMANIA (VI)

Vameşii au primit „dreptul"

Köln, 21 februarie 1993, ora 10. Zeci de ţigani umpleau curtea cu marfa lor : televizoare, video, combine muzicale, boxe, camere video, piese. Toate trebuiau încărcate în cele două autocare cu remorci precum şi în alte două dubiţe ce plecau în România. Cu siguranţă că multe dintre furate, dar firma respectivă nu era interesată de acest aspect. Însăşi soţia patronului afirmase că dacă n-ar fi fost ţiganii şi hoţii, ar fi dat faliment. Siguranţa transportului şi suma relativ mică perepută de firmă (în condiţiile în care cifra de afaceri era destul de mare) îi atrăgeau pe oameni. Dar ce înseamnă această siguranţă ? Într-un târziu, m-am urcat şi eu la „bordul" autocarului. Acesta, ultimul model : supraetajat, două monitoare video, WC, bar etc. Patronul ne-a urat „bun venit", înveselindu-ne chiar cu câteva bancuri şi glume, uneori prea vulgare pentru asistenţa feminină. Îmi amintesc că sub scaunul unei femei era o gaură în care se puteau arunca resturile menajere. gaură pe care el o numea „Gaura de la spatele doamnei". Autocarele au oprit în fiecare mare oraş de pe parcursul întregii Germanii, astfel încât, la ieşirea din ţară, la portbagaje nu se mai putea arunca un ac ! Nimeni şi nimic nu a oprit convoiul nostru. De la ieşirea din Germania şi până în Arad, autocarele au mers fără oprire. La nici o vamă, INCLUSIV cea română, nimeni nu a controlat ce e înăuntrul bagajelor ! Ştiam că o maşină care se întoarce din vest e ţinută ore întregi la vama noastră şi răsturnată până iese tot din ea. Ei bine, cele patru autocare nu au fost controlate nici măcar cu privirea. Mişcarea era ştiută (doar nu se înregistra prima cursă a firmei), vameşii intrând în posesia „atenţiilor" printr-o manevră destul de mascată. Oricum, se pare că firma respectivă are o acoperire mare pe undeva mai „sus,", probabil la un fost coleg de liceu al patronului. S-ar fi putut introduce în ţară şi un tanc, ori un autocar plin de heroină ori de arme. Nimeni n-a vrut să observe nimic. Şi gândiţi-vă că firma face astfel de transporturi de trei ori pe lună, dus şi întors! Oare câte din valorile ţării nu iau astfel drumul Occidentului ? Am surprins de altfel o discuţie şoptită între patron şi unul dintre călători privind un viitor transport de mobilă din ţară ! În aceste condiţii, nu e greu de imaginat care ar fi partea leului în această afacere. Eu, unul, m-am mulţumit doar cu bucuria de a ajunge în România, în ţara mea.

CRISTIAN SOCIANU

Prin servicii de consulting, DOCTORUL C. vă stă la dispoziție:

CINE SUNTEȚI, CUM SUNTEȚI, CE FACEȚI CU VIAȚA DUMNEAVOASTRĂ?

La asemenea întrebări și la ORICARE ALTELE, colaboratorul nostru vă oferă soluții surprinzător de exacte !

DOCTORUL C.

Sub acest pseudonim se ascunde un bărbat de mare erudiție, cu vaste cunoștințe de astrologie, matematică, teozofie și practică ocultă. În dialog cu computerul cosmic, el este capabil de premoniții uluitoare. În banca sa de date se găsesc răspunsuri și soluții la întrebările cheie ale vieții dumneavoastră.

- *Ați ajuns într-o situație limită, fără cale de ieșire ?*
- *Sunteți bolnav și căutați tratamentul salvator ?*
- *Aveți nevoie de soluții optime în perfectarea unei afaceri ?*
- *Doriți să cunoașteți anul și lunile favorabile ?*
- *Solicitați un tablou complet al personalității dumneavoastră ?*
- *Ce ați fost în viața anterioară ?*

FLORIN CONSTANTIN – Craiova

1. Șansele pe ani arată : 1993 — Rezultate bune pe linie profesională, câștiguri substanțiale, o mare creativitate, proiecte inspirate, deschideri spre social, un proiect de anvergură se poate definitiva. Aveți curaj, entuziasm. Întâlniri amoroase. Se recomandă de supravegheat echilibrul psihic și să vă feriți de afecțiuni localizate în gât. 1994 — consum de energie dar și câștiguri. Veți avea o legătură sentimentală plină de ambiguitate. 1995 — multe călătorii, proiecte finalizate. O nouă activitate sau mutație în profesie. Progrese în afaceri. Ca celibatar, noi legături. Recomandări : investiții în pământ, construcție. Atenție : posibile afecțiuni ale coloanei (nu stați la soare mai ales fără pălărie), și afecțiuni cardiovasculare. 1996 — luciditate în achiziții și investiții. Posibile călătorii de afaceri, proiecte profesionale de anvergură, asocieri. Studiu. Celibatarii — căsătorie. Sau divorț, după caz. Sentimental — bine. Veți recupera banii de la datornici. Preocupări pentru consolidarea familiei. Sănătatea, cu mici excepții, este bună. 1997 — un an când puteți să vă căsătoriți, să amenajați căminul. Bune relații în cuplu. În carieră staționar. Puteți călători. An bun pentru reflecții, bilanț, opțiuni pentru viitor. 1998 — nervozitate, raporturi tensionate cu cei din jur, decepții, blocaje. Dar în străinătate — succese (călătorii). Totuși, șanse mari în profesie. Câștiguri de unde nu vă așteptați ; 1999 — nu se recomandă să vă angajați în noi proiecte sau afaceri de anvergură. Totuși succes într-un contract important. Deveniți nervos în familie, unde vi se recomandă înțelegere, diplomație. 2000 — Cu partenerul de afaceri, relații bazate pe atracția fizică.

2. În România nu va fi război niciodată, deoarece se așteaptă ca forțele comuniste să fie anihilate în cele din urmă. În caz contrar ar fi fost război.

3. Aveți o mașină fără surprize, care se comportă normal și nu vă pune probleme deosebite. Vă recomandăm deci să păstrați numărul pe care îl are. Nu veți regreta.

4. Numerologia, deocamdată, nu poate stabili durata de viață.

CRISTESCU MARINELA – București

Determinarea exactă a anului de căsătorie este riscantă și hazardată. Vă oferim o analiză a șanselor pe ani. 1993 — este anul propice finalizării de proiecte majore, editării de lucrări, dar și de creație tehnică cu multe contacte și deschideri spre social. Veți avea o activitate supusă tensiunilor, dar cu finalitate bună, de aceea apreciem că este anul cel mai bun pentru succes la examene, dacă însă nu vă lăsați năpădit de gânduri rele ! Atenție : există riscul real de a avea un copil exact acum ; 1994 — iar un an cu restricții și cu multă muncă. În mod sigur veți avea succes, dar cu încredere în forțele proprii și perseverență. Prudență maximă pe plan material. Tensiuni în familie ; 1995 — nevoia imperioasă de schimbare vă va determina o noutate în profesie. Proiecte finalizate și multe călătorii. Progres în afaceri. Veți fi foarte curtată. 1996 — experiențe noi, deplasări frecvente, dar și stare de nervozitate excesivă. Anul casei — deci : căsătorie ori divorț. Profesional, 1997 — un an al bilanțului. Totuși reușite în achiziții, investiții mici, călătorii de afaceri, contracte, sentimental, bine. Psihic și fizic — dați dovadă de fragilitate. Relaxați-vă. 1998 — acesta este anul de succes al dumneavoastră. Câștiguri neașteptate — șanse mari în profesie, schimbare de activitate, loc de muncă, de domiciliu. Singură îmbunătățirea pe plan financiar. Luați o decizie de mare succes pe plan profesional. Tot anul sub semnul victoriei. 1999 — creativitate, bani, succese profesionale, idei inspirate și... un copil. 2000 — victorie pe plan profesional — în contextul unui climat tensional. În străinătate, succes.

MACEAN GHEORGHE – Nădlac

Tabloul personalității : Pornire nemăsurată către plăceri senzuale și aventuri. Versatilitate în modul de a dobândi banul, dar ușurința poate compromite mersul afacerilor. Carieră în general bună. Domenii de activitate : artele, muzica, actorie, decorațiuni, dar și în sfera administrativă : asistență socială, coordonare sau controlor de calitate.

Deci cine sunteți ? Aveți spirit de sinteză, dar și imaginație creatoare și o excepțională intuiție care vă poate conduce către reușită. Introvertit, vorbiți puțin, rezervat. Detestați mediocritatea și vulgaritatea în gândurile și activitățile altora. Vă enervează detaliile vieții zilnice ca și necesitățile materiale. Confortul nu vă este indispensabil. Puteți deveni boem, chiar ascet. Alt pericol ar fi că singurătatea vă poate duce la sălbăticie, iar disprețul față de lumea ce vă înconjoară poate produce ratarea vieții. Puteți însă reuși indiferent în ce domeniu care cere inteligență și reflecție. Lipsa de diplomație o compensați cu intuiție și harurile de clarviziune.

Șansele în anii ce vin : 1993 — acest an vă aduce o schimbare în viață, importantă — reconstrucție fie de ordin profesional sau în viața profesională. Nuntă pentru celibatari și copii pentru cuplurile tinere. Un an al opțiunilor pentru viitor. Fragilitate psihic și fizic. Relaxați-vă și încercați să găsiți necesara armonie interioară ; 1994 — un an de succes — șanse mari în profesie, dar și câștiguri neașteptate printr-o schimbare de activitate. Certă îmbunătățire a situației financiare. 1995 — rezultate bune profesionale, câștiguri substanțiale, o mare creativitate, proiecte inspirate. Entuziasm. De supravegheat echilibrul psihic și să vă feriți de afecțiuni ale gâtului ; 1996 — vă va aduce satisfacția unei reușite profesionale (o decizie bună). Stare de nervozitate excesivă. Încurcături financiare cu fiscul ; 1997 — an cu câștiguri financiare, schimbare loc de muncă și... căsătorie sau divorț după caz. Vi se cere diplomație și să vă supravegheați echilibrul psihic. 1998 — schimbări prin șanse în finalizări, proiecte mari comerț etc ; 1999 — nervozitate, tulburări sentimentale, restricții ; 2000 — o nouă activitate, afaceri bune. Pe plan sentimental, nesansă datorată egoismului.

TRĂISTARU DUMITRU – Bacău

Tabloul complet al personalității. Curiozitate științifică, mare putere de asimilare. Pericol de a umbla după doi iepuri deodată. Traiul se va îmbunătăți datorită șansei, iar nicidecum a calităților proprii, înnăscute. Uneori repezit, alteori ezitați și trebuie să fiți încurajat pentru a vă desfășura talentele creative. Calmarea nervilor în mijlocul naturii este esențială.

Cine sunteți ? Un aventurier care dormitează ! Omul peripețiilor, schimbărilor, experiențelor, riscului. Aveți însă un noroc scandalos. Aveți gustul riscului, vă place să învățați mai degrabă din viață. Aveți mulți prieteni, dar nu le ascultați sfaturile, ceea ce constituie izvor de decepții. Vă plictisește viața cotidiană, sunteți tentat de a o lua mereu de la început. Orice vi se întâmplă, vă puteți bizui pe șansa dumneavoastră. Pericol însă de a deveni coleric, instabil, fără scrupule. Reușită în toate profesiunile ce implică riscul.

Șansele pe ani : 1993 — tensiuni, emoții puternice, dar eforturi recompensate prin succese profesionale ; 1994 — multă muncă, restricții, vi se recomandă prudență în plan material. Profesional, succes prin încredere și perseverență. Posibil schimbare la locul de muncă, mutare ; 1995 — raporturi tensionate cu cei din jur, decepții, șanse însă de călătorii în străinătate. O nouă activitate vă așteaptă. Sentimental, bine ; 1996 — anul casei, familiei, căsătoriei, ori divorț, după caz. Consum excesiv de energie, îmbogățire spirituală. Risc de boli ale gâtului. Vă puteți recupera banii de la datornici ; 1997 — un an al bilanțului — bântuit de îndoieli și incertitudini. Fragilitate fizică și psihică ; se recomandă relaxare ; 1998 — șanse de călătorie în străinătate, și câștiguri neașteptate pe fondul unui climat de stres ; 1999 — câștiguri financiare. Schimbare : loc de muncă, domiciliu ; 2000 — anul victoriei pe plan profesional — o afacere vă reușește.

TALON DE PARTICIPARE

Toate numele și prenumele (întîi cel de față), subliniați pe cel dorit

NUME.....

PRENUME.....

ADRESA.....

DATA NAȘTERII: ziua.....luna.....anul..... ora.....

locul nașterii.....Nr. telefon.....

Nr. înmatriculare mașină .....

IMPORTANT !

Pentru fiecare persoană despre care doriți informații trebuie să trimiteți un talon separat cu cît mai multe din datele solicitate mai sus.

Doctorul C vă propune răspunsuri rapide prin **taxă de urgență**

Din pricina numărului extrem de mare de solicitanți, suntem constrânși ca, în cadrul spațiului disponibil, să oferim răspunsurile mult așteptate abia după luni le așteptare (în octombrie, noiembrie, celor care ne-au scris în ultimele săptămâni). De aceea, pentru cei grăbiți, colaboratorul nostru propune **o taxă de urgență.** Solicitantul va introduce în plic, împreună cu întrebările sale, o chitanță cu suma le 1000 lei, bani pe care îi va depune în contul „Publicațiilor Flacăra" la orice unitate CEC. Contul este : 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București.

Pe această bază, corespondentul nostru va primi, cel târziu în două săptămâni, prin mijlocirea poștei, sau direct la sediul redacției noastre, un răspuns amănunțit, complet, cu sfaturi și prognoze expuse pe larg, la toate întrebările sale. Nu uitați să atașați și talonul de participare.

Nu uitați să menționați pe plic „Pentru DOCTORUL C".

HOROSCOP CU ZILELE DUMNEAVOASTRĂ DE ŞANSĂ ŞI RISC

AUGUST 1993

VARSATORUL
20 ian. – 19 febr.

Dinamismul se intensifică la cei născuţi în perioada 21 ianuarie — 4 februarie. Este şansa pe care trebuie s-o prindă. Nativilor din 11—16 februarie li se recomandă prudenţă în zilele de 20 şi 26 august, când există riscul de accident. Pentru ceilalţi, bogăţie de idei. Se vor simţi foarte siguri pe ei. Răspunsurile rămase în suspensie sosesc, în sfârşit. Afacerile iau amploare. Doar în dragoste lucrurile lâncezesc, deocamdată.

PEŞTII
20 febr. – 20 mart.

La începutul lunii, cei născuţi între 15 şi 20 martie sunt agresaţi, dar devin, la rândul lor, agresivi. Apoi, totul se calmează. Luna este, în ansamblul său, calmă pentru ceilalţi. Sunt favorizate mai degrabă plăcerile decât afacerile sau competiţiile. Dragostea este domeniul cel mai favorizat, manifestându-se, mai cu seamă prin tandreţe.

BERBECUL
21 mart. – 20 apr.

Pentru întregul zodiei viaţa amoroasă riscă să se strice. Şarmul operează mai puţin, motiv pentru care e mai bine să se renunţe, în aşteptarea lunii următoare, ce se va arăta mai favorabilă. Începând cu ziua de 13 august, o stare de iritare îi va cuprinde pe nativii perioadei 21 martie — 2 aprilie. Există riscul de a provoca momente de agresivitate în anturaj. Cei născuţi între 30 martie şi 5 aprilie, în cazul în care au de gând să plece în vacanţă, riscă să strice totul printr-o proastă organizare. Nici în cazul în care rămâneţi acasă situaţia nu se prezintă mai bine. Există riscul unei reorganizări la locul de muncă, dezagreabilă pentru cei amintiţi mai sus. Aceste reorganizări se pot face, însă, chiar în lipsă.

TAURUL
21 apr. – 20 mai

Curenţi pozitivi permit celor născuţi între 14 şi 18 mai să reacţioneze. E bine de ales această perioadă pentru întâlniri profesionale. Întreaga zodie se bucură de o lună armonioasă la nivel afectiv, cu tandreţe, dar fără focuri de artificii. Nativii din perioada 21—30 aprilie pot avea parte de deplasări fericite. Sunt stimulate inteligenţa, ideile, contactele pot fi foarte interesante.

GEMENII
21 mai – 20 iunie

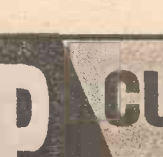

Nativii din 14—20 iunie pot să-şi ia la revedere de la controlul de sine şi puterea de concentrare. Sunt, de altfel, marii „nervoşi" ai zodiei. În această stare, pot să-şi facă mult rău, chiar fizic. În plus, această stare nu le ridică puterea de seducţie, care scade chiar de la începutul lunii. Lovitura de şansă este rezervată nativilor din perioada 31 mai — 7 iunie. Pentru ceilalţi, o lună absolut obişnuită.

RACUL
21 iun. – 21 iulie

Plăcerile şi viaţa amoroasă sunt puternic stimulate pentru toţi reprezentanţii zodiei, dar cu serioase dispute, începând cu ziua de 13 august pentru nativii din 22 iunie — 4 iulie. Pericolul persistă în ceea ce-i priveşte pe cei născuţi între 7—14 iulie. Excelentă perioadă pentru nativii din perioada 15—20 iulie, cu şansa de a se plasa pe un loc important, sau a face călătorii îndepărtate. Mai mult, femeile născute acum pot întâlni bărbatul care le marchează viaţa.

LEUL
22 iul. – 21 aug.

Foarte bună lună pentru nativii din perioada 23 iulie — 8 august, energie şi vitalitate a spiritului pentru toată zodia. Întâlniri interesante pe plan profesional, mai mult, pentru cei născuţi în zilele 1—8 august, avansarea unor proiecte care se vor dovedi de succes. Ameliorarea raporturilor amoroase pentru cei din perioada 23—27 iulie. Luna este bună în egală măsură şi pentru cei născuţi între 9 şi 16 august, cu idei demne de reţinut. Atenţie pentru cei născuţi între 16 şi 21 august, mai cu seamă în călătorii, dar şi pe stradă.

FECIOARA
22 aug. – 22 sept.

Încă o lună simpatică, dar curenţii sunt mai puţin intensi. Excepţie fac nativii din perioada 16—22 septembrie, foarte puternic stimulaţi la începutul lunii. Vor fi marcaţi de o energie fizică bună de utilizat pentru rezolvarea problemelor întârziate şi a celor ce păreau insurmontabile. În ansamblu, este o lună a armoniei şi a bucuriilor. Totul merge bine, munca şi plăcerea, cu uşurinţă şi inspiraţie, dar fără evenimente marcante.

BALANJA
23 sept. – 22 oct.

O serioasă activitate pentru nativii din 23 septembrie — 9 octombrie, dublată de lovituri ale şansei şi mari succese pentru cei născuţi între 2 şi 9 octombrie. În continuare, dificultăţi în muncă şi riscuri de accident la începutul lunii pentru cei din perioada 10—17 octombrie. Apoi, pericolul se îndepărtează. Proiecte de viitor în doi sau consolidarea legăturilor afective pentru cei născuţi între 18 şi 22 octombrie.

SCORPIONUL
23 oct. – 22 nov.

Lună agreabilă pentru toată lumea. Din nou curenţi favorabili pentru nativii din 15—20 noiembrie. La începutul lunii, deschiderea unor porţi şi şanse ce nu trebuie ratate, ce-şi vor arăta roadele către sfârşitul anului. Pentru toată zodia, elan creator, plăceri gurmande şi bucuria de a trăi. Viaţă afectivă armonioasă, regăsiri, împăcări sau întâlniri fericite. Este momentul în care se leagă prietenii şi se fac alianţe.

SĂGETĂTORUL
23 nov. – 20 dec.

Începutul lunii o continuă pe cea precedentă, după care se intră într-o perioadă pozitivă, începând cu 11 august. Redescoperirea puterii de adaptare, antrenament, convingere. Se pot stabili relaţii foarte bune. Cei născuţi între 27 noiembrie şi 7 decembrie se pot aştepta chiar la o avansare, un post nou, un salariu superior. În dragoste se revine la relaţii civilizate, iar la sfârşitul lunii se poate vorbi de plăceri reciproc oferite.

CAPRICORNUL
21 dec. – 19 ian.

Perturbaţii pentru întreaga zodie. Cei născuţi între 23 şi 26 decembrie vor avea multe momente de enervare. Acelaşi lucru pentru cei din perioada 26 decembrie — 5 ianuarie, care vor suporta, în plus, griji administrative sau financiare. O bună parte din nativii perioadei 7—13 ianuarie simt că nu-şi pot lua avânt, iar posibilităţile le trec pe sub nas. Chiar şi în dragoste nativii zodiei vor avea de suportat momente de contratimp şi lipsa de armonie. Singurii liniştiţi vor fi cei născuţi în zilele de 14—19 ianuarie.

Documentare şi prezentare
LIANA TATOS ■

CASE BÂNTUITE DE STRIGOI

Casele ce adăpostesc un suflet care nu-şi găseşte odihna nici după moarte au fost martore tăcute ale unei nenorociri. Ale unei nenorociri înfiorătoare. O astfel de casă nu mai poate fi locuită. Eventualii amatori care caută adăpost într-o astfel de locuinţă au somnul neliniştit, sunt treziţi în miez de noapte de zgomote ciudate şi spiritul lor raţional este pus la grea încercare. O astfel de casă este la Marginea, o localitate din zona subcarpatică a judeţului Prahova. Aşezată la poalele pădurii, casa este înconjurată de mister şi aureolată de legenda unei iubiri tragice. Proprietarul, un anume domn Bucur Mişan, lucra la o exploatare forestieră pe vremea când şi-a construit casa. Fiind plecat cu zilele, domnul Mişan îşi lăsa adesea tânăra nevastă singură. O mare dragoste s-a iscat între soţia lăsată singură şi un tânăr student care pe timpul verii, şi după aceea şi pe timpul iernii, îşi făcea de lucru pe un şantier arheologic din apropiere. Nu se ştie cum a prins de veste (şi dacă a prins de veste) soţul înşelat. Cert este că femeia şi-a găsit sfârşitul devorată de fiare în codrul vecin. În ce-l priveşte pe tânărul student, el nu a mai fost descoperit niciodată. Proprietarul, după ce dosarul a fost clasat, a lichidat contractul cu firma care se ocupa de exploatări forestiere şi a plecat pe alte meleaguri. Casa, nelocuită de douăzeci de ani, este ocolită de localnici. Sub lumina soarelui, casa are un aspect posac, ciudat. Domnul C. Ilieşu, profesor de istorie şi mare drumeţ, a încercat să rămână peste noapte în acest loc al durerii. Iată ce ne-a povestit : „Mi-am întins sacul de dormit pe prispă şi mi-am văzut de treabă. Eu nu cred în strigoi. Mi-am făcut un foc bunicel în curte şi am stat treaz până târziu. Noaptea era senină şi frumoasă dar rece. M-am încălzit cu nişte ţuică bună fără de care nu plec niciodată la drum. Am adormit uşor, dar m-am trezit la fel de uşor într-o stare de încordare. Visasem ceva urât, violent. Un bărbat maltrata îngrozitor o femeie tânără. Poate ar trebui să specific că la vremea aceea nu eram la curent cu povestea casei. Ajunsesem pe înserat în sat şi n-apucasem să intru în vorbă cu oamenii. M-am uitat la ceas. Era unu şi un sfert. Mă culcasem pe la unu şi cinci. Am încercat să readorm dar eram nervos. Am auzit un cocoş cântând. La un moment dat uşa casei s-a dat de perete şi din casă a ieşit o femeie despletită cu faţa şi părul pline de sânge şi s-a îndepărtat alergând spre pădure. Recunosc că m-am cam speriat şi nu am apucat să aprind lanterna. Era destul de ciudat. Părea că sunt pradă unei halucinaţii. Parcă eram drogat. Îmi dădeam seama că nu poate fi adevărat, dar auzeam ţipete îngrozite şi trăiam starea aceea de încordare ca la cinematograf. Ştii că nu este adevărat dar nu te poţi împiedica să ai anumite reacţii. N-am mai putut să adorm. Am stat aşa până dimineaţă. Din când în când tresăream şi mi se părea că aud nişte ţipete. Erau nişte ţipete îngrozitoare pe care mai mult le simţeam în corpul meu decât ca venind de afară. Sunt convins că erau halucinaţii dar nu pot să mi le explic. Am adormit când s-a luminat. Mi s-a povestit că o altă imagine care apare celor care înnoptează în casă este a unui tânăr care se ridică din puţul din apropierea casei. Pentru a nu mai fi folosit, localnicii l-au astupat aruncând înăuntru pietrele ghizdului. Pentru ca vitele care se apropie să nu cadă înăuntru a fost înconjurat cu un gărduţ. Cred că ceva nu este normal în legătură cu acest loc".

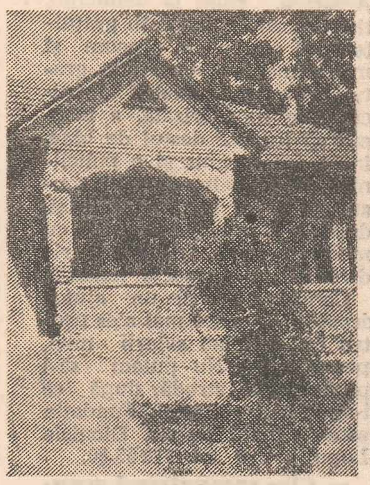

Casa din Marginea bântuită de duhurile neîmpăcate ale celor doi îndrăgostiţi.

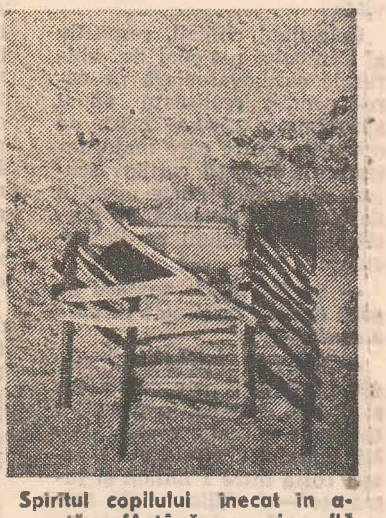

Spiritul copilului înecat în această fântână nu-şi află odihna.

MARIAN MARIN ■

PROFESOR DOCTOR DOCENT POP DE POPA IOAN

O ŢARĂ FĂRĂ INTELECTUALI NU POATE TRĂI

Cu eminentul chirurg despre condiţiile improprii în care se desfăşoară operaţiile cardiovasculare

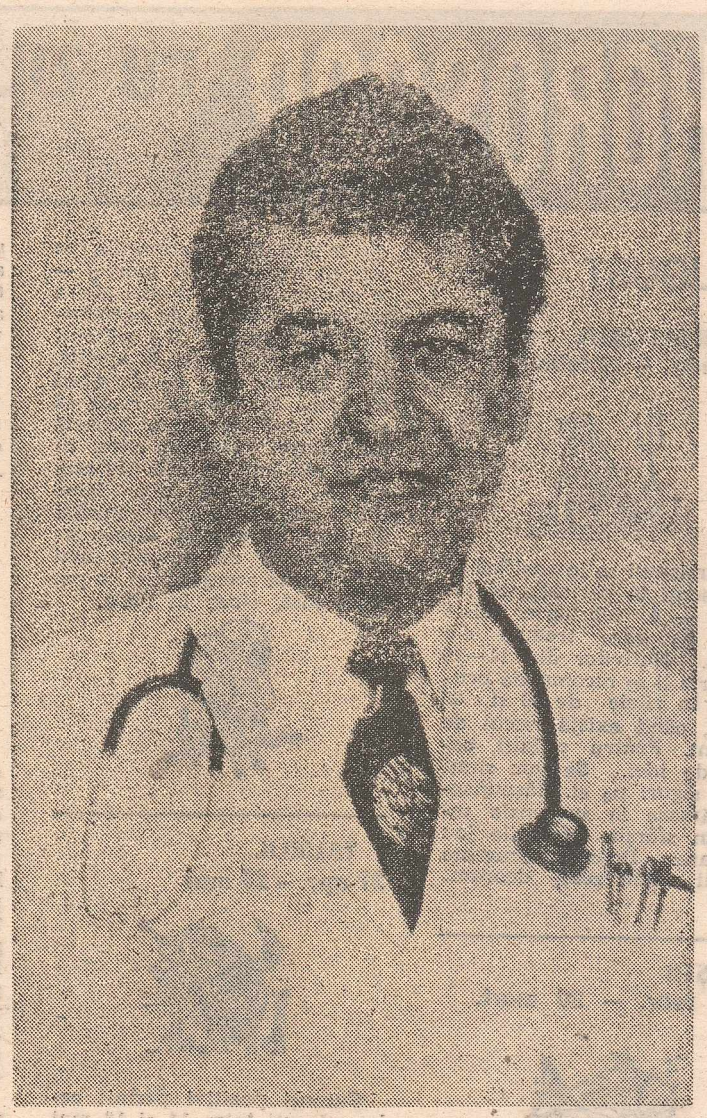

— Domnule profesor, ce ne puteţi spune despre problemele actuale care se ridică, în privinţa bolilor cardiovasculare ?

— Este foarte greu să discuţi asemenea probleme într-un timp scurt. Mă voi strădui să creionez câteva dintre acelea care ne preocupă în domeniul acestui labirint complex — bolile cardiovasculare. O.M.S. a declarat bolile vasculare ca inamicul numărul 1 al societăţii moderne ceea ce este perfect valabil şi în ţara noastră.

— Există mulţi bolnavi cardiovasculari la noi ?

— Sunt enorm de mulţi ! Pe primul loc în patologia cardiovasculară chirurgicală sunt bolile valvulare. Avem în prezent circa 200.000 de bolnavi valvulari dintre care cam 120.000 ar fi trebuit să fie operaţi ieri. Noi nu avem capacitatea operatorie pentru întreaga ţară, unde am înfiinţat 8 centre de chirurgie cardiacă ; acestea nu pot satisface necesităţile ridicate de viaţă. O.M.S. stipulează ca la fiecare două milioane de locuitori să existe o clinică cu 100 de paturi. În condiţiile acestea, în ţara noastră ar trebui să fie vreo 15 unităţi care să satisfacă necesităţile operatorii ale populaţiei.

Aceasta este situaţia, şi nu se poate altfel, întrucât este o chirurgie scumpă, dar, raportată la ceea ce face, considerăm că este foarte ieftină, căci nimic nu este mai scump decât viaţa !

Colectivul clinicii, respectiv al Centrului naţional de chirurgie cardiovasculară pe care-l conduc, realizează anual aproximativ 2.300 — 2.500 de operaţii dintre care majoritatea sunt operaţii cardiovasculare şi o mică parte operaţii de chirurgie generală, la purtători de afecţiuni cardiovasculare.

— Se fac multe operaţii pe cord deschis în clinica pe care o conduceţi ?

— Noi realizăm aproximativ 600 de operaţii pe cord deschis şi ţinând cont că, în trecut, o astfel de operaţie costa 45.000 lei(spitalul cheltuia atât), astăzi costă între 1 milion şi jumătate — 2 milioane. Ca atare, deverul operator a început să scadă, având în vedere cheltuielile imense pe care spitalul le are în acest profil. În ultimii 7—8 ani, am început intervenţiile de by-pass aortocoronarian la bolnavii de angină pectorală dintre care unii au avut unul, două sau chiar trei infarcte miocardice.

— La ce sumă se ridică un by-pass aortocoronarian în străinătate ?

— Referindu-ne la costurile pe care această afecţiune, rezolvată în străinătate, le pretinde, pot menţiona că un by-pass aortocoronarian în S.UA., Germania sau Franţa se cifrează la 50.000 — 60.000 dolari. Nu cred că mulţi bolnavi de la noi ar avea posibilitatea să facă acest lucru în străinătate.

— În anul 1983, aţi inventat valva artificială de porc mistreţ. Ce rezultate aţi obţinut ?

— Valva de porc mistreţ a fost introdusă în număr de 804 bucăţi până în prezent în bolnavi, având rezultate competitive cu valvele existente pe piaţa internaţională. Cel mai vechi bolnav, purtător al unei asemenea valve, deja a ajuns la 10 ani. Preţul unei valve de porc domestic din import costă între 1000—3000 dolari.

— Aţi mai conceput şi o altfel de valvă ?

— În prezent, am finalizat valva metalică, fiind comparabilă cu ceea ce există la ora actuală pe plan internaţional. Însă valva este complet originală şi ne aparţine (Pop De Popa — Stănescu). Costul unei astfel de valve metalice din import costă între 1200 — 2000 dolari.

— Cum urmăriţi pacienţii după ce au fost externaţi ?

— În acest scop, de un an şi jumătate, am înfiinţat o fundaţie umanitară, „FUNDAŢIA POP DE POPA — FOBAG (Fundaţia pentru Ocrotirea Bolnavilor cu Afecţiuni Cardiovasculare) care are scopul de a asista bolnavii după ce au fost externaţi din spital. Acestora, fiind la domiciliu, li se acordă consultaţii gratuite de 4 ori pe an, precum şi medicamente — complet gratuit. Această fundaţie, întrucât este sponsorizată, a început să lucreze destul de bine, încât am deschis şi o policlinică, unde bolnavii sunt consultaţi, li se fac analizele şi, după 2—3 ore pleacă acasă cu medicamentele pe care le ridică de la farmacia noastră.

Consider că este un ajutor deosebit de mare mai ales pentru cei care au salarii mici, pensii mici. Nu putem să-i părăsim în stradă, după ce i-am făcut sănătoşi. Fundaţia este situată pe str. Dionisie Lupu, nr. 39, tel. 610 55 80.

— Cine sponsorizează această fundaţie ?

— Întreţin relaţii cu colegi şi cu fundaţii umanitare din străinătate, precum şi cu instituţii din ţară, care ne-au trimis fonduri, medicamente, chiar şi un microbuz. Relaţia a fost prin cunoştinţe şi amici (relaţii personale).

O altă formă de a ajuta bolnavii este derularea unui proiect cu U.S. AIDI, în valoare de 1.250.000 dolari prin fundaţia HUMANA, din partea Guvernului American, căruia îi mulţumim şi pe această cale în numele bolnavilor care vor beneficia de el. Din partea acestei fundaţii a fost la noi profesorul Lancing, o personalitate binecunoscută pe plan internaţional, împreună cu echipa sa. De asemenea, avem legături cu fundaţia SAN DONATTI din Milano, din partea căreia, profesorul Friggiolla a fost în clinica noastră pentru chirurgia copilului mic. Ne-a mai vizitat şi profesorul Deloche, de la spitalul Broussais din Paris, de la clinica profesorului Carpantier, tot în vederea extinderii unui proiect de colaborare în domeniul chirurgiei cardiace a copilului mic.

Vedeţi deci ,că se găsesc oameni de bine (ca să folosesc un termen uzitat la noi) şi din alte ţări.

— Am auzit că aveţi relaţii cu medicii cardiologi şi de chirurgie cardiovasculară din Chişinău.

— Mă bucură foarte mult că am putut oferi o mână de ajutor fraţilor noştri moldoveni de dincolo de Prut, prin instruire la noi, ajutându-i să deschidă, în condiţii optime, clinica de chirurgie cardiovasculară de la Chişinău, unde, la ora actuală, după 2 ani au ajuns să aibă aproape 200 de operaţii pe cord deschis, cu rezultate foarte bune.

— Domnule profesor, ştiu că au rămas în Occident mai mulţi chirurgi cardiovasculari. Dvs. de ce n-aţi făcut acest pas ?

— Răspunsul este foarte simplu. Eu sunt moţ, ardelean, sunt legat de acest pământ, şi aici doresc să trăiesc în continuare. Sigur, tentaţiile materiale au fost mari şi, poate, dacă eram un arivist, aş fi făcut acest lucru. Însă mi-au plăcut prea mult fraţii mei, mi-a plăcut prea mult poporul acesta, şi eu consider că ar fi fost o dezertare dacă după specializarea pe care am făcut-o în Statele Unite să nu mă fi întors acasă, să-mi servesc poporul şi ţara în care m-am născut.

— Puteţi să amintiţi cititorilor noştri lucrările dvs. ştiinţifice ?

— Am realizat peste 680 de lucrări ştiinţifice, publicate în ţară şi în străinătate sau comunicate la diverse simpozioane, congrese etc., după cum am scris 9 monografii care reprezintă baza teoretică a chirurgiei cardiovasculare româneşti şi, în fine, am scris un roman în anul 1993 care are un conţinut medical, aş putea spune chiar dezvoltarea chirurgiei cardiovasculare sau Golgota dezvoltării ei în ţara noastră, intitulat **Iluzia puterii.**

— Aveţi o activitate impresionantă, domnule profesor !

— Sigur, pentru o viaţă de om poate este mult sau puţin. În orice caz, pot să spun că am muncit enorm de mult şi mi se pare, pe undeva ,că acest lucru la noi în ţară, nu prea valorează nimic.

— Nici la ora actuală ?

— Nici înainte, nici acum. Părerea mea este că intelectualitatea este tratată într-un mod necorespunzător, deşi sunt convins că cei de care depinde soarta intelectualităţii române ştiu că o ţară nu poate trăi fără ei, şi o ţară care nu îi are înseamnă că nu are coloana vertebrală. Ea nu va putea niciodată să-şi ridice fruntea din ţărână, în permanenţă fiind cu capul plecat în faţa altora. Or, dacă acest lucru nu se înţelege nici astăzi, este trist, foarte trist şi mai ales pentru viitorul nostru.

— Sunteţi membru al Academiei de chirurgie din Paris, al Academiei de ştiinţe din New-York, dar nu al Academiei Române. Ce ne puteţi spune despre acest lucru ?

— Prefer să nu răspund la această întrebare. Alţii ar trebui să răspundă !

— Atunci poate ne spuneţi care sunt în prezent condiţiile materiale din Spitalul Fundeni.

— În ceea ce priveşte condiţiile materiale din spital, ele sunt deosebit de grele. Trebuie s-o spun deschis, pentru că aşa am spus şi în trecut şi aşa procedez şi acum. Bisturiul din mână nu mi-l poate lua nimeni şi, ca atare, pot să-mi spun părerea deschis. Este regretabil ca această instituţie care reprezintă nava-amiral a României — Spitalul Clinic Fundeni — să fie confruntată cu niste dificultăţi pur şi simplu incredibile ! Spitalul are 300 milioane lei datorii la furnizori. Clădirea care a fost distrusă de cutremurul din 1977, nici până astăzi nu a putut fi reparată. Sigur, există strădanii, Ministerul doreşte, dar nu cred că se rezolvă problema numai prin Ministerul Sănătăţii. Această problemă ar trebui pusă la alte niveluri, să se găsească fonduri, care, aşa cum înţeleg din presă (dacă este obiectivă), se scurg în buzunarul diverselor persoane, şi nimeni nu-i trage la răspundere ; să dea socoteală ce fac cu banii populaţiei !

Săracii oameni, bolnavi, vin aici ca la Mecca, şi noi nu putem să le spunem că nu există tifon, vată, tinctură de iod, matisol, leucoplast... Nu mai vorbesc de medicamente care reprezintă un fel de delicatese. Nu vreau să spun mai mult, deoarece aş putea fi interpretat cum nu trebuie însă poate, pe undeva, nişte factori responsabili, vor citi aceste rânduri, şi să se mai gândească... Poate unii dintre ei vor ajunge la uşa noastră şi să ştiţi că nu vom face excepţii cu nimeni ! Vom merge pe aceeaşi linie : ce are toată lumea, vor avea şi ei. Noi am depus un jurământ hipocratic şi nu vom face diferenţă între bogaţi, săraci, pentru noi omul este unic, are dreptul fiecare să trăiască !

Ar trebui să se gândească foarte bine cei ce drămuiesc fondurile şi condiţionează activitatea sanitară din ţara noastră.

Aş face apel, pe această cale, Parlamentului României şi Guvernului să introducă Legea sponsorizării care ar scoate din marasm asistenţa medicală din ţara noastră şi ar putea să realizeze, până la introducerea sistemului de asigurări sociale, o condiţie umană pentru salvarea celor suferinzi. Şi fiind cadru didactic, aş dori să vă mai sugerez să puneţi în discuţie şi Legea învăţământului. A începe noul an universitar fără o Lege a învăţământului este aşa cum ai pleca, de pildă, într-o croazieră, cu un vapor, fără să ai o hartă, busolă, fără să ai cele necesare pentru orientare. Faceţi un efort şi promulgaţi aceste două legi în perioada imediată, când se va deschide sesiunea Parlamentului ! V-o spune un om pentru care fiecare este absolut egal, mai ales în momentul în care stă în poziţie orizontală pe masa de operaţie.

MARIA ANTONESCU ■

Dracula a existat numai în imaginaţia scriitorului irlandez Bram Stoker

DINTR-O GRAVĂ CONFUZIE ISTORIOGRAFICĂ SE NAŞTE, PARADOXAL, UN MARE AVANTAJ TURISTIC PENTRU ROMÂNIA

Dl. prof. dr. Radu Florescu este profesor de istorie a României la Boston College şi, în acelaşi timp, este directorul Centrului de Studii Sud-Est Europene. Domnia sa este o personalitate remarcabilă în domeniu, lucrările realizate constituindu-şe în premiere absolute. Cariera domniei sale a căpătat, însă, o anumită... direcţie, în anul 1972, când a publicat lucrarea „În căutarea lui Dracula" ce încerca, deşi nu era o carte ştiinţifică în cel mai profund sens al cuvântului, dar profund adevărată, să-l repună în drepturi pe domnitorul Vlad Ţepeş, adică, pornind de la romanul lui Bram Stoker, să demonstreze pas cu pas erorile, confuziile create de autor. Această carte a fost un best-seller. De-a-lungul anilor a fost tradusă în opt limbi străine, având acelaşi succes din Europa şi până în Japonia. În acest an a apărut, prin grija Fundaţiei Culturale Române, şi la noi în ţară. De atunci, numele dlui prof. Florescu este iremediabil legat de... Dracula. A mai publicat, pe aceeaşi temă, cărţi profund ştiinţifice cum ar fi : „Biografia lui Dracula", „O adnotare a romanului Dracula de Bram Stoker" şi „Dracula-voievod cu mai multe chipuri". Cu toată notorietatea sa de necontestat în Dracula, dl. prof. nu a fost solicitat drept consultant ştiinţific de către regizorul Copolla la realizarea celebrului său deja film artistic „Dracula".

Tema dialogului nostru se axează în jurul mitului Dracula : cine a fost, cum este perceput, cum am dori să fie, cum să-l acceptăm sau să-l respingem.

„Cu regret, trebuie să constatăm că Dracula este singura părticică din istoria românilor cunoscută străinilor".

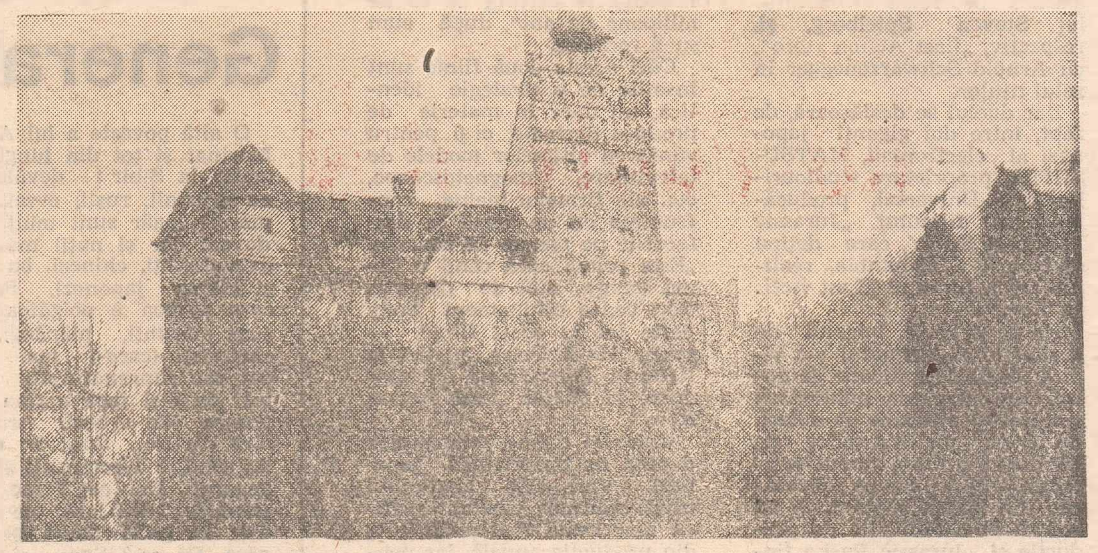

O MINCIUNĂ CARE PRINDE BINE

Castelul Bran nu a [illegible] niciodată reşedinţa domnitorului Vlad Ţepeş. [illegible]a acestuia în circuitul turistic „draculist" e[illegible] opera agenţiei turistice O.N.T. Carpaţi ce a fansat această „nevinovată" minciună de teama pierderii clienţilor „din afară". Această bijuterie arhitectonică bine întreţinută, cu aspect competitiv din punct de vedere turistic, a câştigat detaşat „competiţia" cu veritabila cetate de apărare, aflată pe o potecuţă lăturalnică – lângă barajul Vidraru – şi într-o stare uşor ...părăginită.

VAMPIRISM TRANSPUS CINEMATOGRAFIC

Mitul Dracula – sânge, groază, violenţă – s-a dovedit a fi preferatul multor regizori cu... „sânge rece", care, din 1920 şi până în prezent, au creat filme comerciale, pe gustul marelui public. Ultima „capodoperă" a genului poartă semnătura celebrului regizor american Francis Ford Coppola şi respectă, într-totul, tradiţia mai vârstnicelor sale surate.

— Cine a fost în realitate DRACULA ?

— Dracula, în realitate, nu a existat. Este sau a fost, de fapt, „creaţia artistică" a imaginaţiei scriitorului anglo-irlandez Bram Stoker. Acesta a publicat în anul 1897 un roman intitulat „Dracula" care a avut, în acea epocă, un succes de public realmente uriaş, devenind un veritabil best-seller ce a fost, de-a lungul anilor, tradus în aproape toate limbile pământului. Mitul vampirismului a înfierbântat întotdeauna imaginaţia publicului larg aflat mereu în căutarea senzaţionalului ieftin. Există, chiar şi în prezent, un număr impresionant de persoane atrase de o aşa-numită „ştiinţă" — vampirologia — ce asistă, gură-cască, la demonstraţiile pretins ştiinţifice unor pretinşi „profesori" vampirologi. Aceste ... manifestări nu au nimic comun cu realitatea, ba mai mult, sunt deosebit de periculoase când exaltaţii se grupează în secte „vampirice", practică ritualuri satanice închinându-se la ... Dracula.

— Este vampirismul specific folclorului românesc ? De ce a plasat Bram Stoker acţiunea romanului său în Transilvania ?

— Vampirismul nu este specific latinilor şi, deci, nici românilor, ci caracterizează folclorul anglo-saxon de factură gotică. Românii pomenesc în legendele lor despre strigoi fără ... înclinaţii vampirice. Stoker a fost, de fapt, vampirolog. Nu l-a interesat niciodată adevărul istoric. El cunoştea ceva istorie şi geografie, s-a ispirat din câteva surse şi a inventat povestea lui Dracula fără a o plasa în timp. Sursele de inspiraţie ale scriitorului au constituit pentru mine şi colegii mei obiecte de studiu aprofundat. Există, în roman, cinci referinţe la istoria României, istorie pe care Stoker a citit-o în varianta istoricului Wilkinson datând de pe la 1820. Acolo, se menţiona porecla „Dracula" ca fiind atribuită domnitorului Vlad Ţepeş. Aceasta este o realitate. Tatăl lui Vlad Ţepeş, Vlad al II-lea, fusese decorat cu ordinul „Dragonului", porecla fiului său derivând, deci, nu numai din cruzimea sa recunoscută în epocă. Plasarea acţiunii romanului undeva în nordul Transilvaniei — Bistriţa Năsăud — dovedeşte, încă o dată, că nu există nici o legătură între contele Dracula şi domnitorul Vlad al III-lea Basarab

— Rezultă cumva din cercetările pe care le-aţi întreprins că Bran ar fi fost castelul lui Vlad Ţepeş ?

— Categoric, nu. Aceasta este opera vechiului ONT Carpaţi, pentru a atrage turişti străini „fascinaţi" de mitul Dracula... Evident, ei trebuiau să... cunoască un castel-bijuterie arhitectonică, excelent întreţinut. Am protestat vehement, timp de douăzeci de ani, împotriva acestei aberaţii, prin toate mijloacele posibile. Protestele mele nu au avut efect căci ar fi însemnat compromiterea turismului „draculist".

— Unde se află în realitate, castelul lui Vlad Dracul ?

— Este adevărat că Ţepeş a construit sau, mai bine zis, a „modernizat" o veche cetate aflată undeva în zona barajului Vidraru. Domnitorul a gândit-o ca pe un cuib de apărare personal căci se temea de trădarea boierilor. Această cetate este părăginită şi nu poate constitui un ... obiectiv turistic. De fapt, nici pe turistul străin nu-l interesează adevărul istoric ci este capabil să înghită, datorită lipsei unei elementare culturi, orice prostie prezentată într-un ambalaj strălucitor. Luaţi drept exemplu pe americanii de rând. Deşi am publicat patru cărţi privind biografia lui Ţepeş încercând să spulber orice legătură între el şi vampir, când am descoperit cetatea sus-amintită, toate cotidianele americane au titrat cu litere de o şchioapă : „Prof. Florescu a descoperit castelul lui Dracula".

— Este profitabilă pentru noi, românii, această imposibil de spulberat confuzie ?

— Este extrem de profitabilă. Cu regret, vă mărturisesc că Dracula, pardon Vlad Ţepeş, este singura „părticică" din istoria României care este cunoscută şi care a fost „popularizată" prin respectivul roman. Domnitori mult mai importanţi cum ar fi : Ştefan cel Mare, Mihai Viteazul sau Alexandru Ioan Cuza, sunt complet necunoscuţi publicului larg de peste hotare. Chiar şi studenţii mei, pasionaţi de istorie, pornind tot de la Dracula, devin din ce în ce mai interesaţi de istoria României. Pentru turism, acest mit a fost şi este deosebit de profitabil. Concilierea între turism şi istorie este strict necesară şi trebuie realizată în mod inteligent, mijloacele toate aflându-se la îndemâna actualilor guvernanţi.

— Dracula a făcut României şi unele ... deservicii"...

— Cred că vă referiţi la psihoza creată în Occident cum că românii ar ... fi un popor de vampiri care s-ar hrăni numai cu sânge nevinovat. Această oroare se află la îndemâna proştilor capabili să la în serios vampirismul şi vampirologia. Din păcate, există un număr extrem de mare de astfel de proşti ...

— În concluzie ?

— În concluzie, eu, ca istoric, voi continua să-l „reabilitez" pe Vlad Ţepeş, chiar am în vedere realizarea unui film artistic pe această temă, de fapt, „lupt" de două decenii în acest sens... Pentru turismul românesc, mitul Dracula este, însă, foarte important şi trebuie, fără îndoială, profitat în chip inteligent.

BRÂNDUŞA NICOLAE ■

LUMEA FACE FILME

La interval de o săptămână pe ecranele americane au intrat cele mai scumpe două filme ale anului: „Jurassic Park", în regia renumitului Steven **Spielberg, şi,** respectiv, „Last Action Hero", cu Arnold Schwarzenegger în rolul titular.

Dar duelul se desfăşoară, de fapt, între doi giganţi japonezi ai electronicii, MATSUSHITA, proprietara studiourilor MCA-Universal, producătoare a filmului „Jurassic Park", şi SONY, care deţine studiourile Columbia, realizatoare a filmului „Last Action Hero".

Pe de o parte, bugetul de producţie al primului s-a ridicat la 60 de milioane de dolari iar campania publicitară a costat 65 milioane de dolari. Bazat pe un best-seller de Michael Circhton, filmul se anunţă a fi un succes; încasările din prima săptămână au amortizat cheltuielile de producţie şi „Jurassic Park" tinde să depăşească impresionantul box office al filmului „Batman" de 200 de milioane de dolari.

Pe de altă parte, „Last Action Hero" a costat studiourile o sumă neprecizată, ceva între 60 şi 80 de milioane de dolari, dintre care se ştie cu exactitate că 15 milioane de dolari i-au fost plătite lui Arnold Schwarzenegger, pentru acest rol, după doi ani în care nu a mai filmat. Reclama publicitară a fost absolut inedită, 500.000 de dolari fiind alocaţi pentru înscrierea titlului filmului şi a numelui vedetei pe flancurile navetei spaţiale americane. Cu toate acestea, avanpremiera din California a dezamăgit spectatorii şi a impus operarea de modificări de ultim minut. Nici la Cannes, unde filmul a fost prezentat într-un colaj de 20 de minute, nu a produs senzaţia aşteptată de producători.

Hollywood-ul murmură chiar că studiourile Columbia ar fi preferat să amâne ieşirea filmului, dar n-a fost posibil din cauza unui contract publicitar foarte avantajos, semnat cu Burger King. Numai că firma concurentă Mc Donald a ales „Jurassic Park" pentru a lansa pe piaţă produsele sale „dino-burgers", pe care „o lume întreagă le aştepta de 65 de milioane de ani", după cum sună reclama.

Căci aceste două filme sunt însoţite de o strategie identică, nu doar în materie de produse derivate, ci şi pentru vânzarea ultimelor modele de televizoare, magnetoscoape, etc. ale firmelor-mame, confruntate cu un recul în desfacerile pe pieţele de consum. „Este prima oară când o firmă merge atât de departe. Veţi vedea echipament Sony peste tot în acest film" — spune Mark Grier, analist la Nomura Securities, referindu-se la filmul „Last Action Hero".

Chiar şi datele premierelor depind de proprietarii japonezi. Vara este anotimpul când industria cinematografică americană realizează 40% din producţia anuală, iar pentru electronică vara înseamnă sfârşitul anului, când se încearcă totul pentru a mai vinde ceva.

Cu „Jurassic Park", MCA mizează să bată recordul filmului „Batman" şi să câştige un miliard de dolari din produse derivate (jucării, îmbrăcăminte, gadget-uri etc). Universal va crea un parc de distracţii la Los Angeles, reutilizând dinozaurii din film, avându-se în proiect şi un serial de televiziune.

Sony, pe partea sa, va folosi numele lui Arnold Schwarzenegger mai ales la jucării. Dar actorul cel mai popular al Statelor Unite a refuzat să fie reprezentat purtând armă, spre disperarea fabricanţilor. Firma încearcă să profite de ocazie pentru a-şi lansa noul sistem stereofonic digital pentru sălile de cinema. Matsushita a fost mai rapidă, instalând propriul sistem în 780 de săli din cele 3.000 în care va rula filmul „Jurassic Park".

Extrase din aceste filme vor fi utilizate la demonstraţiile de fiabilitate a produselor celor două societăţi japoneze, ori pentru a decora magazinele.

ADA NICOARĂ ■

Întreabă-mă să te-ntreb!

DRUMURI BASARABENE (III)

Generalul japonez

O altă poveste a lui Alexei Marinat şi tot din lunga detenţie la Sibir: devălmăşiţi cu gruzinii, ruşii, evreii. în marele lagăr sunt mulţi moldoveni dar şi naţii mai ciudate. Nemţi, chinezi, ba chiar şi câţiva japonezi. Pentru care munca e ucigătoare. Ei sunt mărunţi, plăpânzi, ochelarişti (care-i mai are) dar fac supranaturale eforturi de a-şi face norma (defrişare de arbori) trudind fără cârtire. Sunt 7 ostaşi de rând, 3 locotenenţi şi un general. Dar cei 7 fac **toate** normele. Nu-i lasă pe gradaţi să pună mâna pe joagăre. De ce? Spre a onora astfel armata imperială!

Şi nu e totul! Cocoşaţi de povară, soldaţii îl poartă peste tot, prin pădure sau în lagăr pe generalul lor, **pe braţe!** Generalul, el singur, ceva mai corpolent, se lasă purtat de soldaţi şi pe chipul său nu se citeşte nici măcar condescendenţa. Pentru el totul e firesc. Un firesc nipon. O căpetenie a lagărului îi întreabă pe soldaţi de ce, în lipsa calului ori a lecticii, îşi plimbă superiorul căţărat peste bietele lor oase şi răspunsul e rostit cu simplitate, interogativ: S-ar putea altfel? Un general japonez să muncească? Să meargă pe jos un general al armatei imperiale? Peste putinţă!

Tot Marinat vorbeşte despre Katyn, despre şefii bolşevici, chinuindu-se să inventeze cele mai insolite ofense: beat, unul se culca în ţărâna drumului, pe de-a latul, spre a-i sili pe moldovenii călători — pe jos sau cu căruţa — să-l ocolească sau să se întoarcă din drum.

E fermecat de „poliţia" confratelui Costenko, cel care în anii negri îi cerceta şi îi admonesta în plină stradă pe **răii** vorbitori de limbă română.

Dar acum?

Stăm, Anghel (Dumbrăveanu), Alexei şi eu la un misterios sfat. Orele se micşorează, numărul cupelor cu vin e în creştere. Orchestra locantei cântă pe ruseşte şi pe „moldoveneşte". Pe românește nu. Din 20 de melodii 19 sunt ruseşti iar una e de la Moldavia (dar cu uşor accent turcesc) şi în scurtele momente când alămurile tac şi bateristul nu se mai beregăteşte, îndrăznesc: „Şi acum, Alexei?".

Alexei tace, la început, apoi se face că nu ştie „din ce ne-am luat" şi se lansează într-o pătimaşă pledoarie pentru... Rusia şi ruşi.

„Bine, Alexei, dar Siberia ta"...

Vorbesc şi nu mi se răspunde.

Şi iarăşi aud cum că domnia-sa a auzit vorbindu-se în lumea Moldovei: Să ne unim cu românii? Dar di şi? Rusul e mai bogat (gaz metan, lampa lui Ilici, cosmonauţi, vutci) pe când românul... ce să mai vorbim. A, de-ar fi România, Germania Federală mai că am vrea să fim Germania Democrată. Şi-apoi românii au jandarmi răi. Mi-o spus mii bunelul. Şi prea ne-njură. Ce-au cu Leonida? Nici mie nu-mi place dar de ce-o înjură ei? Să ne unim? Di şi? Cu şini?

Tac. Tace şi Anghel.

Suntem uşor stupefiaţi: laba Imperiului nu s-a aşezat, brutală, doar peste cupole de biserici, peste umbra lui Ştefan ori peste bucoavnele eminesciene ci şi peste suflete inefabile.

E grav.

Fiindcă, pe drept cuvânt, când spun Rusia moldovenii nu se gândesc la Eltîn sau Ruţkoi ci la Tolstoi.

Unirea s-a îndepărtat.

Poate că exoflisirea statuii lui Lenin din inima Chişinăului n-a însemnat mare lucru. Iar statuia lui Ştefan cel viforos, bărbat năprasnic al cutezanţei şi al vorbirii cu sabia, îmi pare, pe soclul ei îngropat în flori, fragilă.

Înfăţişează un balerin cu o cruce în mână. Un atlet, desigur Atletul lui Christ. Dar (încă nu) Ştefan.

Ştefan cel Mare...

GHEORGHE TOMOZEI ■

Distins cu Marele Premiu la Cannes, filmul „Adio concubinei mele" provoacă mari convulsii în China

Filmul „Adio concubinei mele", câştigător al Palme d'Or-ului la ultimul festival de la Cannes, în primăvara aceasta, a primit autorizaţia de a fi proiectat în China în vara anului acesta — a scris zilele trecute cotidianul Wen Hui din Shanghai.

Operă a lui Chen Kaige, unul din cei mai celebri realizatori chinezi, va intra pe marile ecrane începând cu luna august la Pekin, Canton, Shanghai şi Tianjin, ca şi în alte mari oraşe ale Chinei.

Această autorizaţie a făcut obiectul unor vii polemici în sânul direcţiei politice chineze. Adversarii acestei măsuri reproşează filmului că este un factor destabilizator al ţării şi al societăţii. Ei evocă în special scenele care se desfăşoară în timpul revoluţiei culturale (1966—1976), când gărzile roşii ale lui Mao instauraseră teroarea, astăzi calificată ca o eroare, ca şi scenele de homosexualitate.

Afacerea a fost dezbătută la cele mai înalte eşaloane ale statului şi ale partidului comunist, preşedintele Chinei şi secretar general al partidului scriindu-i lui Deng Xiaoping pentru a-i cere părerea. După anumite surse, aceasta nu ar fi dat nici un răspuns.

Câştigarea premiului la Cannes de către „Adio concubinei mele", ex-aequo cu „Lecţia de pian" a neo-zeelandezei Jane Campion, nu a provocat decât puţine comentarii stânjenitoare pentru autorităţi.

ADA NICOARĂ ■

Naomi Campbell sau BARDOT CEA NEAGRĂ îl vrea de bărbat pe Robert De Niro

Karl Lagerfeld a numit-o pe Naomi Campbell „Bardot cea neagră" a anilor '90. La cei douăzeci de ani cât are, ea se numără printre cele mai bine plătite manechine din lume. Cam 200 000 de franci pe zi. Naomi se consideră a fi o fiinţă neînfricată şi aceasta înseamnă în primul rând că nu-i este teamă de celelalte top-modele, cu excepţia mamei sale. „Ea este singura mea rivală, mărturiseşte Naomi". La 42 de ani, Valerie Campbell pare a avea 25. Probabil că Naomi şi-a tăiat părul pentru a semăna cât mai puţin cu mama sa. O adevărată devoratoare de domni — Prince, Eddy Murphy, John John Kennedy, Mike Tyson, reprezintă câteva trofee —, Naomi s-a oprit definitiv, se pare, la Robert De Niro. Mai mult chiar, se gândeşte să-l ia de bărbat.

O femeie aproape dezmembrează o formaţie

Suzanne Accosta este femeia pentru care Bill Wyman, basistul formaţiei Rolling Stones, a făcut recent o mare pasiune, deşi o cunoştea încă de la sfârşitul anilor '70. La rugămintea ei, Bill Wyman, la 55 de ani şi după treizeci de ani de servicii loiale, părăseşte formaţia Rolling Stones. Trupa îşi va continua activitatea şi fără Bill, care se va consacra Suzannei şi scrierii unui roman.

ELENA GRECESCU ■

DOCUMENTARUL ROMÂNESC ÎN AGONIE

Motivul: puterea ocolește și cenzurează adevărul

FELICIA CERNĂIANU

„Ce mai putem face? Să luăm bâtele ca minerii"

Până la Revoluție, Studioul „Sahia" a funcționat pe niște date foarte precise, având o finanțare de la bugetul de stat. Ceea ce s-a făcut pe riscul realizatorilor, ascuns în sertar, a avut ca rezultat, după 1990 obținerea a șase premii internaționale. Trecerea la economia de piață a provocat anomalii și în cinematografie, ajungându-se ca în 1991 să nu se mai poată plăti salariile, ceea ce a dus la grevă. S-a profitat de acest incident și s-a cerut ieșirea din Consiliul Național al Cinematografiei, un cadru normal pentru o instituție cu profilul nostru. Printr-o decizie abuzivă a președintelui Iliescu și a fostului premier Roman, Studioul „Sahia" a fost trecut la noul Departament de informații și din clipa aceea filmul documentar nu a mai fost sprijinit în nici un fel. S-au comandat câteva materiale de protocol și cinecronică. Au mai fost câteva filme pe video, care ne-au reprezentat la Sevilla și atât. La conducerea studioului a venit regizorul Mircea Moldovan, care n-a făcut niciodată documentar. În doi ani, acest om prin lipsă totală de decizie și prin slugărnicia cu care a acceptat politica Departamentului de informații, a provocat tot răul posibil documentarului. În tot acest timp, nu a existat nici un film propus, programat, plătit, realizat. Cele două-trei filme care au ieșit, totuși, au fost făcute numai în măsura în care regizorii s-au descurcat singuri. Așa este filmul Adei Pistiner despre Săpânța sau cel despre venirea minerilor în septembrie 1991, făcut de Luiza Ciolac. Cu acest film, lucrurile sunt clare. A fost finanțat de consilierii prezidențiali și din turnura pe care a dat-o montajului, e limpede pentru orice naiv că scopul a fost precis: compromiterea lui Petre Roman și scoaterea în evidență a lui Iliescu. Dar nu este singurul serviciu pe care domnișoare regizoare l-a făcut Președinției. A realizat, alături de Mircea Hamza, toate materialele pentru campania electorală a domnului Iliescu, campanie condusă de domnul V. Hrebenciuc. Legăturile sunt, deci, foarte strânse, așa că nu trebuie să ne mirăm că această persoană detestată de întreg studioul și căreia i s-a spus public părerea noastră, este pusă astăzi în fruntea studioului „Sahia", domnului Moldovan oferindu-i-se un post de director la „Soti". Eu cred că este o politică bine pusă la punct, filmul documentar trebuie distrus, din această epocă atât de frământată nu trebuie să rămână nimic. Ceea ce se filmează pe video nu reprezintă nici un fel de siguranță din punct de vedere tehnic. În câțiva ani se pierde și forma și culoarea, n-o să se mai vadă decât două umbre, din care n-ai să mai distingi care-i Iliescu și care-i Roman. Nu vom mai avea momente unice ca acum. prima peliculă a doctorului Marinescu filmat în România la nici un an după descoperirea imaginii mișcate pe ecran care s-a produs la Paris evoluția familiei regale toate evenimentele politice, economice și sociale din ultimii 50 de ani. Mai mult, prin neacordarea sumelor necesare întreținerii lor, se vor distruge și acestea. Deci, evenimentele acestei epoci, privite din prisma creatorului de film documentar, nu interesează. Când s-a trecut Studioul la Departamentul de informații, sub conducerea lui Caius Dragomir, s-a crezut că toată arhiva aparține „Sahiei", pe care vor putea pune astfel mâna. Când au constatat că arhiva este un patrimoniu cu statut special, au fost profund dezamăgiți și nu s-au mai interesat de studiou. De atunci s-au perindat trei persoane la conducerea Departamentului și nici una n-a avut legătură cu documentaru. românesc. Ce putem face? Să luăm bâtele ca minerii nu putem.

COPEL MOSCU

„Ce s-a întâmplat cu Sahia e un vis urât"

Cei care ne-au preluat nici nu știu, de fapt, ce înseamnă filmul documentar. Au dat câteva comenzi cu tentă propagandistică și ele au fost executate de oameni care se pricep la așa ceva. Toți banii pe care i-a primit „Sahia" anul acesta au fost 600.000 lei.

Documentarul nu are nici o șansă atâta vreme cât Rețeaua de difuzare îl refuză, interesată doar de filmele americane. Nefiind profitabil, are nevoie de protecție. Este un gen artistic foarte special, cu o valoare culturală incontestabilă. Eu personal nu văd un viitor roz filmului documentar. Dimpotrivă, e pe cale de dispariție. Ce s-a întâmplat cu „Sahia" e ca un vis urât. Se urmărește distrugerea calculată și nu pot pricepe de unde vine această răutate — ca să mă exprim eufemistic — a Departamentului de informații. Sunt zvonuri că s-au făcut liste cu oameni care vor fi dați afară. Nu mă iau după zvonuri, dar după cum merg lucrurile, toți vom fi dați afară. Filmul documentar nu interesează, dar interesează clădirile studioului, foarte bine poziționate. Cum miza e mare, din două-trei liste, treburile se pot rezolva în favoarea lor.

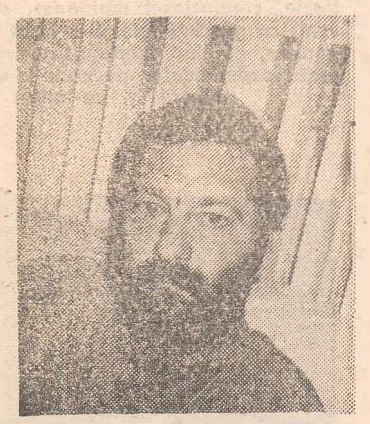

„În fruntea studioului de filme «Sahia» a fost instalată o persoană aservită puterii și detestată de tot colectivul. Ea a realizat, alături de Mircea Hamza, toate materialele pentru propaganda electorală a domnului Iliescu... Eu cred că este o politică bine pusă la punct, filmul documentar trebuie distrus, din această epocă frământată nu trebuie să rămână nimic". (Felicia Cernăianu)

CORNEL MIHALACHE

„Nu suntem prestatori de servicii"

Datoria mea nu este să aduc comenzi, ci să fac filme. Asta e de competența Departamentului de informații. Când ne-a preluat, a zis că face și drege, dar n-a făcut nimic, iar noi suntem pasibili să fim acum scoși din studiou. S-a uitat că în anii 1990—1991 premiile internaționale au fost aduse de filmul documentar. Probabil că nouă conducere nu va ține seama de valoarea filmelor noastre și ne va da afară, pentru că n-am îndeplinit o normă. Iar un film al lui Ovidiu Bose Pașina face cât zece ale altor regizori. Se dorește transformarea Studioului de film documentar într-un prestator de servicii. Noi am putea găndi o strategie, cum am mai făcut-o, dar n-am fost luați în seamă. S-ar putea preveni efectul unor filme făcute de echipe străine, că se tot vorbește de schimbarea imaginii proaste a României în străinătate, dar nu se face nimic pentru a o schimba.

LAURENȚIU DAMIAN

„Bani sunt numai pentru propagandă"

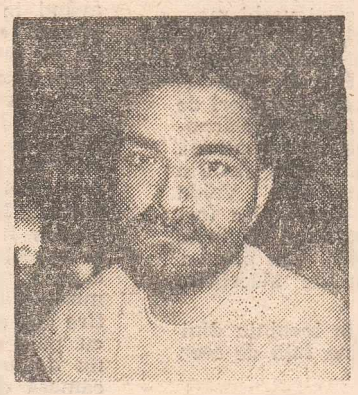

Este un dezinteres, nu disimulat, ci afișat pentru filmul documentar. Departamentul de informații și-a dorit doar o secțiune de film care să se rezume la consemnarea unor evenimente politice de protocol și propagandă. Și totuși, documentare se mai fac: la G.D.S., la Editura „Video". Regizorii importanți ai „Sahiei" s-au cam împrăștiat. Nu mai funcționează pentru că nu li s-a dat posibilitatea de a-și realiza proiectele. Școala aceea vestită din anii '80—'90, cu Mirel Ilieșiu, este de domeniul arhivei. Nimeni nu înțelege să dea bani pentru altceva decât pentru propagandă — mai subtilă, e adevărat, dar propagandă. Cine se pretează la acest joc, are bani.

DORU SEGALL

„Noi lăcrimăm pentru documentarul-operă"

Documentarul este o chestiune de cultură și de demnitate a unei țări. Atâta vreme cât nu se va aplica legea existentă „programarea la cinematograf, înaintea filmului artistic, așa cum a fost odată la noi și cum este în țările democratice, nu mai avem nici o șansă de a exista. Preopinenții noștri vor spune: „Dar noi nu vă desființăm!" Au mai dat ceva bani să se filmeze, din când în când, la Guvern, la Președinție, evenimente pentru cinecronică. Ori, noi lăcrimăm pentru documentarul-operă. Se vine cu argumentul economiei de piață, incriminându-se niște regizori că nu sunt voiajori comerciali. Aduci comenzi, ești bun, nu aduci comenzi, te dăm afară! Talentul nu mai contează. Câțiva regizori — cei mai buni — sunt amenințați că vor fi scoși pentru că au lucrat puțin ur singur film. Dar ei n-au primit salariu tot timpul! Nimeni nu se gândește la ce pierdem acum: documentarul de autor. Durerea cu care am ieșit — sau m-au scos — la pensie, e un film despre țigani, pe care doream să-l fac cu Copel Moscu, un film care ar fi adus banii înapoi. Era un film antirasist, cu audiență europeană, abordând întreaga complexitate a problemei. Dumnezeu să mă ierte, cine avea un interes mai mare să se facă un film despre țigani: Guvernul României sau Doru Segall? E clar că Departamentul de informații nu ne vrea, din moment ce a investit un milion și ceva de dolari pentru a-și construi un studiou propriu, la Guvern, condamnând „Sahia" încă o dată.

OTTO URBANSKI

„Subiectele noastre au speriat puterea"

Scopul cu care Studioul „Sahia" a fost trecut la Departamentul de informații mi se pare limpede. Realizatorii noștri de marcă au scos la iveală, după '90, subiecte sedimentate în timp, sau născute după evenimentele din decembrie. O producție despre Timișoara '89, a lui O. Bose Pașina, din 1991 vede lumina ecranului abia acum, în 1993. Sau, filmul pe care Copel Moscu l-a făcut cu mine „Am ales libertate"! Au fost o mulțime de propuneri tematice: procesul comunismului, Piața Universității — la care s-a și filmat — și altele de genul acesta. Sunt subiecte care sperie puterea. S-a căutat rapid o formulă de reorientare a studioului, mijlocind totul prin niște persoane foarte dubioase din „Sahia". Au vrut să ne stopeze și dovada clară este aceea că Departamentul care ne tutelează și ar trebui să finanțeze filmele noastre, dirijează fondurile către alte case de filme. Se fac acolo peliculele care ar trebui să fie ale noastre. Mai mult chiar, când studioul a avut niște inițiative, au fost frânate. Am cerut aprobare pentru licență de canal TV. Ni s-a spus NU! Fără nici o explicație. Am avut niște discuții cu domnul O. Partenie, actualul conducător al Departamentului de informații, și am văzut clar că nu numai că nu are nici o legătură cu documentarul, dar nici nu-l interesează. Dacă mai e ceva de apărat la ora asta, sunt realizatorii. Demonstrația în favoarea filmului documentar românesc a fost făcută an de an, prin atâtea premii câștigate la festivaluri internaționale de mare prestigiu.

LIANA TATOS

ACASĂ LA DOMNUL CORNELIU COPOSU

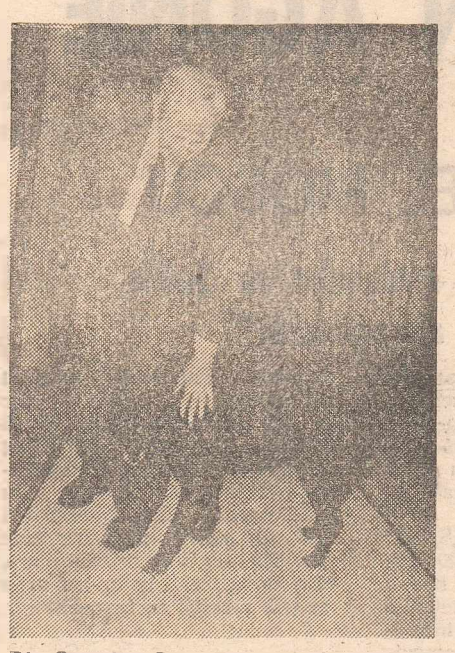

Dl. Corneliu Coposu spunându-i lui Patrocle, credinciosul maidanez, că n-am venit cu gânduri rele. S-a lăsat mai greu convins, el fiind foarte neîncrezător datorită experienţelor pe care le-a avut cu minerii şi cu alţii !

Ora de întâlnire fixată de preşedintele PNŢ-CD a fost 22,30. Chiar şi aşa a fost o şansă. Ne-a aşteptat în faţa casei pentru a ne feri de „suspiciunile şi neîncrederea" manifestate de maidanezul Patrocle, adunat de pe străzi şi devenit un foarte credincios paznic al locuinţei. El a avut nesansa să-i vadă pe mineri la „lucru" în iunie 1990, când locuinţa stăpânilor săi a fost devastată !

Îngerii păzitori ai dlui preşedinte, surorile domniei sale : dra Rodica Coposu şi dna Flavia Bălescu. Amândouă încearcă să-l convingă pe dl Coposu să răreasca ţigările şi cafeaua ! Dar, aşa cum ne-au declarat, cele mai multe încercări se soldează cu eşecuri !

Holul în care stăm de vorbă, mobilat modest dar cu mult bun gust, găzduieşte uneori şi 40—50 de persoane ! Pentru că locuinţa dlui Coposu este totdeauna deschisă şi oricine vine este bine primit !

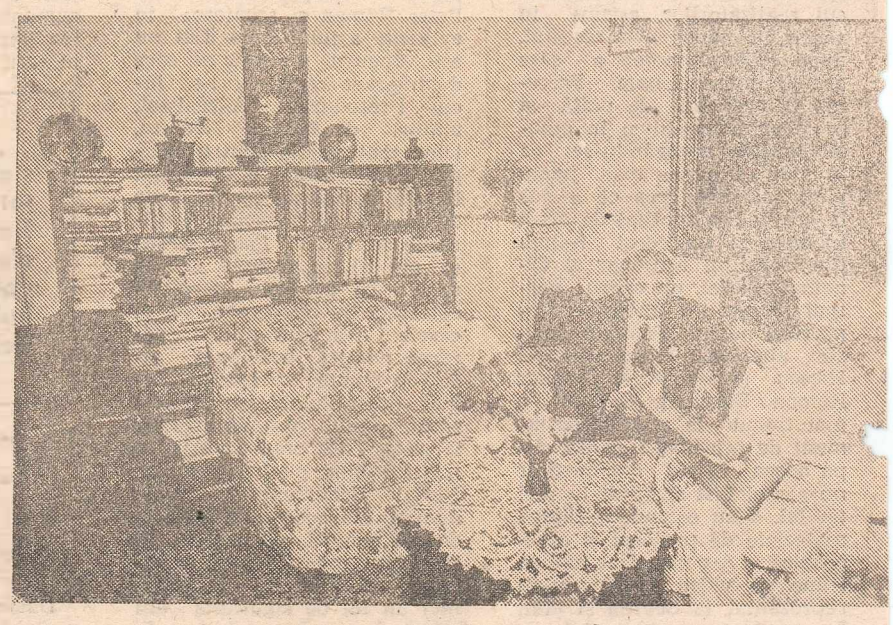

„De câte ori plec în străinătate abia aştept să mă reîntâlnesc cu casa mea"

Domnul Corneliu Coposu locuieşte pe o străduţă lângă fosta biserică Sf. Vineri, într-o casă închiriată de la stat în urmă cu 15 ani. De fapt, titularul contractului de închiriere este dra Rodica Coposu, sora domniei sale. Recunoaşte, glumind, că este numai tolerat aici!

Fosta locuinţă a dlui preşedinte, situată pe şos. Jianu, nr. 72, i-a fost confiscată o dată cu sentinţa de condamnare la muncă silnică pe viaţă. La ieşirea din puşcăriile comuniste, a fost primit în locuinţa mamei. Surorile dlui preşedinte au făcut schimb de locuinţă pentru a ajunge în această casă, punând la un loc trei apartamente, două ale surorilor plus cel al mamei.

S-a obişnuit cu spaţiul în care locuieşte (locuinţa este modestă, cu doar 3 camere) şi chiar îi este dor atunci când îl părăseşte pentru perioade mai lungi.

Dormitorul dlui Coposu este mic, iar spaţiu să te mişti prin el este şi mai puţin, datorită rafturilor cu cărţi şi documente. Deasupra patului, pe perete, este aşezat un tablou-portret al regretatei doamne Arlette Coposu. Tot în dormitor este şi o pendulă de la 1780, moştenire de familie, scăpată de la confiscare datorită faptului că se găsea la mama dlui Coposu. Este unul din puţinele lucruri care i-au mai rămas de la familie!

„Din tot ce am, cel mai mult ţin la cărţi"

Acesta este răspunsul la întrebarea noastră, rostită rapid, fără timp de gândire. Regretă nu atât cele trei case pierdute, ci mai ales cărţile pierdute şi care n-au mai putut fi înlocuite. La bombardamentul german din 24 august 1944 dlui Coposu i-a fost distrusă nu numai casa. I-a ars şi biblioteca, care avea vreo 8 000 de volume. Tot atunci au ars şi nişte cărţi vechi moştenite de la străbunici, cărţi rare având în plus valoarea sentimentală a amintirilor vechi. Au fost distruse şi multe documente istorice — scrisori de la Avram Iancu, de la Simion Bărnuţiu şi de la multe alte personalităţi. Străbunicul din partea mamei era din aceeaşi familie cu Alexandru Vaida Voevod, se numea tot Vaida şi a fost unul din fruntaşii Partidului Naţional Român constituit în 1867, bun prieten cu Vincenţiu Babeş, cu Ilie Măcelaru, cu Bariţiu.

Cărţi sunt peste tot în locuinţa dlui Coposu, dar „sunt puţine faţă de ceea ce am pierdut"!

Marele băutor de cafea

Ştiam, din alte întâlniri cu dl. preşedinte, că bea foarte multă cafea. L-am întrebat cum rezistă: „nu-mi face rău şi cafeaua este una din pasiunile mele". Dra Rodica Coposu face în unele zile câte 30—40 de cafele. La sediul partidului toată lumea îi cunoaşte marea apetenţă pentru cafea şi cam din două în două ore i se aduce o ceaşcă, dar nu din cele mai mici. Poate să şi-o prepare singur, dar nu prea îi place! Bea orice fel de cafea, de regulă fără zahăr sau cu foarte puţin, rece sau fierbinte. „M-am obişnuit până şi cu cafea americană, care de fapt este o poşircă! Cea mai bună cafea din lume se bea în Italia ! Am băut cafele pe toate meridianele !"

„Eu nici pâine nu cumpăr"

Şi ni se pare normal, adăugăm noi, având în vedere, pe de o parte programul extraordinar de încărcat, iar pe de altă parte grija plină de dragoste cu care este înconjurat de surori. Într-o vreme, când era mai puţin ocupat, îşi luase sarcina de a cumpăra fructe şi flori ! Acum nu mai are idee nici de preţuri, dar se consideră un mare norocos pentru că are asemenea surori ! Nici nu vrea să se gândească ce s-ar fi făcut fără dânsele, deoarece se apreciază ca un tip care nu se pricepe la gospodărie. În puşcăriile comuniste a învăţat să coasă petice cu fire de aţă destrămate din saltea şi cu paie de mătură drept ace ! Până nu demult a fost păstrată în casă o cămaşă de-atunci, care avea peste 40 de petice de toate culorile ! Şi acum îşi coase singur nasturii !

Poetul şi scriitorul

Nu-i aşa că sunteţi puţin miraţi aflând că dl Coposu, numărul 1 într-un eventual top al oamenilor politici, este şi un talentat poet ? ! A gândit în perioada detenţiei peste 10 000 de poeme, în afară de redactarea unei Constituţii, a unor zeci de legi, de traducerea Enciclopediei României în limbi străine, totul pentru a-şi păstra echilibrul spiritual. O parte din aceste poeme au fost strânse de surori, dactilografiate şi adunate între coperţi. Atunci, în puşcărie, rimele veneau aproape instantaneu, ceea ce acum nu i se mai întâmplă. De asemenea, a tradus celebrul poem „If" al lui pling, traducere considerată de Şer Cioculescu ca fiind cea mai bur

L-am întrebat pe dl Coposu are de gând să înceapă scrierea moriilor, părerea noastră fiind că sunt aşteptate de mulţi şi că ar a mare succes. Ne-a răspuns, resem că „n-o să am timp" ! Noi îi dc foarte mult să aibă timp ! În d geamantane aşteaptă să fie dat pu citaţii un jurnal zilnic, ţinut pe p oada 1937—1947, scris pe coli mai n decât colile de scris de astăzi. Scr este foarte citeţ, dar impedime principal pentru un eventual reda îl constituie prescurtările numero făcute pentru a economisi timp. A jurnal a scăpat celor peste 27 de p cheziţii ale Securităţii, percheziţii miciliare în urma cărora au fost r cate peste un sfert de vagon de dc mente diverse, inclusiv cartea de t fon ! Jurnalul conţine foarte m „culise politice" cu totul necunos opiniei publice, astfel că odată ce fi publicat, va duce la stabilirea a vărului istoric în multe momente trem de importante pentru evol politică a României ! Rămâne ca Coposu să-i fie lăsat timpul nece măcar o lună de zile, ca să citea acest jurnal în faţa unui dictaf După aceea n-ar mai constitui o p blemă editarea. Până atunci vă zentăm un scurt poem :

RUGA

Cerne Doamne liniştea uitării
Peste nesfârşita suferinţă
Seamănă întinderi de credinţă
Şi sporeşte roua îndurării,
Răsădeşte dragostea şi crinul
În ogorul năpădit de ură
Şi aşterne peste munţi de zgură
Liniştea, iertarea şi seninul !

...u nelipsita-i ţigară, la oră târzie în ...apte, căutând pentru noi în corespon...enţă şi în albumele cu fotografii. Şi a...easta cu toate că ar avea de recuperat câteva mii de ore de somn !

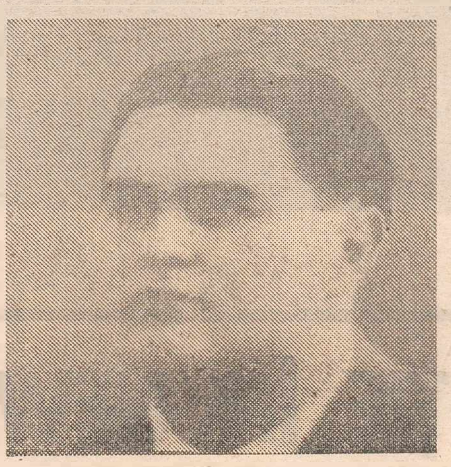

...ra arăta dl preşedinte înainte de a fi băgat în temniţele comuniste !

...om de o vitalitate extraordinară

Cei care îl cunosc rămân uimiţi de ...italitatea extraordinară a dlui Coposu, ...ciuda regimului de exterminare din ...uşcăriile comuniste şi a timpului ex...em de lung petrecut în ele. Aproape ...ţi deţinuţii politici care au mai apu...at zile de libertate au suferit de ob...esia frigului şi de sindromul foamei. ...ore exemplu, ne povesteşte dl pre...edinte, fostul director al Cifrului, ...l Camil Demetrescu, care a fost în...uis aproape acelaşi număr de ani, ...ână în ultima clipă n-a reuşit să se ...ndece de senzaţia de foame cum...lită ! Apropo de faimoasa acuzaţie ...dusă dlui Coposu, că n-a mâncat sa...m cu soia, cum a mâncat poporul ... reprezentanţii lui aflaţi azi la pu...re : într-adevăr, n-a mâncat, pentru ...ă opt ani şi jumătate în puşcărie a ...âncat un singur fel de — să-i zicem — ...âncare, care echivala cu 400 de ca...rii pe zi ! ! ! Astfel că fostul campion ... haltere, în greutate de 114 kg — la ...înălţime corespunzătoare, când a ie...t din puşcărie avea 51 de kg !

Revenind deci la sindromul foamei, ...vindecat de el în câteva luni. Dar ... aceste luni a mâncat excesiv, con...ar indicaţiilor medicului ! A băut 2 ...ilograme de smântână dintr-o dată ... nu a pătit nimic ! Până şi ulei co...estibil a băut, în nerăbdarea de a-i ...fla din nou gustul ! Cu excepţia ace...r luni, şi a puşcăriei bineînţeles, a ...âncat şi mănâncă puţin. Este nepre...enţios, îi plac toate mâncărurile, n-a ...dăugat sare niciodată la mâncare şi ...-a refuzat niciodată o mâncare prea ...ărată. Îi plac în mod special fructele, ...r în ordine pe primele trei locuri sunt căpşunile, prunele şi strugurii. Mănâncă chiar şi porumbe, fructe de spin ! Nu a fost şi nu este pasionat de băuturi alcoolice, dar în diverse ocazii nu le refuză ! În schimb, preferă ceaiul autentic ! Are o pasiune deosebită pentru flori, fără nici o excepţie — de câmp, de grădină sa ude seră !

Fumează excesiv, aproape ţigară de la ţigară. La televizor sau la video nu are timp să se uite (ce bine că nu-l vede pe dl. Everac !). Îi plac filmele englezeşti deoarece le consideră „cele mai bine ticluite şi mai perfect regizate". I-ar plăcea să revadă „După amiaza unei femei" şi „Singurătatea alergătorului de cursă lungă". Este un om cu înclinaţii de meloman, dar consideră că nu stă prea bine la capitolul cultură muzicală. De aceea cel mai apropiat îi este Mozart. În privinţa vacanţelor, preferă muntele, deoarece de mare este sătul de când a săpat, în veri toride, la Canal ! După România, ţara pe care o consideră excepţională din aproape toate punctele de vedere este Marele Ducat al Luxemburgului. Dintre cărţi, cele mai valoroase le consideră a fi Biblia şi Scrisorile Sf. Pavel — culme a gândirii omeneşti !

Dl Corneliu Coposu a fost pasionat de sport în tinereţe, în special de haltere şi box. În perioada liceului juca şi fotbal în echipa şcolii pe post de fundaş stânga. Echipa de suflet este Universitatea Cluj, iar în altă ordine, ţine cu Steaua şi cu Rapidul, mai ales în perioadele de declin ale acesteia din urmă !

Nu are pasiune pentru vreo culoare. În general se îmbracă în culori închise, gri sau negru, datorită funcţiilor pe care le-a avut până la arestare şi celor din prezent, care impun o anumită ţinută. Dar ar fi foarte bucuros dacă ar putea adopta o vestimentaţie sportivă ! Ar umbla cu plăcere în adidaşi, fără ciorapi, în tricou şi pantalon subţire, de vară ! Dar se gândeşte la ele ca la un vis niciodată realizabil !

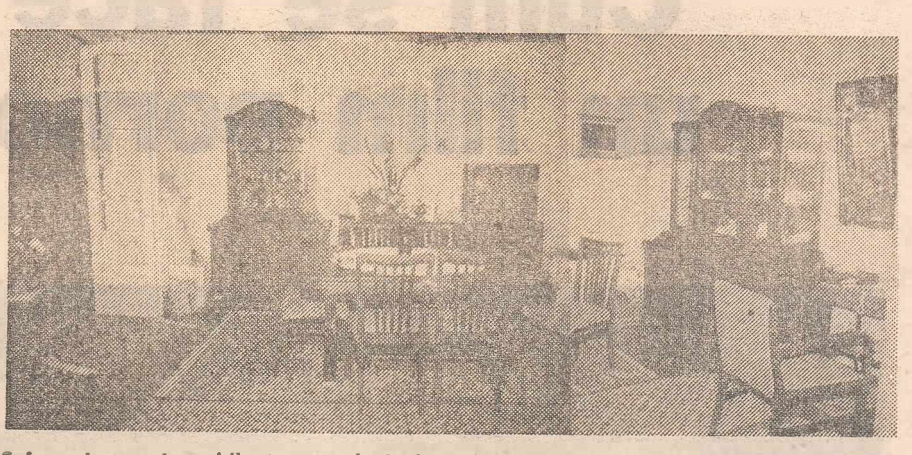

Sufrageria casei, mobilată cu puţinele lucruri care au mai rămas nearestate de comunişti şi care au reuşit să scape de furia minerilor conduşi tot de... Cu siguranţă are microfoane ascunse, ceea ce prezintă un avantaj, zice dl. preşedinte : „Informaţiile nu ajung trunchiate la cei interesaţi !"

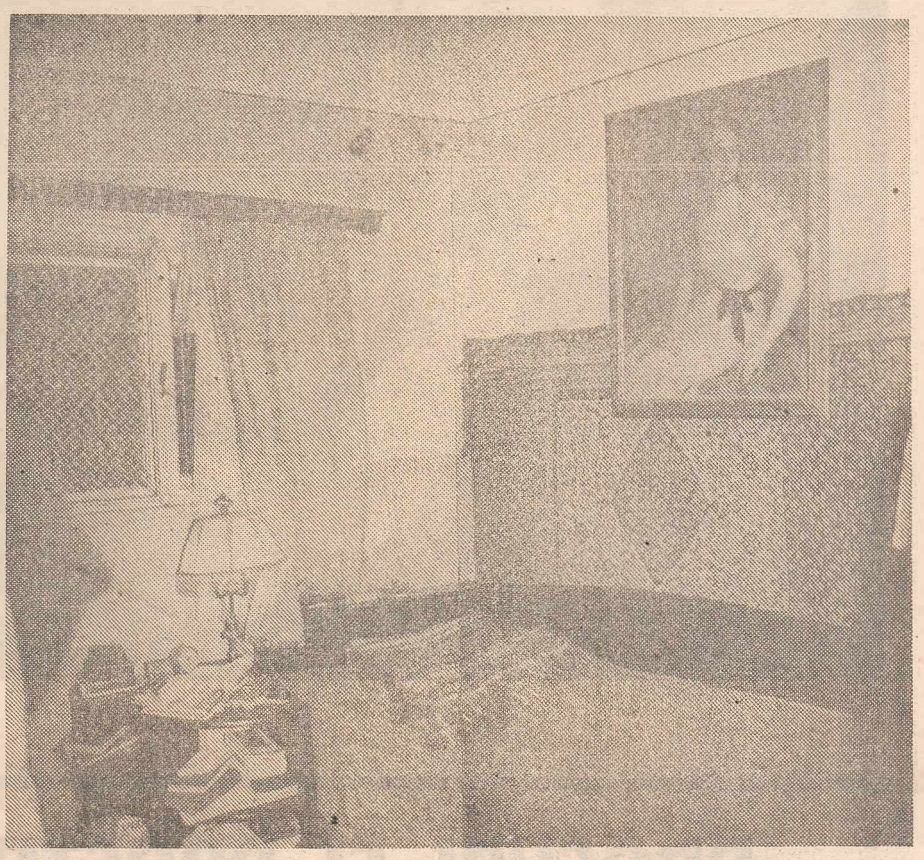

Micul dormitor cu bogăţii în el : portretul dnei Arlette Coposu şi multe cărţi ! Niciodată veioza nu este stinsă mai devreme de ora două noaptea !

Preţuire pentru presă

„Am făcut gazetărie în tinereţe şi am un respect deosebit pentru această profesiune ! De aceea, spre mirarea prietenilor, uneori chiar revolta lor, stau de vorbă cu orice ziarist care mă solicită ! Consider că fiecare lider politic sau personalitate, sau autoritate, are obligaţia morală de a răspunde la apelurile presei ! N-am refuzat niciodată pe nici un gazetar care m-a întrebat ceva !"

Virgilici ascunşi

Dl Coposu are certitudinea că, pe lângă agenţii infiltraţi până la vârf în partid, mai sunt şi microfoane ascunse, inclusiv acasă. Nu-l deranjează acest lucru, de aceea a refuzat oferta făcută de Evenimentul Zilei de a căuta cu detectorul de microfoane, pentru că preferă să se audă exact ce vorbeşte decât să se înregistreze relatările făcute prin intermediari, „care dau naştere la confuzii şi interpretări" ! Are o tradiţie de om urmărit de serviciile secrete — fie că s-au numit Siguranţă, Securitate sau, acum, SRI ! Tradiţie care începe cam din 1937 !

Minerii care au devastat şi jefuit locuinţa dlui Coposu în iunie 1990 au fost conduşi de maşini ARO de culoare albastră. Voinicii dlui Iliescu au spart uşa destul de solidă a casei, au furat tot ce au găsit mai de valoare — aparatură electronică, mici bijuterii ale doamnelor Coposu, puţina argintărie care mai exista într-o vitrină. Au răvăşit tot în căutare de bani dar n-au găsit pentru că „şi eu caut bani prin casă şi nu găsesc" ! Când au plecat, lăsând în urma lor un dezastru, vandalii au încercat să dea foc locuinţei ! Cărţi şi documente n-au furat, cu excepţia unui geamantan cu fotografii ! Plângerile depuse la Procuratură, care conţineau date exacte, n-au mai fost rezolvate, dându-i-se de înţeles că au ordin de sus să nu înceapă urmărirea penală !

Ingerii păzitori

Cu o deosebită dragoste pentru fratele lor, surorile dlui Coposu se plâng de faptul că n-au nici o autoritate când este vorba să-l convingă să mănânce la timp, să mai rărească ţigările şi cafelele ! Orice insistenţă în acest sens este inutilă — „este foarte încăpăţânat" !

Sunt foarte modeste, reuşind cu greu să le convingem să se lase fotografiate ! De altfel, după cum ne povestea dl Coposu, refuză cu încăpăţânare orice favor care li s-ar putea face şi nici gând să se prevaleze cumva de numele pe care-l poartă sau de gradul de rudenie ! Le mulţumim şi pe această cale pentru excelenta cafea pe care ne-au oferit-o şi pentru faptul că, cu multă delicateţe, au încercat să nu ne creeze sentimentul că deranjăm (ca şi dl Coposu, de altfel), cu toate că, în fond, aşa era, având în vedere orele târzii ale nopţii !

Pagini realizate de
MARIAN GHIŢEANU
Fotografii de
FLORIN IONIŢĂ

Cum se face un film porno

Ciocciolina, vedeta porno, membră a parlamentului italian, declară : „De câte ori am fost în parlament, n-am avut niciodată pe mine chiloți și sutien. Pentru mine, parlamentul e un loc deosebit de excitant".

Nu se știe dacă același lucru l-ar spune, dacă ar fi în parlamentul României, având în vedere faptul că prea puțini dintre parlamentarii noștri sunt excitanți. Majoritatea nu sunt decât de stânga.

Așa-numitele filme „X" — filmele porno — s-au impus pe piața occidentală începând cu anii '70, pentru ca a doua jumătate a anilor '80 să marcheze declinul acestor producții. În schimb, ele au un real succes în țările de curând eliberate de sub comunism, unde există o piață extrem de vastă și foarte pofticioasă. De fapt, filmele porno au fost doar formal interzise în țările comuniste, ele .având un real succes la demnitarii bolșevici, mulți dintre ei homosexuali sau mari amatori de perversiuni sexuale.

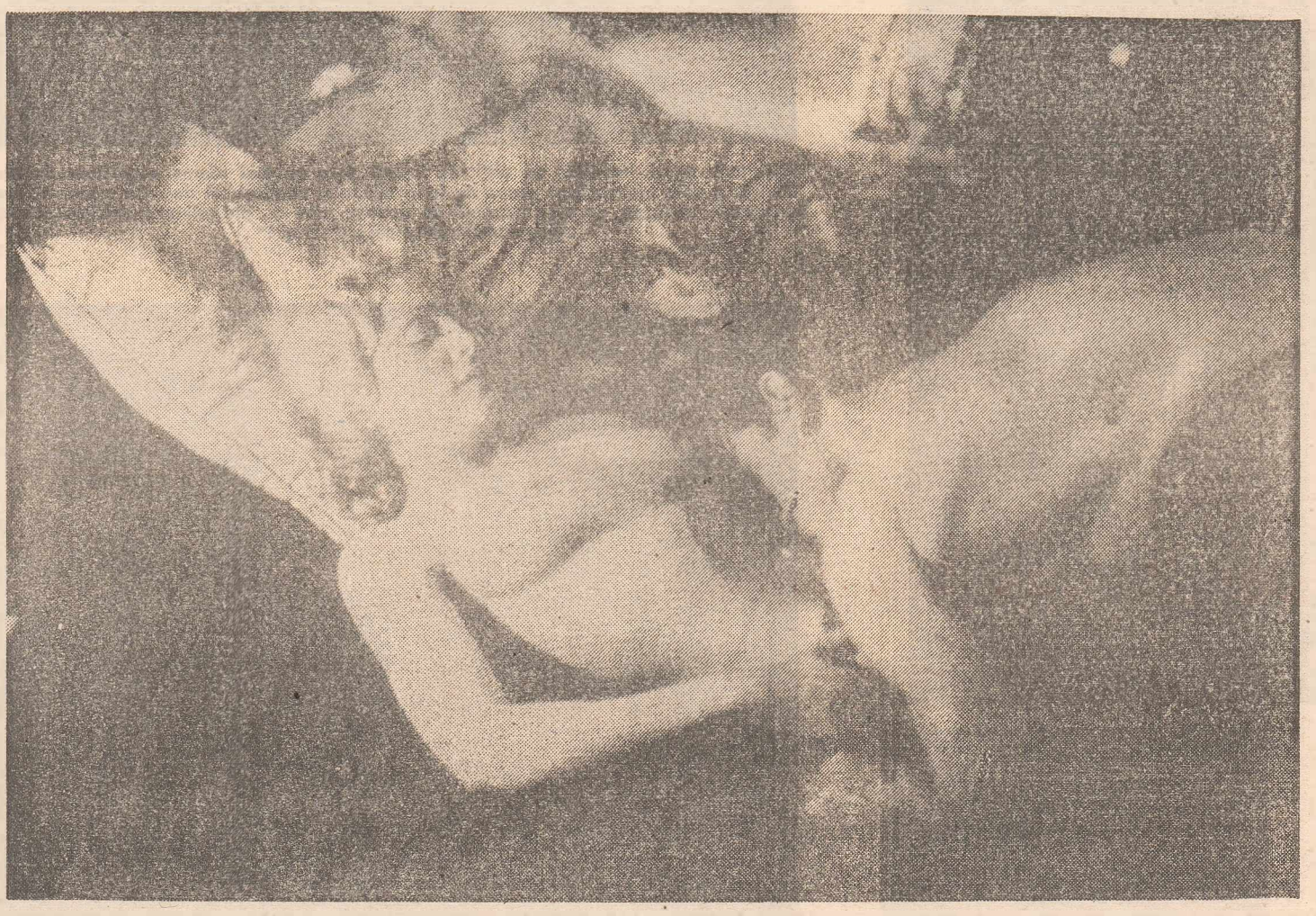

Filmele porno au apărut în momentul în care televiziunea înregistra un serios recul față de video și cinematograf. Canalele de televiziune particulare, în special, au început să difuzeze cu regularitate filme „X", sporindu-și considerabil audiența.

La această oră filmele de acest gen, epuizante, ținându-te până dimineața în fața televizorului, au fost înlocuite de programe-fulger de striptease.

Azi se pune mare preț pe autenticitate, atât în gesturi, cât mai ales în dialoguri și veți vedea de ce. Pentru jocul într-un film „X", actorii sunt obligați, înaintea filmărilor, să facă dragoste — pe bune — pentru acomodare. În ce privește dialogul, filmele porno au căpătat o tentă socială. În timp ce fac dragoste, cei doi parteneri discută despre cele mai arzătoare probleme la ordinea zilei : șomaj, recesiune, corupție.

În România nu s-au făcut până acum filme porno, dar nu-i timpul pierdut.

DAN GHEORGHE ■

DROGURI ȘI PROSTITUȚIE ÎN NEW YORK!

- reportaj la fața locului -

Se spune că New York-ul este locul unde se hotărăște soarta lumii, unde bate pulsul activității comerciale și financiare din întreaga lume.

Toate acestea sunt foarte adevărate, dar la fel de reale ca tenebrele, fascinația vieții de noapte din New York. Evident, ca reporter, am colindat prin cartiere mărginașe, din Manhattan. Noaptea în „Chelsea", sute de prostituate își așteaptă clienții pe străzi mai mult sau mai puțin lăturalnice, îmbrăcate sumar și zâmbind îmbietor celor care străbat aceste străzi în alegerea uneia. Prostituția este o adevărată mafie prin care se câștigă sume uriașe. Un „pește" sau „pimp" în New York are de obicei 4-5 prostituate cu care câștigă minimum 2 500 de dolari pe noapte. În felul acesta un „pește" poate câștiga milioane de dolari într-un an.

„Greenwich Village" este unul dintre numeroasele cartiere din Manhattan, unde mișună așa-zișii „gay", adică homosexualii și lesbienele precum și trans-sexuali și sado-masochiști. Pentru ochiul unui ziarist neexperimentat în asemenea situații, totul este fascinant ! Efectiv nu știi unde să te uiți mai întâi. De exemplu, am văzut homosexuali umblând de mână sau înlănțuiți. Ei poartă tot felul de însemne specifice lor. Există magazine specializate în comercializarea unor astfel de obiecte. Există, de asemenea și anumite reguli pe care ei le respectă pentru a se recunoaște între ei : toți bărbații care poartă cercei în ambele urechi sunt homosexuali. Există o zonă bine delimitată unde homosexualii stau „la agățat". Acolo, în „Greenwich Village", viața lor este riguros organizată.

O categorie aparte a homosexualilor sunt sado-masochiștii. Ei pot fi recunoscuți după faptul că poartă lanțuri la brâu, cătușe la curea și lanțuri foarte groase și grele în jurul gâtului. Foarte mulți umblă cu pieptul gol. Am intrat într-un magazin unde se vând instrumente specifice de tortură pentru sado-masochiști : cătușe, căști de oțel, scaune de tortură de care sunt legați cu lanțuri, lanțuri speciale pentru mijloc, pentru picioare. Fiecare zonă a corpului are un instrument de tortură specific. Ceea ce pare incredibil este că există numeroase magazine specializate, de genul acestuia în care am intrat, unde se vând oficial astfel de mărfuri, expuse chiar în vitrină.

Lesbienele sunt mai puțin numeroase decât homosexualii. Majoritatea au părul scurt și umblă câte două de mână sau în grupuri de câte 4-5, indiferent de rasă.

Am intrat apoi într-un sex-shop — magazin specializat în vânzarea obiectelor cu care această categorie de oameni cu anomalii sexuale își provoacă singuri plăceri. Mărfurile erau expuse și vândute în mod oficial. De asemenea se puteau cumpăra mii de casete video clasificate în primul rând după limba vorbită, apoi după genul de raport sexual : pentru homosexuali, lesbiene, bisexuali, trans-sexuali.

Tot în cartierul „Greenwich Village" am mers pe străzi care sunt efectiv sub „controlul" trans-sexualilor. Este într-adevăr șocant, poate tragi-comic să vezi un „bărbat" care poartă la pantofi numărul 45, fără șolduri, dar cu sâni, travestiți în femei, machiați, vopsiți, cu fuste mini (?!), zâmbind tandru pe marginea drumului.

Evident, aceste amănunte aparțin unei alte lumi anormale, unei lumi a nopții, unei foarte joase categorii sociale, dominată de droguri. În mod discret grupuri de 3-4 negri (de obicei), care par că pierd timpul, vând droguri. Pentru a putea evita conflicte cu poliția, numai unul dintre ei are în mână plicul alb cu cocaină.

Din păcate, majoritatea jafurilor, crimelor, prostituției în New York se fac pentru a-și putea cumpăra droguri. Sunt numeroase cazuri în care femei își vând copiii pe sume oscilând între 500 și 5000 de dolari pentru a avea bani de droguri. În ultimii ani, un dușman de temut al acestor categorii sociale este S.I.D.A., care a redus drastic numărul lor !

RALUCA VRABIE ■

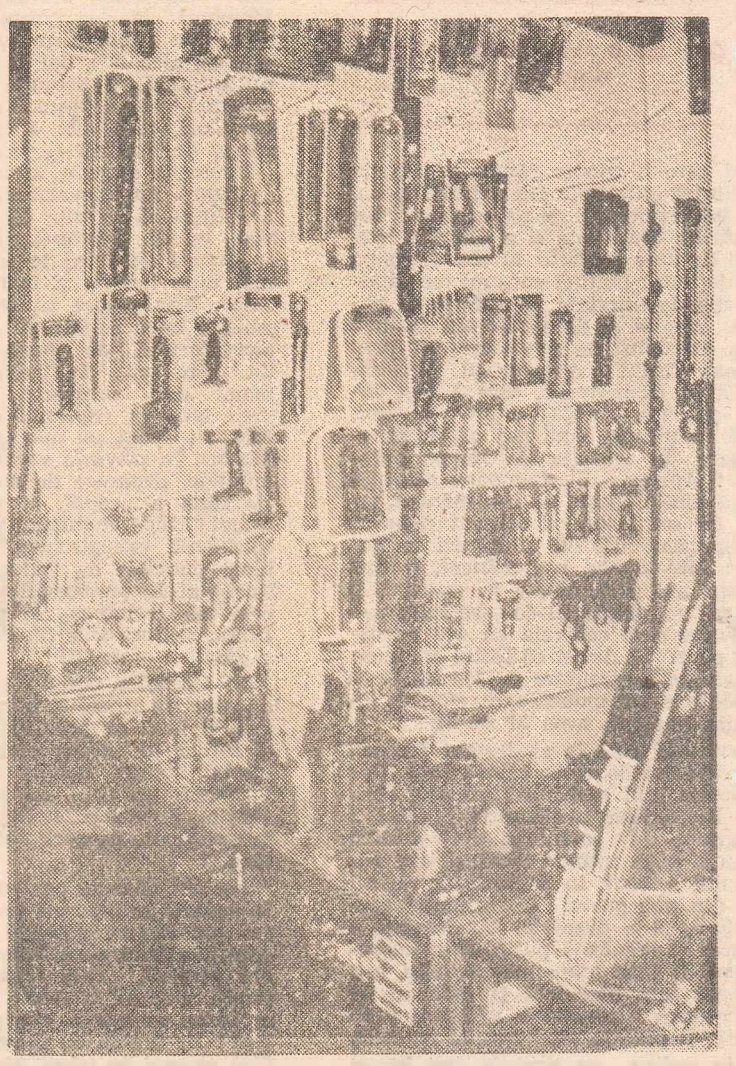

SEXY-SHOP LA NEW YORK

DONALD TRUMP ŞI MARLA MAPLES RĂMÂN ÎMPREUNĂ DATORITĂ UNUI DIAMANT

Donald Trump, regele din domeniul imobiliar are un punct slab: femeile. În decembrie 1990 este părăsit de Yvana, soţia sa, divorţ care l-a costat pe Donald o groază de dolari, făcând din el un fost miliardar. Cum năravul este mai puternic decât experienţa, Donald se consolează cu o actriţă vesnic debutantă, Marla Maples, căreia în semn de iubire îi oferă un solitar în valoare de 250 000 de dolari. Dar pasiunea pentru Marla începe să pălească şi cum lumea este plină de creaturi de vis, Donald aleargă de la una la alta spre marea supărare a Marlei care îl ameninţă că pleacă. Donald nu vede nici un inconvenient cu condiţia să-i fie restituit diamantul. Cum Marla refuză, Donald a

hotărât că trebuie s-o recucerească. Să se mai îndoiască cineva de puterea magică a pietrelor preţioase!

PREŢURI CARE ÎŢI DAU AMEŢEALĂ

Aţi primit cumva o moştenire de la unchiul din America sau aţi câştigat la Loto şi nu ştiţi cum să vă cheltuiţi banii? Nimic mai simplu... veţi vedea!

● Iahtul cel mai scump, care măsoară 86 m lungime, aparţine celebrului om de afaceri Donald Trump care a plătit pentru el suma de 1,7 miliarde F. O astfel de sumă i-a dat dreptul proprietarului să schimbe numele vasului şi să-l boteze „Trump Princess".

● Diamantul cel mai scump este în posesia unui bijutier libanez, stabilit în Elveţia, care a avut orgoliul de a-i da numele său, Monawad. Minunea pură de 101,84 carate, în formă de pară, tăiată în 11 faţete, costă 75 milioane franci.

● Smaraldul cel mai prestigios din lume aparţinea ducesei de Windsor. El are 19,77 carate şi s-a vândut acum şase ani la licitaţie pentru suma de 13 milioane franci.

● Perla cea mai scumpă se numeşte „La Régente". Ea este în formă de pară, cântăreşte 15,13 g şi costă bagatela de 5 milioane de franci. Poate fi găsită la Geneva.

● Pianul cel mai scump este un Steinway din 1880, care a fost cumpărat la New York, în 1980, cu 2,3 milioane franci.

● Violoncelul cel mai scump, fabricat în anul 1693 de către celebrul lutier Stradivarius, s-a vândut la Londra la licitaţie, pentru aproximativ 6 milioane franci.

● Ghitara cea mai scumpă, un Fender Stratocaster, care i-a aparţinut lui Jimi Hendrix, s-a vândut la celebra casă londoneză de licitaţii Sotheby's pentru 1,6 milioane franci.

● Cea mai scumpă rochie de mireasă, semnată Hélène Gainville. Ea este brodată cu diamante, montate în platină şi a fost prezentată la Paris în 1989. Costul rochiei a reprezentat modica sumă de 36 milioane franci.

● Cufăraşul cel mai scump a aparţinut Marici-Antoaneta şi este o minune lucrată în lemn de trandafir, placat cu porţelan de Sèvre. Această casetă pentru bijuterii s-a vândut acum doi ani la Paris pentru suma de 24 de milioane de franci. Fără îndoială că este unul din cele mai scumpe obiecţele din lume!

● Documentul cel mai scump s-a vândut acum trei ani la New York pentru suma de 95 milioane de franci. Este vorba de Declaraţia de independenţă a Statelor Unite... Scumpă independenţă!

● Mariajul cel mai scump i-a unit atât la bine cât şi la rău pe Mohammed, fiul şeicului Rachid Ben Said al-Maktoum cu prinţesa Salima în 1981. Această căsătorie care a durat şapte zile a costat cam 220 milioane de franci.

● Divorţul cel mai scump nu este cel al miliardarului Donald de frumoasa Yvana Trump, ci al Sorayei Khashoggi care a cerut soţului ei, prinţul saudit Adnan Khashoggi un plic cu 5 miliarde de franci şi o mică proprietate... Pe bună dreptate! Nu putea să rămână pe stradă.

● La Bandar Seri Begawan, capitala minusculului stat Brunei se află cel mai scump palat. Finanţat de sultan, palatul Istana Nurul Iman, dotat cu 1 788 de încăperi dintre care 257 de toalete şi un garaj subteran ce adăposteşte cele 110 maşini ale sultanului, a costat aproape 3 miliarde de franci.

Curiozităţi din lumea insectelor

Insectele au apărut pe Terra încă acum mai bine de 150 milioane de ani, deci cu mult înaintea apariţiei omului, ele supravieţuind tuturor calamităţilor naturale de-a lungul a milioane de ani, dovedind, cu tot aspectul lor firav, că sunt fiinţe robuste, ce pot trăi şi în condiţii deosebite. Astfel, „Grylloblatta" nu poate să se dezvolte decât în zăpada gheţarilor, căci creşterea temperaturii numai cu câteva grade o omoară, în timp ce larvele unor ţânţari nu pot trăi decât în apa fierbinte a gheizerilor, la temperaturi ce ating chiar 70 grade Celsius. Alte larve, tot de ţânţari, pentru a se maturiza au tendinţa de a se hrăni cu cadavrele „suratelor" din propria lor specie, fără nici o „reţinere". Când temperatura coboară mult sub zero grade, ţânţarii pot deveni ţurţuri de gheaţă şi să stea astfel, sub această mantie „răcoroasă", până primăvara, când la apariţia primelor raze călduroase ale Soarelui, să-şi reînceapă viaţa normală. „Doryphora"-femelă după împerechere îl devorează pe mascul, începând cu capul acestuia. Cum împerecherea are loc, pe rând, cu mai mulţi masculi, se produce un adevărat „masacru" în rândul acestora. Unele specii de ploşniţe au două organe genitale, unul aşezat sub abdomen şi altul la partea posterioară a corpului, pentru a-şi asigura cât mai bine şi cât mai mulţi urmaşi. „Mirmecia guloza" este o gânganie care trăieşte în Australia şi care atacă... omul, sărind la el, dacă acesta se aventurează pe „proprietatea" ei, care cuprinde cam două hectare de teren. De muşcăturile şi înţepăturile ei nu scapi decât prin fugă şi numai dacă îi părăseşti teritoriul. În afara acestei zone, comportamentul ei este diferit, chiar s-ar putea spune „timid".

Studiile făcute de cercetătorul american O. Wilson, de la Universitatea Harvard, au dus la concluzia că luptele la furnici între locuitorii unui muşuroi şi intruşi, nu sunt întotdeauna mortale. Dacă o furnică s-a aventurat într-un cuib străin, ea poate fi aruncată la „cimitir" sau „la gunoi", un fel de încăpere ce conţine resturile coloniei, după curăţirea acesteia şi de unde „intrusul" trebuie să fugă repede, deoarece nu poate suporta mirosul degajat de acestea. Şi în cuibul unor furnici se găsesc indivizi în genul „hippy", mari leneşi, care refuză să ajute colectivitatea în care trăiesc şi asta de mai bine de 100 milioane de ani. Atunci când un muşuroi de furnici intră în alarmă primul lucru ce-l face este adăpostirea imediată, în adâncul galeriilor, a viitorilor „urmaşi", cel mai de preţ lucru al coloniei. Furnica „Polyctena" are înclinaţii către „federaţii de state". Cercetătorul Raignier a descoperit, în Belgia, colonii ce se întindeau pe 30 de hectare cu peste 50 de milioane de „locuitori". Coloniile „federale" erau legate între ele prin canale subterane, uneori de peste şapte kilometri lungime.

O lăcustă femelă, ajunsă la maturitate în decurs de o lună, depune câteva sute de ouă, de 6—7 ori pe an. La „semnale" numai de ele cunoscute, se pot aduna în nori, ce cântăresc peste 70 000 tone. Dacă ţinem socoteala că o insectă cântăreşte aproape două grame, înseamnă că un nor de lăcuste, de talie mijlocie, conţine câteva zeci de miliarde de lăcuste. Un soi de viespe poate paraliza un greier, printr-o simplă înţepătură, aplicată cu o precizie de o zecime de milimetru, la punctul unde trei ganglioni comandă trei perechi de picioare. Insectele văd lumea cu „alţi ochi" decât oamenii. Floarea galbenă pentru noi, un fluture, de exemplu o distinge într-o culoare ultravioletă vie. Biologul Thomas Eisner, profesor la Universitatea Cornell din Ithaca, statul New York, spunea: „acest spectacol în ultraviolet este extraordinar. Flori de culoare uniformă îşi dezvăluie, în centrul lor, un cerc de culoare ultravioletă. Unele nu capătă această nuanţă decât la maturitate, pentru a semnala insectei momentul să vină să ia nectarul şi să efectueze polenizarea. Un fapt este acela că florile care nu au această culoare nu sunt polenizate decât de păsări şi lilieci". Desigur că lungul şir al curiozităţilor, la aceste mici fiinţe este departe de a se fi epuizat fiecare constituind un element în plus pentru asigurarea supravieţuitorilor, în orice fel de condiţii, pe care natura le-a creat.

AUREL DIANU

MULTIMILIONARUL ADNAM KHASHOGGI ÎI CERE SOŢIEI PERMISIUNEA DE A SE ÎNSURA

Cunoscut în lumea întreagă datorită averii sale, a luxului şi slăbiciunii pentru femei, multimiliardarul saudit Adnan Khashoggi a intrat în topul recordurilor după divorţul său de Soraya, considerat a fi cel mai scump din lume. Nu se ştie exact cât a suferit Khashoggi mai ales că acasă mai avea o soţie legitimă, Lamia, cu care se căsătorise în 1978, cu doi ani înaintea divorţului. Musulman, Adnan Khashoggi poate să şi-o permită. Se vede treaba că numărul de soţii nefiind complet, magnatul în vârstă de 55 de ani, o cere în 1990 pe Shagari de nevastă. El se adresează conform tradiţiei atât tatălui frumoasei sale, un om de afaceri iranian, cât şi Lamiei, cerându-i permisiunea de-a se însura. O pereche fericită căci anul acesta Shagari a dat naştere, într-o clinică newyorkeză unui băieţel, Kemal, care nu-şi va stânjeni desigur ceilalţi fraţi.

ANUNŢ

Societatea Comercială Cooperatistă pe Acţiuni Bîrzava Nouă cu sediul în Reşiţa, str. Horea A 3, vinde la licitaţie activul situat în str. Făgăraşului bl. 5 A, Reşiţa.

Taxa de participare este de 2 000 lei şi se achită în contul ATCOM nr. 306730101 deschis la Banca Comercială Reşiţa.

Garanţia de participare este de 20% din valoarea activului şi se achită în contul SCCA Bîrzava Nouă Reşiţa nr. 156750601 deschis la BC Reşiţa.

Licitaţia va avea loc în data de 01 septembrie 1993, ora 10, la sediul ATCOM, Piaţa Revoluţia din Decembrie nr. 1 A.

Preţ pornire: 8 734 000 lei.

Relaţii suplimentare la telefonul 413459.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

Mick Jagger este amendat pentru că înjură

Deoarece Mick Jagger înjură la tot pasul, Jerry Hall, soţia cântăreţului, s-a hotărât să-l pedepsească. De fiecare dată când pronunţă un cuvânt urât în faţa celor trei copii pe care-i au, Mick Jagger trebuie să plătească o amendă de 2500 de franci. Suma rezultată va servi unor scopuri nobile. Ea va fi destinată întreţinerii copiilor la universitate. Cu gândul la viitorul odraslelor sale, probabil că Mick va fi obligat să înjure şi mai abitir.

Grupaj de ELENA GRECESCU

ÎNTRE BREL ŞI SOFT CELL, UN EL-MARC ALMOND!

Personaj viu colorat dar care se sustrage contururilor foarte precise, Marc Almond îşi expune cicatricele emoţionale cu aceeaşi plăcere cu care, exhibiţionist, îşi etalează pe scenă magnificele tatuaje. Totodată introvertit timid şi extrovertit, am putea spune uşor pervers, fostul cântăreţ de la SOFT CELL supune lumea muzicii pop propriilor sale fantasme.

Îl adoră pe Jacques Brel şi nu a ezitat niciodată să sublinieze acest lucru. De asemenea mărturiseşte şi o slăbiciune pentru orchestraţiile grandilocvente. Se întreţine astfel cu Anne Dudley, fantezistul mixeur Julian Mendelsohn şi Debussy pentru a se putea angaja într-un riscant şi ambiţios, exerciţiu de inspiraţie simfonică „Tenement Symphony". Imprevizibil în maniera cea mai delicioasă cu putinţă, încarnând gentileţea însăşi, Marc Almond sfidează convenienţele. Când a acordat interviul ce va fi reprodus, l-a însoţit un papagal gri african, ce i-a punctat răspunsurile cu şuierături puternice şi necuviincioase.

Marc Almond nu se va schimba niciodată. El reprezintă surpriza plăcerii sau plăcerea surprizei şi poate tocmai de aceea e apreciat.

7-EXTRA : Dacă nu te deranjează, ne vom întoarce în negura timpurilor pentru început. Mi-aduc aminte cât de aplaudat a fost Soft Cell la a doua ediţie a festivalului FUTURAMA la Leeds în 1980...

Marc Almond : Oh, Doamne! E incredibil ! Se poate spune că a curs multă apă pe sub poduri de atunci ! (ca pe Dâmboviţa noastră, de altfel-n.t.)

— Apropo de acea epocă, nu sunt sigur că am înţeles vreodată adevăratele tale motivaţii. Şi îndrăznesc să am impresia că nici tu nu ştiai atunci în ce direcţie e mai bine să te îndrepţi. Mă înşel ? Acum totul e mai limpede ?

— „E adevărat că de multe ori m-am întrebat ce căutam în meseria asta care, sub mai multe aspecte, mă exasperează complet. Dar, pe ansamblu, mă simt, mult mai în largul meu azi. În cursul ultimilor 10 ani, am conlucrat cu un număr impresionant de persoane în scopul de a-mi diversifica stilul. Cred că am căutat în primul rând experimente care să-mi permită situarea undeva mai aproape de ceea ce vreau să fiu cu adevărat. Nu mai simt nevoia şi plăcerea de a surprinde cu tot dinadinsul căci mi-am dat seama că o parte din publicul meu era efectiv dezorientat de anumite şotii muzicale. Mă consider un artist foarte prolific şi, dacă ar fi să-mi dau frâu liber aş scoate discuri noi la fiecare 15 zile, dar din fericire, am învăţat să-mi stăpânesc o astfel de pornire în fond foarte egoistă".

— Pe-de altă parte, i-ai rămas fidel lui Stevo, managerul tău, şi casei Some Bizzare care dat o primă şansă grupului Soft Cell cu piesa The Girl With The Patent Leather Face pe compilaţia „A Some Bizzare Album". Cum îţi explici această relaţie privilegiată ?

— „Cred că Stevo e unicul de pe această planetă cu care aş fi putut obţine o relaţie de sprijin reciproc. E un personaj strălucitor care mi-a oferit întotdeauna contracte extraordinar de interesante. De altfel, amândoi suntem pe jumătate trăsniţi. Şi asta ajută! Când Soft Cell s-a destrămat am trecut prin momente dificile. Să zicem că a fost o criză de încredere ! E adevărat că succesul unei piese ca Tainted Lovers — a proiectat pe firmament pe Dave şi pe mine, atunci când eram foarte tineri şi absolut nepregătiţi pentru acest gen de achiziţii. Într-un fel sau altul, succesul acestei piese ne-a distrus viaţa privată şi a influenţat în mod egal relaţiile mele cu Stevo. Eram total deziluzionat. Mă întrebam dacă locul meu se află sau nu în show-business. Astăzi, accept faptul că această mică lume întesată nu e decât un circ, un circ pe care îl observ din exterior dar cu care refuz să mă identific. Asta îmi permite să rămân lucid. Sper... Dar e totodată adevărat că am fost întotdeauna tentat să transform în cântec ceea ce a fost tristeţe sau penibil în viaţa mea particulară. Asta explică de ce câteodată e dificil să asculţi şi să înţelegi muzica mea."

— Succesul instantaneu al lui Tainted Lovers (o reluare a cântăreţei, Gloria Jones) ţi-a permis fără îndoială să fii acceptat de casele de discuri. Nu te considerau un personaj extravagant şi puţin nebun căruia trebuiau să-i suporte capriciile ?

— „Această piesă mi-a deschis bineînţeles multe porţi, dar pe altele le-a făcut să se închidă, definitiv. A trebuit să demonstrăm din greu oamenilor, că nu eram un grup electronic insignifiant şi fără mesaj. Însă de-a lungul anilor, am ajuns să nu mai am chef să demonstrez nimănui nimic. Am fost acuzat că nu ştiu să cânt sau că nu sunt capabil să scriu măcar un cântec valabil. Acest gen de remarci mi-au făcut mult rău dar azi, lucrurile acelea nu mă mai ating. Din punct de vedere muzical, succesul mi-a permis să-mi realizez aproape toate visurile."

— Faptul că aduci un omagiu lui Jacques Brel e în mod cert un lucru ce ţine în special de suflet. De la primul album al grupului Marc & The Mambas, tu ai dat o interpretare proprie cântecelor sale. Albumul „Jacques" din '89 cu adaptarea în engleză a 10 titluri, nu reprezintă oare un omagiu final pe care i l-ai putea închina ?

— „E doar o faţetă a lui Jacques Brel... Eu l-am descoperit când aveam 16 ani. Mă intriga compozitorul unor asemenea piese magnifice. „Jacques" nu oferă decât o viziune foarte personală despre Brel. Am vrut să îmbrac piesa Jacky într-o atmosferă foarte dansantă şi deci foarte actuală. E un pic faţa pop a lui Brel."

— Pentru, tine Brel era un star pop ?

— „Absolut. E multă viaţă, mult curaj şi tristeţe în cântecele lui, dar sunt toate foarte accesibile. Am găsit întotdeauna seducătoare ideea că oamenii pot dansa pe un cântec ca Jacky şi-l pot auzi la un post de radio comercial".

— Ştii oare că în biografia oficială distribuită de casa ta de discuri, Jacques Brel e prezentat ca un compozitor francez ? E totuşi o eroare gravă...

— „Dar Brel n-a fost niciodată un compozitor francez ! De necrezut această greseală ! (Râde în hohote). Afirm în mod oficial, Jacques Brel e prezentat compozitor belgian !

— De-a lungul repertoriului tău se constată un interes constant pentru Spania. Inutil să revin asupra episodului Marc & The Mambas. Se evidenţiază de asemenea şi în reluarea Les Toros a lui Brel ca şi în Toreador In The Rain pe penultimul tău album „Enchanted". Există o explicaţie ?

— „Întotdeauna am apreciat cântecele care amestecă pasiunea şi emoţia, cele care asociază suferinţa cu micile bucurii din viaţa de toate zilele. Am regăsit acest gen de atmosferă în flamenco dar şi în muzica europeană. Când am auzit flamenco prima dată, am fost fascinat de culorile, de emoţiile şi chiar de parfumul cu care e încărcat. Cred că acest tip de aranjamente aduc un element exotic muzicii mele şi, fără îndoială, un cadru ideal pentru unele din textele mele."

— „Tenement Symphony" a însemnat regăsirea ta cu Dave Ball, partenerul tău din Soft Cell. Cum s-a întâmplat ?

— „Dave era deja angajat în remixarea unui titlu al precedentului album. Poarta era deci întredeschisă. De altfel, din clipa în care Soft Cell s-a destrămat, am fost convinşi că vom mai lucra împreună într-un moment sau altul, că va fi vorba de compus pentru alţi artişti sau pentru noi înşine. În ciuda acestui fapt, nu vom reforma niciodată Soft Cell. După separarea noastră, timp de 6 ani n-am cântat nici un cântec din repertoriul acestui, fost grup. Recent însă am început din nou să interpretez pe scenă unele din titlurile cele mai cunoscute. Cu ocazia realizării compilaţiei „Memorabilia" am fost determinaţi să luăm din nou legătura după ce nu mai ştiusem nimic unul de celălalt. Îmi place să cred că am devenit un compozitor mai bun. Dave, la rândul lui, a devenit un instrumentist fără pereche şi un excelent producător şi colaborator notabil, cu The Grid. Am vrut să realizăm ceva nou împreună şi totul s-a petrecut admirabil. Sper că vom continua şi în viitor".

Topuri — Radio Contact

— Ediţia 29 —

• TOP 30

1. **TERENCE, TRENT D'ARBY & DES'REE** – Delicate
2. **UB 40** – Can't Help Falling In Love
3. **ROXETTE** – Almost Unreal

• TOP SLOW & BLUES

1. **ROBERT PLANT** – 29 Palms
2. **THE DINKY TOYS** – Silent Cries
3. **LISA STANSFIELD** – In All The Right Place

• TOP 5 — TOP MATINAL

1. **USURA** – Open Your Mind
2. **DESIRELESS** – Voyage Voyage
3. **R.E.M.** – The Sidewinder Sleeps Tonight

7 EXTRA

radio CONTACT FM 96,1 MHz

© Copyright Radio Contact România S.A. & 7 Extra — 1993

Pagină realizată de DOINA ENE

n München, pentru revista FLACĂRA, dl Mihai Rusu,

dactorul sportiv al postului de radio „Europa Liberă"

„SPORTUL REGE" CEDEAZĂ COROANA „SPORTULUI ALB"

• *Un turneu de 500 000 de dolari — Romanian Tennis Open*

ıradoxală constatare, vor e amatorii de fotbal care le zile s-au situat pe podiu- de onoare atât în ceea ce eşte fenomenul sportiv şi evenimentul sub impact ıl. Dar iată că asociaţia ju- rilor profesionişti împreu- u managerul **Sever Mure-** au schimbat centrul de tate în sportul românesc, ând tenisul pe primul loc ă cu primirea licenţei de)00 de dolari, premii ce or acorda ediţiei a 3-a din ul turneului **Romanian** n, organizat între 10 şi 12 embrie pe terenurile are- Progresul din Bucureşti. i vom calcula însă şi ga- iile de participare rezerva- rimilor patru favoriţi, su- ce variază între 30.000 şi)0 de dolari, plus celelalte tuieli de întreţinere, a- investiţia necesară des- rării competiţiei ca atare lepăşi cu siguranţă 600.000 dolari, dacă nu chiar)00, ceea ce determină, cu ranţă, ca turneul lui Sever eşan să fie apreciat drept mai important eveniment ortului alb din toată Euro- le Est. Or fi având ruşii o ecere cu 350.000 de dolari ehii cam cu tot atâţia bani, 500.000 reprezintă ceva de naginat pentru o ţară ca a ă, care fără nici un fel ezerve este acceptată în opa mai întâi prin sport. oua competiţie se înscrie ectorul de elită al turne- ATP, **Romanian Open** fiind un terneu de Grand- , astfel că lista de partici- e va cuprinde multe vede- te din topul 50 al lumii, 3 dintre acestea anunţându-se încă de pe acum : cehul **Karel Novacek,** austriacul **Thomas Muster** şi catalanul **Francisco Clavet,** toţi specialişti pe terenurile cu zgură. Sunt curios în privinţa suedezilor, germanilor, francezilor, italienilor, olandezilor şi sigur a ruşilor, cu toate că reprezentanţii primelor trei grupe vor avea de susţinut în aceeaşi perioadă şi semifinalele Cupei Davis, ceea ce nu împiedică deloc o prezenţă extrem de valoroasă pe „centralul" din Progresul.

Aşadar, să consemnăm performanţa managerială a fostului davis-cupman român Sever Mureşan, care a primit din partea „superviserilor" ATP-ului note mari atât la Dijon, unde a organizat câteva competiţii, cât şi la Bucureşti, unde transferul s-a dovedit a fi inspirat. Acordarea licenţei ATP unui organizator de turnee nu este o chestiune simplă, pentru că cel ce intenţionează desfăşurarea unui astfel de eveniment trebuie să primească „o săptămână liberă" în calendarul internaţional ce cuprinde 89 de concursuri pe an, partea hotărâtoare fiind legată de garanţiile financiare inclusiv sponsorizarea, din care să se plătească premiile şi celelalte „angarale" stipulate în normativul asociaţiei internaţionale a profesioniştilor.

Romanian Open 1993 va însemna pentru partea română angrenată în procesul respectiv, şi aici mă refer la patronii bazei dar şi la FRT, un efort deosebit de a se ridica la baremul occidental atât prin calitatea terenurilor cât şi prin confortul tribunelor, sau bunul-gust al aranjării facilităţilor auxiliare ale complexului Progresul, şi până la punctele ce sper a avea şi militei sau cârnaţii tradiţionali, împreună cu berea, de preferinţă germană. Anul trecut am observat o preocupare în acest sens, totuşi departe de standardul occidental, iar autorul acestei corespondenţe a petrecut destul timp în arenele marilor turnee, aşa încât o presă bună am câştiga şi dacă s-ar ţine cont de toate aceste elemente, nici pe departe neesenţiale, cum s-ar părea la prima analiză.

Revenind la titlul comentariului de faţă, este clar că tenisul a depăşit fotbalul, după **Romanian Open** fiind programată semifinala Cupei Davis zona euro-africană grupa a 2-a, şi tot la Bucureşti, unde România va întâlni formaţia Marocului în cadrul unei rivalităţi pentru promovarea în eşalonul valoric secund al acestui campionat mondial neoficial pe echipe.

Sigur, amatorii de fotbal vor susţine cauza echipelor angrenate în cele trei cupe europene, mai ales că un Inter sau un Cagliari nu vin des la Bucureşti, dar dacă vom respecta legile şi criteriile de selecţie ale competiţiilor, atunci vom concluziona faptul că tenisul se va situa în primplan în luna septembrie, pe lângă fenomenul sportiv jucând un rol aparte şi aspectul economic şi politic, factori ce pot motiva pozitiv în special în mentalitatea oamenilor.

PARALELE—INEGALE

MARIAJ ? În ultimul timp, vedeta echipei de baschet din Phoenix, **Charles Barkley**, şi superstarul pop **Madonna** au fost văzuţi mai mereu împreună, chiar şi în perioada meciurilor decisive ale Campionatului nord-american. Evident, ziariştii au început speculaţiile, mai ales că Madonna e „domnişoară", iar Barkley a divorţat de curând. Împreună, scria un confrate, cei doi arată bine, deşi ea e blondă, iar el negru-abanos, iar diferenţa de talie este de aproape o jumătate de metru.

BURSA. Noua campioană a Angliei, **Manchester United**, este una dintre cele patru formaţii profesioniste engleze cotată la bursă. Ei bine, succesul cuceririi titlului nu a adus numai entuziasmul suporterilor, dar şi bucuria acţionarilor clubului, cotaţia la bursă a echipei înregistrând o creştere de 60 la sută !

AZTECA. Apropo de acţiuni şi acţionari. Exact cu 30 de ani în urmă, 7 183 de mexicani au luat hotărârea de a investi (cel puţin 400 de dolari, la cota actuală) în construirea stadionului-bijuterie din Ciudad de Mexico, celebrul **Azteca**. Investiţie inspirată, dacă ne gândim că pe această arenă s-au desfăşurat de atunci, între altele, două finale de campionat mondial de fotbal, ceremoniile de deschidere şi închidere precum şi marele concurs de atletism (să ne amintim doar de performanţa la săritura în lungime a lui Bob Beamon) din cadrul Jocurilor Olimpice din 1968, evenimente care au adus serioase dividende acţionarilor. În fapt, **Azteca** este singurul stadion din lume societate pe acţiuni.

LEGĂTURI. Vizionând filmul „Camille Claudel", difuzat la televiziunea română de Ziua naţională a Franţei, am făcut şi o legătură cu sportul ! Cum aşa ? Singurul supravieţuitor al familiei, strănepot al fraţilor Camille şi Paul Claudel nu este altul decât preşedintele Federaţiei franceze de tir cu arcul, **François de Massary.**

TEODORA OPREA ■

GHINIONISTUL DAMON HILL

Cea de-a 10-a etapă a Campionatului Mondial de Formula 1 — Marele Premiu al Germaniei — i-a prilejuit pilotului francez Alain Prost o nouă victorie în acest sezon (a şaptea) şi cea de-a 51-a din carieră. Recunoscut ca un circuit foarte rapid (comparabil cu cel de la Monza), contestat de către unii driveri, pentru îngustimea pistei, **Hockenheimring** a adunat la start toate vedetele automobilismului mondial. Cursa a debutat furtunos, încă de la primul viraj brazilianul **Ayrton Senna** iese în decor (după un tête—à—queue) fiind jenat de Alain Prost (pentru a noua oară în pole—position). Pentru maniera sa agresivă Prost va fi penalizat cu 10 secunde, iar Senna va fi nevoit să facă mari eforturi spre a reveni pe locurile aducătoare de puncte. Întrecerea a fost dominată de duelul dintre cei doi coechipieri de la Williams —Renault, **Alain Prost** şi **Damon Hill.** Iar dacă la M.P. al Marii Britanii de la Silverstone francezul a triumfat datorită ghinionului lui Hill căruia i s-a defectat motorul în turul 42 din totalul de 59 (tot atunci Senna având până de benzină înaintea ultimului tur !), acum se părea că victoria va fi de partea englezului. Şi totuşi neşansa îl va urmări pe Hill : de această dată explozia pneului spate—stânga ! S-au consemnat şi câteva abandonuri, printre care cele ale lui Michael Andretti, J.J. Lehto, Katayama şi Cristian Fittipaldi. De asemenea, cu 4"81/100 Senna (McLaren—Ford) a stabilit recordul mondial la schimbul de pneuri. După cei 306,675 km, pe primele locuri s-au situat, în ordine, Alain Prost, germanul Michael Schumacher (Benetton—Ford), englezul Mark Blundell (Ligier—Renault), A. Senna, italianul Riccardo Patrese (Benetton—Ford), iar în clasamentul general cei doi deţinători a câte trei titluri mondiale au acumulat 77 p (Prost), respectiv 50 p (Senna). Următoarea etapă a M.P. se va desfăşura pe Hungaroring, la 15 august. **(P.L.Dumitrescu).**

Data şi locul naşterii : 16.07.1963 — Oberreihenbach

Echipa la care evoluează : MITSUBISHI RALLYART

Primul raliu — 1983, cu FIAT 131 ABARTH

Navigatorul actual : Nicky Grist (GB)

Numărul de raliuri în C.M.: 1 (Spania 1991)

Număr de puncte marcate în C.M. — 103

Cel mai bun loc ocupat în final de sezon : 6 în 1991

EDALION

Portret Armin Schwartz

ıpărut pe scena mondială aliurilor în 1990, Armin ıwartz nu este un tip oa- are. Capabil să depăşească mai buni piloţi, chiar pe teren necunoscut, germa- este de asemenea dotat ıtru a pulveriza recordu- robelor speciale.

ebutează în raliuri cu un DI 80, câştigând în 1986 ropa Cup. Peste numai 2 câştiga titlul de campion Germaniei, repetând permanţa şi în 1989. Dornic afirmare pe scena internaală, renunţă la campiona- german şi, din 1990, intră componenţa echipei TO- TA. Era o perioadă în care lter Rohrl remarca : „Este talent magnific şi va ajun- cu siguranţă departe !"

Deşi lipsit de experienţă, Schwartz este un pilot incredibil de rapid. Tactica sa este atacul în exclusivitate şi conducerea până la limită. Cu toate acestea, pentru a deveni competitiv, ar trebui să-şi păstreze o rezervă, înainte de a-şi lua zborul de pe traseu. Ce-i mai trebuie tânărului german pentru a sta cu picioarele pe pământ ? Ove Anderson, preşedintele de la Toyota Team Europe, s-a gândit la o soluţie, şi în debutul lui 1991 i-a adus un nou coechipier : Arne Hertz. Deşi n-a dat roade din start, asocierea celor doi se va dovedi benefică, aducând prima victorie a germanului în Catalunya Rally (Spania) din acelaşi an. După un sezon (1992) ceva mai şters în rezultate, Schwartz s-a transferat în acest an la Mitsubishi, unde a reuşit până acum un loc 5 în Raliul Monte Carlo.

La fel de interesantă este părerea lui Arne Hertz, privitor la noul star german : „E dificil să ceri unui pilot să meargă mai încet. Mai ales atunci când el se luptă să-şi păstreze primul loc. Armin are tot timpul sentimentul că poate merge mai repede. Abordând meseria de pilot cu mare rigoare, rareori este satisfăcut de performanţele sale. În 1988, când a disputat primul său raliu în aceeaşi maşină cu mine, m-a lăsat profund impresionat. Aflat la bordul unui AUDI 200 QUATTRO, avem impresia că sunt în dreapta lui Mikkola. Şi atunci mi-am spus că, într-o bună zi, acest tip va fi campion mondial. Şi îmi menţin în continuare părerea !".

CRISTIAN BUZAŞ ■

CEA MAI RAPIDĂ FEMEIE DIN LUME

• *A fost, iniţial, infirmă*

La Salem, în statul Oregon (SUA), s-a născut **Kitty O'Neil,** azi în vârstă de 30 de ani. După un timp, spre disperarea părinţilor, aceştia au constatat că fetiţa lor este complet surdă. Cu toată aceasta infirmitate, ea a reuşit să înveţe să scrie şi să citească. Dar necazurile s-au ţinut, în continuare, lanţ. La zece ani, o paralizie infantilă părea că o va imobiliza, pe viaţă, într-un scaun pe rotile. Apoi au urmat două operaţii de stomac, destul de dificile. Acest ghem de om, cu o înălţime de 1,58 metri, dar cu o voinţă de fier, a continuat să se lupte cu viaţa.

La 20 de ani a devenit vestită, realizând pe pista de sare din Oregon, cu un vehicul-rachetă, 1000 de km pe oră, devenind astfel „cea mai rapidă" femeie din lume. Apoi, la 28 de ani, s-a măritat cu Duffy Hambleton, un actor celebru pentru rolurile din filme cu suspans, devenind şi mamă pentru cele două fiice ale acestuia, Deryll şi Deborah, provenite din prima lui căsătorie. Azi, Kitty este o interpretă bine cunoscută (şi bine plătită) pentru rolurile palpitante pe care le interpretează la televiziunea americană. **(Aurel Dianu).**

ANTOLOGIE REBUS

MUNȚII APUSENI

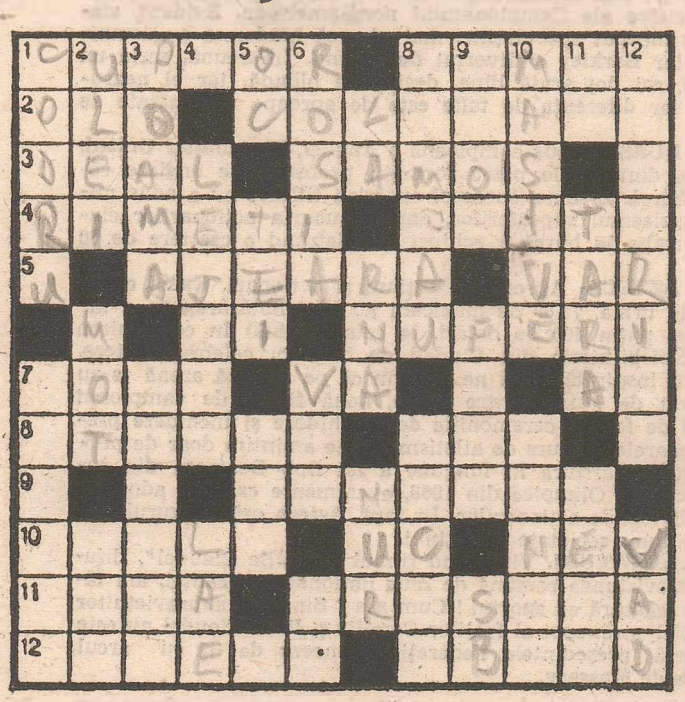

ORIZONTAL: 1) „Peștera la...", obiectiv turistic din Rezervația naturală Cheile Turzii — Sat de munte, situat în zona carstică a Munților Pădurea Craiului. 2) Prefix cu semnificația „întreg" — Zonă specifică, având cotă altitudinală mică, așa cum sunt cele de la Hălmagiu, Gurahonț, Zarand etc. 3) „După...", sat în județul Alba, pe cursul mijlociu al Arieșului — Insulă grecească din Marea Egee. 4) Cabană în Munții Trascău, la altitudinea de 426 m — Depresiune în Munții Metaliferi, formată din rupturi tectonice. 5) În amurgul zilei precedente — Material de construcție care se prepară la fabricile din Vadu Crișului, Aleșd, Chistag s.a. 6) Versanții munților! — Flori acvatice. 7) Punct meteorologic cu fenomene atmosferice excesive, precum este cel „al ploilor" pentru țara noastră, reprezentat de localitatea Stâna de Vale, de pe versantul vestic al Munților Bihorului (pl.) — Intrarea în Vălișoara! — La Vama! 8) Mamifer marin, asemănător cu foca (pl.) — Sat pe malul Crișului Alb, în Munții Bihorului. 9) Sat în comuna Budureasa din Depresiunea Beiușului, între Munții Codru-Moma și Munții Vlădeasa. 10) Arbust cu fructe comestibile, întâlnit în pădurile de munte (pl.) — Miez de nucă! — Aluniță (Med). 11) Debela ..., sau „Muntele Alb", cochetă cabană la 483 m altitudine, în Munții Zarandului — ... Ampoiului, sat inclus în comuna Meteș, lângă Zlatna. 12) ... Mare, râu care izvorăște din nordul masivului Bihariei — Oraș în depresiunea Țării Moților.

VERTICAL: 1) ...-Moma, masiv ce se întinde în vestul Munților Apuseni, încadrându-se între depresiunea Beiuș, Munții Bihor și depresiunea Zarand — Comună amplasată pe râul omonim din Muntele Mare. 2) Lichid gras alimentar — Locuitor din Munții Apuseni — Formă a pronumelui personal. 3) Rodul pomilor fructiferi — ... de Beiuș, localitate amplasată în depresiunea Beiuș, la poalele Munților Codru-Moma. 4) Sat situat într-o zonă depresionară, la nord de Muntele Șes — Diminutiv masculin, de la Nicolae. 5) Primele în Ocoliș! — Arbore cu flori melifere — Tise 6) ... Montană, așezare în preajma Abrudului — „La...", denumirea actuală a locului aflat în vatra municipiului Alba Iulia, localitate care, alături de Aiud, marchează culoarul marginal de sud-est al Munților Trascău și Apuseni — În apus! 7) Notă muzicală — Sfârșit de iarnă! — Atracție feminină. 8) Vârf în Munții Trascăului (1369 m), lângă cheile Caprei — Comună în județul Alba, pe malul râului Sebeș, în depresiunea nordică a Munților Șureanu. 9) Animal asemănător cu bivolul, din Insulele Moluce — Metal care se extrage sub formă de minereu din bazinul de la Moneasa, în Munții Codru-Moma — Sorin Brad. 10) Unități de relief formate dintr-un grup de munți — Aflat în primăvara vieții. 11) Într-un circ! — ... Moților, cu „capitala" la Câmpeni — Dealul ..., vârf în Munții Trascăului. 12) Localitate în zona Munților Metaliferi, între Arieș și Mureș — Comună în județul Cluj, pe Someș.

Dicționar: OLO, SAMOS, RET, NEV, IFI, ANOA, VAD.

STELIAN CEAMPURU ■

1967

CONCURS

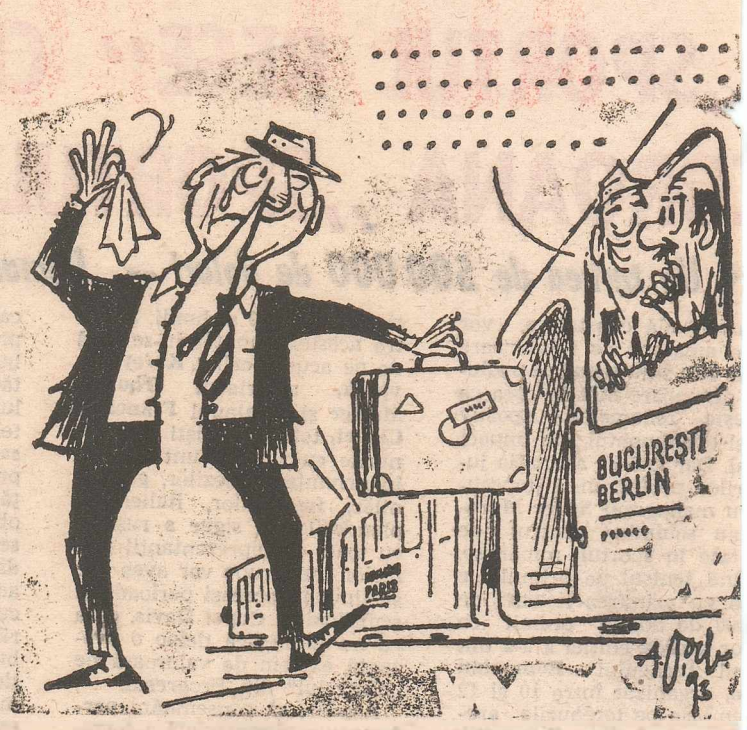

Cunoscutul caricaturist A. Poch invită cititorii să găsească desenului de mai sus explicația umoristică cea mai potrivită, identică sau chiar mai reușită decât cea pe care a imaginat-o el în spațiul mascat din colțul din dreapta sus. Redacția atribuie următoarele premii:

1. Premiul I — 15 000 lei, plus originalul desenului înrămat și cu dedicația autorului

2. Premiul II — 10 000 lei

3. Două mențiuni a câte 5 000 lei.

Așteptăm răspunsurile până la 11 august (data poștei). În numărul imediat următor încheierii concursului vom publica legendele reținute, numele câștigătorilor și, evident, explicația dată de creatorul desenului. Menționați pe plic „CONCURS"

APROAPE AMUZANTE

CE-O FI, O FI!

ORIZONTAL 1) Îi place în Franța — Lăsat pe drumuri. 2) Grămadă ordonată — Piața Romană — Uită-te la fete! 3) Două comune în Calabria și Labrador! — Cap de coloană. 4) Se-neacă la mal — Final la „Dunărea albastră" (pl.) 5) Pustiu nesfârșit — Situat după Rembrandt, dar înaintea lui Eyck. 6) Face haz de necaz — Fie, cum zice lumea. 7) Teren gol! — Se duc în sens invers. 8) Nici n-are lipsă! — Vorbă spusă la mânie. 9) Pentru ea îmi dau și haina de pe mine (pl.) — Chestie de obraz. 10) Puși pe fugă.

VERTICAL: 1) Cu ou e bun de servit la masă! — O s-o vezi când ți-oi vedea ceafa. 2) Săraci lipiți pământului — Se-ntinde la curse. 3) În față și-n spate! — De ochii lumii. 4) În gura lumii — Drept înainte! 5) Nu-nțelege de vorbă — Personal de Cluj. 6) Scop final! — Tura o precede într-o cunoscută combinație. 7) Fără precedent — La urma urmei. 8) Singur între patru pereți (pl.) 9) Se află-n treabă — Te face să-nchizi un ochi. 10) Luat în șuturi — La bucurie și tristețe!

Dicționar: TUG.

GIUSEPPE NAVARRA ■

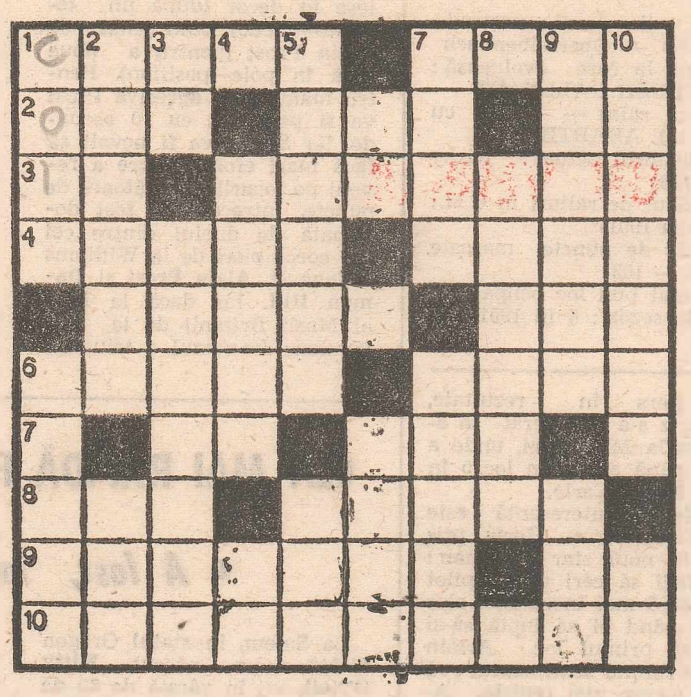

Dezlegările careurilor din nr. 29

Pe-a cuvântului aripă: APROBARE; AS; PROTAGONIST; LIBELULE; TR; OCOL; R; RIMA; MOT; VILVA; D; BP; PEDEAPSA; SA; SATRAP; SEMET; CE; IV; PANTERA; ATE; ILAU; AIUREA; CARIERE; ARC.

La cinema: CINEMATECA; ANIMATORI; P; ST; OPERATOR; CERT; SAT; SO; ARTIST; AICI; DP; IAAZ; NAE; ORE; LT; G; RC; REGII; TACUT; TAI; RULARI; FILMOGRAFIE.

DESPRE FEMEI...

— Cât de pătimaș poate iubi o femeie căsătorită, știe numai acela care nu este căsătorit cu ea.

— Femeia este singura operă neisprăvită pe care Dumnezeu a lăsat-o bărbatului să o desăvârșească.

— În lucrurile inferioare femeia este superioară bărbatului.

— Căsătoria este pentru femei un început iar pentru bărbat un sfârșit.

— E mai ușor să întâlnești o femeie care nu a avut amanți deloc decât una care a avut unul singur.

— O femeie procură bărbatului două zile de fericire, ziua în care se căsătorește cu ea și ziua în care o înmormântează.

— O femeie gândește câteodată, dar numai în urma unei prostii.

— Femeia este fericirea lumii întregi și nenorocirea fiecăruia în parte.

— Când femeia se socotește fericirea unui bărbat, începe să-l nenorocească.

— Virtutea este cinstea femeii, cinstea este virtutea bărbatului.

— Femeile care se consideră neînțelese sunt tocmai acelea pe care bărbații le înțeleg cel mai bine.

— Fetele tinere primesc bucuroase să le juri TE IUBESC, dar refuză să le dai dovada; femeile însă țin mai mult la dovadă decât la jurăminte.

— O femeie este în stare să jure atâta credință, cât nu poate avea zece femei.

— Când femeia este nevoită să-și mărturisească greșeala, ea se consideră o victimă.

— O femeie alege mai ușor între doi bărbați, decât bărbat între două femei, căci femeia dacă nu se poate hotărî îi alege pe amândoi.

— Femeia trebuie bătută chiar dacă nu știi pentru ce, pentru că știe ea.

— O femeie este în stare să-și ascundă zeci de ani iubirea, dar nici măcar o zi ura.

Culese de
GHEORGHE BARBU ■

Însemnări din dicţionarul mărcilor

ALFA ROMEO

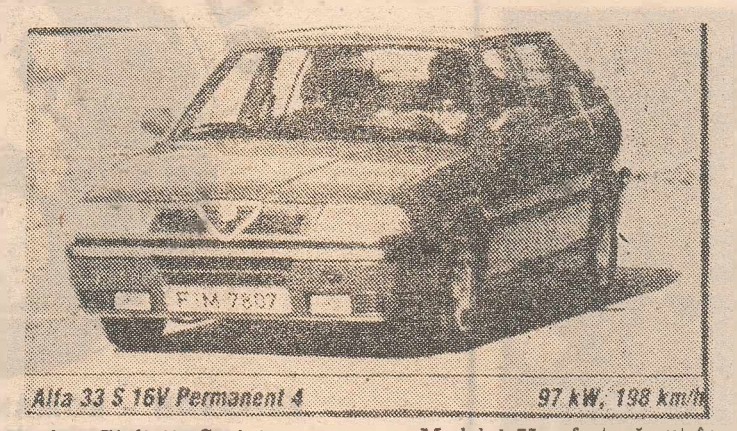

Alfa 33 S 16V Permanent 4 — 97 kW, 198 km/h

Fondată în anul 1909 de către Alexandre Darracq, care a organizat iniţial un atelier, ce a devenit peste un an Anonima Lombarda Fabrica Automobili (pe scurt ALFA). Condusă, începând cu anul 1914, de către inginerul Nicholas Romeo (de la care a împrumutat cel de-al doilea nume al său), marca Alfa Romeo, ajunge din ce în ce mai cunoscută, îndeosebi datorită rezultatelor obţinute în concursurile automobilistice. În decursul anilor, firma a avut constructori de excepţie, cum a fost, de exemplu, inginerul Vittorio Jano, care în 1925, a construit maşina denumită Alfa P2, echipată cu un motor de 8 cilindri în linie, cu două compresoare, care dezvoltă 160 CP, ceea ce a făcut ca automobilele Fiat, aflate mulţi ani în fruntea luptei sportive, să renunţe la curse. După accidentarea lui Ascari în 1925, firma s-a retras de la curse. Revine abia în 1932, graţie aceluiaşi inginer Jano, care a făcut ca noua maşină Alfa P3, echipată cu un motor de 2650 cmc, în măsură să dezvolte 215 CP şi să imprime o viteză de peste 230 km/h, să câştige toate cursele anului, repetând astfel performanţa realizată cu doi ani mai înainte de către Bugatti. Acest model Alfa P3, a fost una din cele mai reuşite construcţii din istoria automobilismului sportiv.

Printre modelele principale fabricate de-a lungul anilor s-au numărat: Targa Florio (1923), denumire luată după numele celebrei curse înfiinţată în 1906 în Italia, modelul 158 în anul 1938, Giulietta Sprint în 1954, GT 1300 Junior în 1966 şi Alfetta în 1975.

Modelul GT 1300 Junior, a debutat la Salonul de la Paris în anul 1966 înlocuind vechea Giulietta Sprint, caroseria fiind realizată de către renumitul designer BERTONE.

Autoturisme sub licenţa Alfa Romeo, s-au montat în numeroase ţări printre care Brazilia, Iugoslavia, Malaesia, Malta, Portugalia, Republica Sud-Africană, Uruguay.

După cel de-al doilea război mondial, întreprinderea trece sub controlul statului, consacrându-se în special construcţiei de autoturisme sport. În anul 1975, fuzionează cu Fiat, devenind în acest fel, una dintre cele mai puternice firme din Europa.

Actualmente, firma italiană fabrică modelele 33, 75, 164 şi coupe-ul denumit SZ 2959. Prima Alfa 33 s-a născut în anul 1983, pe parcursul anilor căpătând diverse transformări. Motoarele care echipează modelul 33 au capacităţi cilindrice de 1351 cmc, 1490 cmc, 1712 cmc, sunt pline de viaţă şi au randament excepţional. Cel mai mic model, 1,3 S, are 4 cilindri boxer, două carburatoare dublu corp orizontale alezaj X cursă 80X 67,2 mm, asigurând 88 CP la 6000 rot/min. Viteza maximă este de 176 km/h cu un consum de 5,7 litri la 100 km cu o viteză stabilizată de 90 km/h.

Modelul 75 a fost născut într-o perioadă de criză a lui Alfa cu sistemul cutie punte situat în spate, dar, datorită ecartamentului prea îngust face că centrul de greutate să fie situat prea sus. Totuşi, securitatea maşinii nu este compromisă, mulţi afilişti rămânând fideli mărcii. Acest model fabricat în nu mai puţin de 7 variante, este echipat cu motoare de 4 sau 6 cilindri, aceştia fiind dispuşi în V, supraalimentate sau nu, cu injecţie electronică, pompă rotativă în cazul celor turbo diesel, sau cu tracţiune integrală.

Berlina din categoria superioară denumită 164, născută în septembrie 1987, este prima Alfa Romeo „mare" cu tracţiune anterioară. Desenată de celebrul Pinifarina, prezintă şi un CX remarcabil de numai 0,30. Noua punte anterioară, transmisia mai scurtă, suspensie asistată, fac din 164 un vârf de gamă la înălţimea renumelui mărcii.

Pentru fanii acestei mărci — adresa —

ALFA ROMEO SpA, via GATTAMELATA 45

MILANO — ITALIA.

Legislaţie (2)

CUM SE ÎNMATRICULEAZĂ UN VEHICUL

Vehiculul nou sau la mâna a doua cumpărat direct din străinătate

Acum situaţia este puţin schimbată. Vehiculul trebuie să-l omologaţi dumneavoastră la RAR (REGISTRUL AUTO ROMÂN). În acest sens, trebuie să vă prezentaţi cu vehiculul la staţia de inspecţie tehnică periodică în care îşi desfăşoară activitatea reprezentantul RAR. Aici vehiculul va fi supus la verificări, probe şi inspecţie tehnică. Nu uitaţi să prezentaţi şi actele de vamă. Presupunem că vehiculul cumpărat de dumneavoastră, este într-o stare tehnică bună (în caz contrar, va trebui să vă prezentaţi de mai multe ori cu vehiculul la verificare). Dacă se constată respectarea „Condiţiilor tehnice pentru vehicule rutiere în vederea admiterii în circulaţie pe drumurile publice", reprezentantul RAR, vă completează Cartea de identitate a vehiculului cu datele tehnice constatate şi semnează în rubrica referitoare la omologarea individuală. În afară de prezentarea unui vehicul într-o stare tehnică cât mai bună, mai trebuie să achitaţi tariful pentru omologarea individuală (care include şi costul pentru prima inspecţie tehnică periodică). La staţia respectivă, pe lângă Cartea de identitate a vehiculului vi se înmânează şi anexa la talonul de înmatriculare, având deja pusă prima ştampilă de efectuare a inspecţiei tehnice periodice. Cu aceste documente, vă prezentaţi la serviciul înmatriculări al Poliţiei.

Vehicul la mâna a doua, din străinătate, cumpărat de la o societate comercială din România

În acest caz, societatea comercială are obligaţia să vă vândă un vehicul omologat de către ea la reprezentantul RAR (în HGR 594/1991 sunt precizate amenzile pentru nerespectarea acestei reglementări este la fel ca în cazul tări). Procedura de omologare a vehiculelor comercializate de reprezentanţele firmelor din străinătate. Tariful de omologare se achită de societatea comercială. Atenţie ca societatea comercială să vă elibereze şi declaraţia prin care garantează că nu a făcut intervenţii asupra vehiculului faţă de starea în care a fost atestat de reprezentantul RAR.

Vehicul realizat din piese detaşate

În acest caz veţi avea mai mult de furcă cu reprezentantul RAR, deoarece verificarea este mai complicată şi necesită un timp mai îndelungat. Pentru această situaţie, va trebui să prezentaţi facturile de cumpărare a şasiului (caroseriei) şi motorului, iar tariful de omologare individuală pentru circulaţie pe drumurile publice este mai ridicat (include de asemenea tariful pentru prima inspecţie tehnică periodică).

În situaţia în care vehiculul a fost realizat în conformitate cu reglementările actuale privind siguranţa circulaţiei şi protecţia mediului înconjurător, reprezentantul RAR vă va completa Cartea de identitate a vehiculului, semnând în rubrica referitoare la omologarea individuală pentru circulaţie. Un document suplimentar care vi se înmânează faţă de cazurile anterioare este „Certificatul de omologare individuală pentru circulaţia pe drumurile publice" pe care trebuie să-l păstraţi şi să-l prezentaţi la următoarele inspecţii tehnice periodice.

Grupaj de
CRISTIAN BUZAŞ ■

AUTO - FLASH

Recorduri „neomologate"

■■ Un mare pilot precum finlandezul Hannu Mikkola, campion mondial în 1983 pe un AUDI QUATTRO, nu putea să nu realizeze în lunga-i carieră, unele performanţe. În anul consacrării sale, în raliul plaiurilor natale, în prima probă specială, loveşte şi sparge carcasa diferenţialului ceea ce îi aduce retrogradarea pe locul 143 (ultimul) ! Beneficiind de cea mai bună maşină (AUDI QUATTRO), de multă voinţă şi puţin noroc, reuşeşte să termine raliul învingător şi, mai mult, pentru a şaptea oară în raliul finlandez !

■■ Acelaşi Mikkola a înregistrat şi performanţe negative. Până în 1983 participase la Raliul Acropole de 20 de ori, nereuşind să-l termine vreodată (raliul este dur, se desfăşoară numai pe macadam, presărat uneori cu bolovani, într-o continuă coborâre şi urcare, de la nivelul mării, până la 1500 m altitudine).

■■ Safari '85, a fost pentru acest pilot inginer cea de-a 100-a participare în Campionatul Mondial. A fost în acelaşi timp al 18-lea raliu câştigat în competiţia supremă, performanţă depăşită doar de compatriotul său Markku Alen cu 19 victorii. Mikkola a condus în SAFARI '85 un AUDI 200 QUATTRO. El a mai învins odată praful, mlaştinile şi gropile din Kenya cu un Ford Escort, dar cu 15 ani în urmă !

■■ Şi dacă a venit vorba de SAFARI, nu putem să nu pomenim mde performanţa lui Shektar Mehta, care a învins aici de 5 ori, iar Datsun (Nissan) a câştigat de-a lungul anilor, nu mai puţin de 9 ori.

■■ În lumea raliurilor, adevărate performanţe realizează şi mecanicii, fără de care victoriile colegilor de echipă nu ar fi posibile. Maşina LANCIA RALLY 037 era astfel construită încât amortizoarele se puteau înlocui într-un minut iar cutia de viteze în 11 minute. Nici rivalii lor din anii '84—'86, cei de la PEUGEOT, nu s-au lăsat mai prejos, reuşind să schimbe arcurile şi amortizoarele modelului 205 T16 (campioană mondială în '85 şi '86) în numai 8 minute.

■■ Mecanicii de la Datsun au schimbat (preventiv) puntea din spate de la maşina lui Mehta în timpul unei ediţii a Raliului Safari în 9 minute şi aceasta de 6 ori pe parcursul celor 4 500 km, ceea ce explică performanţa mai sus-amintită.

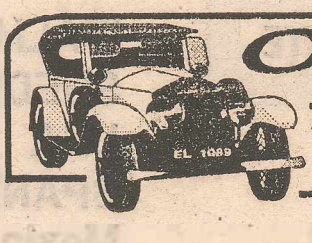

SANDU STICLARU

De data aceasta omul este actorul-pensionar Sandu Sticlaru iar maşina este un Opel Rekord 1900 fabricat în anul 1975 şi de culoare verde-măslină, cumpărat în urmă cu trei ani. Domnul Sticlaru este mulţumit de maşina sa deoarece merge foarte bine dar este şi nemulţumit deoarece consumă mult la suta de km, consum ce îl doboară pur şi simplu, mai ales în ultimul timp când preţul benzinei creşte când nici nu te aştepţi. Prin anul 1963, domnia sa bănuind că miliţienii îl vor încurca la examenul pentru obţinerea carnetului de şofer, s-a aşezat cu „burta" pe „Decret" învăţîndu-l ca pe apă. Deci proba teoretică era asigurată. Numai că mai trebuia să treacă şi o probă de mecanică la care miliţianul lua în mâna lui „înmănuşată" o piesă şi te întreba : „Ce piesă este aceasta ?" Actorului Sandu Sticlaru i s-a arătat carburatorul şi ce credeţi că a făcut ? NU a ştiut să spună ce este ! ! ! Însă după ce i s-a spus ce este a început să turuie tot ce era scris în Cartea Tehnică despre carburator. Incidentul a fost interpretat ca o mică pană de memorie şi astfel Miliţia Română l-a făcut şofer. Într-o zi de 6 martie, acum aproximativ 30 de ani, de votare, a fost oprit de un miliţian la ale cărui întrebări a răspuns că este actor şi lucrează la Nottara. Miliţianul fălindu-se ca un curcan a „turnat" : „Pentru că e votare şi pentru că lucrezi la Notariat, dă-i drumul". Domnul Sticlaru recunoaşte că a condus fără permis un microbuz, cu viteza întâi, într-o curte în filmul Elisabetei Bostan, „Puştiul". De atunci nu a mai repetat gestul. A avut şi ceva necazuri ; maşina sa a avut „onoarea" să fie lovită, în timp ce staţiona legal, de Mercedes-ul atletei Maricica Puică. Din acest carambol a ieşit puţin cam şifonat din punct de vedere financiar. Marele „fabricant" de chei mai are şi un Wartburg în stare de funcţionare şi ar dori să-i schimbe motorul în doi timpi cu unul în patru timpi dar nu ştie dacă se poate şi nici nu se pricepe. Poate cineva să-l ajute pe domnul Sticlaru ?

GHEORGHE BARBU ■
Fotografie de
FLORIN IONIŢĂ ■

SUEDIA - PRIMA ȚARĂ DIN LUME CA DENSITATE TELEFONICĂ

LARS RAMQVIST,
CHIEF EXECUTIVE OFFICER

Pot spune că strategia noastră a fost corectă şi că investiţiile în tehnologii noi s-au dovedit necesare. Registrul nostru de comenzi n-ar fi fost atât de voluminos dacă n-am fi înţeles necesitatea dezvoltării de noi programe.

GLOBAL STRATEGY

ERICSSON - ROMÂNIA
ANTONIU PETRESCU - Head Office
Bd. Libertăţii nr. 12, bl. 113, sc. 3, et. 1, ap. 46, sect. 4,
Bucureşti - ROMÂNIA. Tel. 631 54 61. Fax 683 21 46.

LEADER AL TELECOMUNICAȚIILOR PRIN CABLU ȘI MOBILE, ÎN REȚELE PUBLICE ȘI PRIVATE.

ERICSSON

RECUNOSCUT CA LEADER INTERNAȚIONAL ÎN SISTEME ELECTRONICE DEFENSIVE.

PRINCIPALELE PIEŢE

ITALIA	15%
SUEDIA	12%
USA	12%
SPANIA	8%
Mexic	8%
Anglia	5%
Australia	3%
Malaezia	3%
Olanda	3%
China	2%

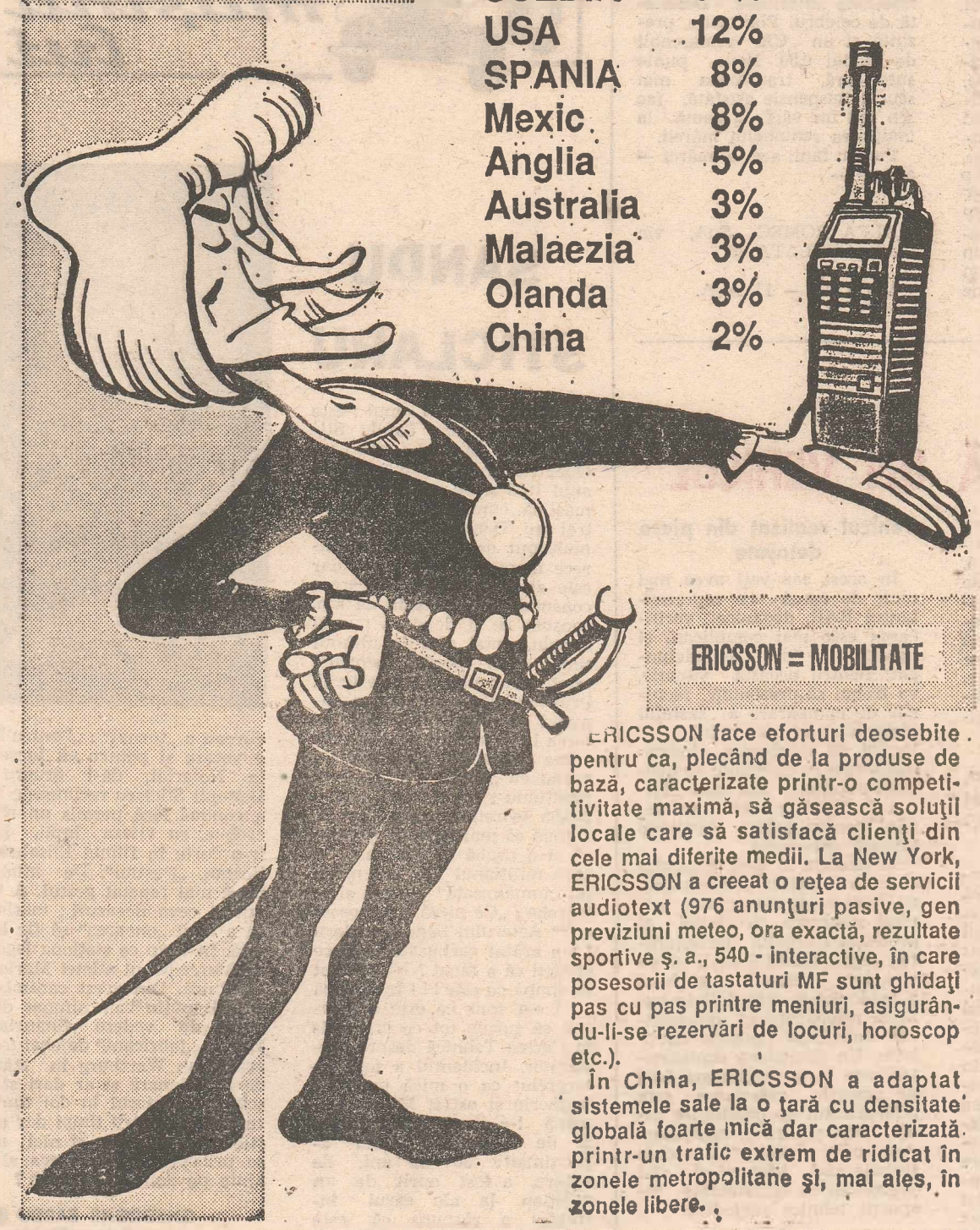

ERICSSON = MOBILITATE

ERICSSON face eforturi deosebite pentru ca, plecând de la produse de bază, caracterizate printr-o competitivitate maximă, să găsească soluţii locale care să satisfacă clienţi din cele mai diferite medii. La New York, ERICSSON a creeat o reţea de servicii audiotext (976 anunţuri pasive, gen previziuni meteo, ora exactă, rezultate sportive ş. a., 540 - interactive, în care posesorii de tastaturi MF sunt ghidaţi pas cu pas printre meniuri, asigurându-li-se rezervări de locuri, horoscop etc.).

În China, ERICSSON a adaptat sistemele sale la o ţară cu densitate globală foarte mică dar caracterizată printr-un trafic extrem de ridicat în zonele metropolitane şi, mai ales, în zonele libere.

➡ Cifră de afaceri: peste 8 miliarde USD (1992);

➡ Angajaţi: 70 000, din care 30 000 în Suedia;

➡ Capital social: 2 062 milioane coroane suedeze (SEK);

➡ Cheltuieli anuale cu sectorul cercetare - dezvoltare: peste 7 miliarde SEK, însemnând 16% din vânzări nete (1992);

➡ Cheltuieli de adaptare a produselor la pieţe locale: peste 10 miliarde SEK, adică 22% din vânzări;

➡ În 1992 au fost instalate 7,1 milioane linii în sistemul AXE, care totalizează astfel 56 milioane linii operând în 101 ţări;

➡ Sistemul de telefonie mobilă ERICSSON deserveşte 8,4 milioane abonaţi în 55 de ţări, adică 40% din această piaţă;

➡ Sistemele digitale date în funcţiune de ERICSSON în ţări din Europa, America de Nord şi Asia o fac să fie de departe Numărul 1 Mondial şi la acest capitol;

➡ Participă cu capital la joint-ventures precum:

◆ 33% din producătorul Schrack (Austria);

◆ 60% din Ericsson GE Mobile Communication, alături de General Electric (USA);

◆ 50% din Orbitel Communications ltd.;

◆ 35% din Camtec Electronics ltd.;

◆ 35% din SITEL (Algeria);

➡ Alte participaţii cu capital la FATME (Italia), DIAX Telecommunications cu Bang§Olufsen (Danemarca); EB - Ericsson AS, cu Elektrisk Bureau (EB- Norvegia) etc.

Cititorii noştri s-au obişnuit ca, din când în când, în paginile revistei noastre să fie prezentate ţări ale Comunităţii Europene.
E o iniţiativă de presă care a fost salutată de oameni politici, de cultură, de gazetari de la radio şi televiziune sau de la alte publicaţii.

Dar dacă este firesc să ne îndreptăm privirile spre zonele mai dezvoltate ale Europei, pentru a le cunoaşte mai bine şi pentru a învăţa din experienţa lor, la fel de normal este să aflăm ce se petrece în propria noastră ţară, în oraşele şi satele ei, care încearcă să se adapteze la un alt fel de existenţă, urmărind bunăstarea omului, împlinirea lui fără oprelişti.
De aceea, vom străbate pentru dumneavoastră judeţele României şi vă vom informa în legătură cu o parte din transformările prin care au trecut din decembrie '89 în cadrul paginilor pe care le intitulăm:

ROMÂNIA PENTRU EUROPA

ASTĂZI: SUCEAVA

Paginile dedicate judeţului Suceava au fost realizate de : Liana Tatos, Marcel Apostolescu (concepţie şi redactare), Cristina Topolski, Mirela Fotea (tehnoredactare computerizată şi grafică), Adrian Petrescu, Crina Gorgoi (secretariat de redacţie) şi Mircea Mitrea (consultant tehnic).

SOFIA VICOVEANCA :

„NU-MI LIPSESC PEŢITORII"

— A trece prin Suceava şi a nu încerca să dai de Sofia Vicoveanca, fie şi la telefon, mi se pare imposibil !

— În lumea asta încâlcită, speriată, sătulă de toate, sunt tare bucuroasă că revista **„Flacăra"** nu m-a uitat. O citesc de ani de zile, ca şi **„Rebusul"**. Chiar acum îmi puneam în bagaj ultimul număr, lângă lucrul de mână, de care nu mă despart niciodată.

— Bagaj ? Tot pe drum !

— Păi, cum s-ar spune, nu-mi lipsesc peţitorii şi e o bucurie că e nevoie de noi. Oamenii mă cheamă la ei, iar mie mi se pare că-i o datorie să-i fac să mai uite de frământări. Plec peste o oră la Focşani şi pe urmă, mai departe, în Basarabia, cu formaţia „Mugurelul".

— Tare v-aţi legat de românii de dincolo de Prut !

— Aşa-i. Mă trage sufletul acolo, pentru că oamenii, ca public şi ca neam sunt deosebiţi. Ştiu gusta şi respecta cântul. Simt că printre ei îmi recapăt echilibrul. Poate şi pentru că am fost prima care am cântat la ei. Deseori am lăcrimat împreună.

— Doamnă Sofia, dincolo de cânt, oamenii vor să ştie mai mult despre dumneavoastră, ca femeie.

— Ei, nu sunt atât de dură cum mi-e glasul... Acuma sunt plină de gânduri şi dor de pruncuţ. Plec peste o oră în turneu şi nu mai apuc să-l văd, că-l la Bucureşti, la examene.

— Dacă-i vorba de examene, nu mai e chiar un prunc.

— Vlad-Bogdan are 22 de ani, e student la operatorie, da' pentru mine tot prunc a rămas şi mă rog pentru norocul lui. Mă rog şi pentru cei cărora le cânt, iar cititorilor revistei „Flacăra", flori de la viaţă şi flori de la bunul Dumnezeu !

Un senator de Suceava declară:

„NU EXISTĂ LEGEA MINUNE!"

Un zâmbet tot, domnul senator P.D.S.R. de Suceava, Nicolae Senciuc, mi-a declarat : „Mă bucură că presa acordă atenţie meleagurilor noastre". Şi-a scos tacticos din servietă un material bătut la maşină (nu ne dădusem nici o întâlnire prealabilă) şi a început să citească în cel mai clasic stil al şedinţelor de partid : „Suntem datori faţă de alegători... ne-am interesat, am interpelat etc., etc." În clipa în care a intrat domnişoara cu cafele s-a oprit şi m-a întrebat : „S-o iau de la capăt ?" Pesemne am fost cam dură, pentru că domnul senator mi-a replicat : „Mă luaţi direct şi fără nici o introducere. Fiind un începător, am fost obligat la o perioadă de acomodare cu rigorile, cu ţinuta şi exigenţele Parlamentului." Dacă începeam o discuţie despre „ţinută", mă tem că l-aş fi întrebat cum se vede de pe scaunul dumnealui ceea ce a fost, nu o dată, ba circ, ba arenă. Aşa încât, am preferat expunerea unei situaţii care pe mine mă cutremurase : Auschwitz-ul porcilor de la Vereşti, halucinantă imagine a unor animale costelive ca nişte câini de pripas, ce nu primiseră vreme de trei săptămâni decât apă. „Problema de la Vereşti o ştiu în mare. Nu cunosc detalii. Am atenţionat Ministerul Agriculturii. Mi s-a spus că e în curs de rezolvare. Nu numai în judeţul nostru, ci în întreagă ţară sunt situaţii critice. E vorba de blocaj financiar. Problemele sunt în curs de cercetare şi la nivel de Prefectură. Nu ştiu ce răspundere poartă unii sau alţii, dar în câteva zile vom cunoaştre datele problemei". Să încerci să explici că pentru nişte fiinţe vii care n-au primit nimic de mâncare vreme de trei săptămâni nu mai e vorba de zile, ci de ceasuri, să aminteşti că nişte animale sunt lăsate să moară de foame, în vreme ce preţul cărnii duce la înfometarea altor fiinţe vii ? Predică în pustiu ! I-am pus domnului senator o ultimă întrebare : „Care consideraţi dumneavoastră a fi cea mai importantă lege, din cele multe, aşteptate de toată ţara ?" Răspuns : „Nu există aşa o lege minune." Fără comentarii !

LIANA TATOS

600 de ani de la naşterea unui oraş

VACA PAŞTE LA RĂDĂUŢI ŞI SE MULGE LA SUCEAVA

Judecând după experienţă, nu mă aşteptam ca discuţia cu profesorul Vasile Costan, preşedintele Fundaţiei „Rădăuţi — 600" să fie mai mult decât expunerea unor manifestări culturale, artistice, sportive, prilejuite de împlinirea a 600 de ani de la atestarea documentară a oraşului Rădăuţi. A fost mult mai mult decât atât :

— Dragă doamnă, vrem să se vorbească oleacă despre Rădăuţi.

— Asta-i foarte bine !

— Da, dar avem un scop precis. Sperăm ca anul acesta Parlamentul să ia în discuţie proiectul de lege pentru reînfiinţarea judeţelor abuziv desfiinţate. În 6 august, odată cu manifestările dedicate împlinirii a 600 de ani, vom începe şi a 28-a sesiune a Ligii naţionale a judeţelor abuziv desfiinţate. Cei 20 de primari ai fostelor reşedinţe de judeţe vor fi la Rădăuţi şi ne vom cere, din nou, drepturile. Am avut grijă să fie prezenţi ziarişti, români din Diaspora, reprezentanţi ai ambasadelor, am invitat peste 50 de parlamentari.

— O adevărată secţiune a Parlamentului !

— Argumente avem destule ! Cel istoric este atestarea documentară a oraşului la 1393 de un hrisov al lui Roman Voievod. Putem judeca lucrurile şi din punct de vedere al numărului de locuitori. Oltenita este municipiu având, cu tot cu comunele din jur, 29 000 de locuitori. Blajul a fost făcut municipiu anul acesta, cu 24 000 de locuitori. Noi avem peste 30 000 de locuitori, iar dacă luăm în calcul şi comunele din jur, ne apropiem de suta de mii.

— Economic cum staţi ?

— Socialismul nu prea ne-a favorizat, deşi s-a vorbit mult de industrializare. Investiţiile au fost înghiţite de Suceava. Acum avem aproape 500 de societăţi comerciale şi ne-am dezvolta noi cu forţe proprii, dacă n-am avea peste 70 de secţii şi filiale ale unor instituţii din Suceava, care la preţurile de anul trecut, au încasat peste 10 miliarde de lei de aici. Exemplele sunt cele mai concludente. UFET-ul de aici se ocupă de materialul lemnos. Au dat Regiei din Suceava 500 milioane lei profit, plus impozit pe salarii. Deci, nu noi beneficiem de o unitate care este la noi. Cum realizăm ceva, încasează Suceava. Alt exemplu : în Rădăuţi s-au vândut 5 000 de apartamente. Jumătate din valoarea acestora a luat-o Guvernul de atunci şi i-a dat-o lui Miron Cosma şi ortacilor lui, c-au fost băieţi de treabă şi cealaltă a rămas la Suceava. Noi nu ne-am ales cu nici un leuţ ! Asta e realitatea. Vaca paşte la Rădăuţi şi e mulsă la Suceava ! În Legea 69/1991, art. 21 lit. E se spune că bugetul local este aprobat de Consiliul local, dar tot vin fraţii de la Suceava cu activişti, foşti şi actuali, buni de gură, de nu te lasă să scoţi o vorbă, şi-ţi fixează bugetul. Vrem autonomie locală, nu judeţeană ! S-a mutat centralismul zis democratic la judeţe şi e mai rău ca înainte, pentru că judeţul nu mai dă seamă nimănui şi face ce vrea. Dacă o ţinem tot aşa, nu numai că nu ajungem municipiu reşedinţă de judeţ, ci comună ! Acum Parlamentul a luat vacanţă, dar trebuie să se lămurească în toamnă. Dacă s-ar face numai un semn de la Cotroceni, s-ar lua imediat în discuţie problema judeţelor abuziv desfiinţate, că de trei ani suntem purtaţi pe drumuri, cu traista-n

băţ ! Ni se scot ochii cu vecinii de peste graniţă, că dacă ne-ar da ei comunele care sunt acolo şi au aparţinut odată de noi, ar fi de acord cu judeţul. Nici la Cotroceni, nici la vreo două partide nu se înţelege valoarea de simbol a Rădăuţiului. În zona asta, dacă ar fi rămas fie chiar şi un singur sat, ar fi trebuit făcut judeţ !

LIANA TATOS ■

Un bătrân din Zvoriştea recunoaşte :

„EU L-AM TRIMIS PE BOBU LA ŞCOALA DE PARTID"

La cei 80 de ani ai săi, Ilie Tincovski e încă verde, munceşte de dimineaţă până seara la construcţia unei case. Are o privire luminoasă, o figură deschisă şi nu prea ştie dacă e bine să se mândrească, ori dimpotrivă, cu faima pe care o are, nu doar în Zvoriştea, ci în întregul judeţ.

— Eu l-am trimis pe Emil Bobu la Şcoala de partid.

— Bună treabă ai făcut, nea Ilie !

— Păi, am zis, eşti tânăr, du-te la şcoala de partid, să-ţi faci un rost. Că aşa era atunci !

— Dar de unde aveai mată atâta putere ?

— Eu sunt născut în Zvoriştea şi eram maistru morar. După ce-am fost pe front, că tot războiul l-am făcut, m-am întors la moară. Într-o duminică m-am dus în Văculeşti, la o vară şi l-am văzut pe Emil. El e de prin partea locului, din Vîrful Câmpului. Era necăjit tare, săracu' ! Mătura şi el pe acolo, la un proprietar. Asta era în '48. Şi atuncea, l-am luat cu mine, la moară. Da' m-au concentrat din nou, iar când m-am întors de la concentrare, m-au făcut preşedinte de sindicat la Dorohoi. Atunci era regiunea Botoşani.

— Comunist de când ai devenit ?

— Eu comunist n-am fost şi nici n-o să fiu !

— Păi, s-a putut să fii mata preşedinte de sindicat la Dorohoi, să ai puterea să trimiţi tineri la şcoala de partid şi să nu fii membru de partid ?

— S-a putut. Că eram maistru la moară şi n-aveam nevoie. Mă purtam bine cu toţi. Şi cu Emil m-am purtat bine. După ce a terminat şcoala, s-a întors. Atunci era prim-secretar de regiune, la Suceava, unu' Ţurcanu, cu care făcusem tot frontu' la Odessa. M-am dus la el şi i-am zis : „Ie-te băietu` ăsta al meu, să-l primeşti la tine". L-a luat activist la Suceava şi p'ormă i-a luat locu' lui Ţurcanu şi s-au certat şi i-a imputat multe.

— Dar cu mata, cum s-a purtat ?

— Ca totdeauna. Numai cu pământul n-a făcut nimic, că pe aici băltea apa.

— A plecat la Bucureşti !

— Asta a fost în 1972, când a venit Ceauşescu la Suceava şi s-a băgat acolo într-un birou. Bobu a stat în faţa uşii, pe un scăunel şi pe nimeni n-a lăsat ! Când a ieşit Ceauşescu din birou, l-a întrebat : „Ce-i cu tine aici ?" Şi el a răspuns : „Vă păzesc. N-am încredere în alţii". Şi atuncea, Ceauşescu a zis „Ăsta-i băietu' meu !" şi l-a luat la Bucureşti. Aici a fost greşeala lui Emil, că s-a dus acolo. Nu trebuia să plece de la Suceava !

— Numai atâta să fie, nea Ilie ?

— Deh, pe-o parte s-a purtat rău, c-a uitat de unde a plecat, iar noi o duceam ca vai de zilele noastre.

— Şi nu i-ai spus asta ?

— Ce să-i spui, că nici nu sta mult când venea. Ca toţi şefii ! Da' i-am spus „Dacă eşti mare, să nu uiţi de unde te tragi". Numai o dată i-am spus ? Şi el răspundea : „Bre, aşa e situaţia".

— După Revoluţie, ce-ai mai zis, nea Ilie ?

— Păi, ce să zic ? Şi-a făcut-o singur, cu mâna lui. Nu putea să stea aici şi să fie om ?

— Acum, sincer să-mi spui, nea Ilie. După toate câte au fost, nu-ţi pare rău că l-ai împins în faţă ?

— Ori îmi pare rău, ori nu, faptu-i consumat. Nu era el, era altu' ! Că şi acuma, se bat la Bucureşti pe os şi care să fie mai şef şi mai mare, de e mai rău ca înainte. N-am dreptate, doamnă ?

LIANA TATOS ■

NU FIŢI RĂI, OAMENI BUNI!

Potrivit dispoziţiilor Legii nr. 69/1991, prefectul în calitate de reprezentant al Guvernului veghează ca activitatea consiliilor locale şi judeţene şi a primarilor să se desfăşoare conform legii, exercitând controlul cu privire la legalitatea actelor administrative ale autorităţilor publice, locale şi judeţene.

Luându-mi în serios atribuţiile de serviciu, încă de la numirea mea în funcţia de prefect, am căutat să aplic riguros legea. Fără plăcere, în acest demers, am întâlnit suficiente cazuri de nesocotire a normelor în vigoare, fiind obligat să adopt măsuri potrivite, inclusiv sesizarea organelor de stat competente.

Câteva exemple sper că vor fi edificatoare :

Printr-o scrisoare expediată din Siret, doamna Silvia Moroşan incrimina fapte grave comise de plutonierul Ioan Dranca. Scrisoarea, însoţită de câteva considerente, exprimate pe baza unor informaţii primite de la cetăţeni veniţi în audienţă, a fost înaintată eşaloanelor superioare ale Ministerului de Interne. După verificări, cei în drept au luat măsuri legale de sancţionare a plutonierului culpabilizat şi totul s-a încheiat cum trebuia.

Ecourile cazului au fost însă receptate hiperbolizat, schiţându-se conturul unui posibil conflict între Prefectură

şi Poliţie, ceea ce este absolut fals.

Un alt caz ni-l oferă sesizarea pe care Prefectura a făcut-o la Procuratură în legătură cu descoperirea unor acte false comise la Primăria Suceava. Atât a trebuit şi multe ziare au început să titreze că „la Suceava se trage cu altileria grea", că Prefectura se află în război cu Primăria municipală.

Dacă se vorbeşte în aceşti termeni este evident că unii oameni şi-au pierdut simţul... măsurii şi de paguba lor nu noi suntem vinovaţi.

Titu Maiorescu spunea la început : „Scrieţi băieţi, numai scrieţi", fiind obligat la scurt timp să rectifice, adăugând „dar vedeţi şi ce scrieţi". Înţeleg că multe ziare au devenit o marfă greu vandabilă, dar un adevărat jurnalist nu abdică de la deontologia meseriei, de la legământul slujirii adevărului, vânzându-şi robit sufletul pentru a căpăta, metaforic vorbind, un blid cu linte.

Mulţi gazetari caută în călimara cu cerneală resorturile unei lupte dintre Consiliul judeţean şi Prefectura Sucevei, care vezi Doamne „se ascute zi de zi, ceas de ceas şi în proporţii de masă", ca să citâm din clasici.

Domnilor, şi din acest punct de vedere lucrurile sunt foarte clare şi nu are rost să le hiperbolizăm. Faptul că am devenit singurul reprezentant al F.D.S.N. în organele administraţiei publice locale a stricat multe socoteli, deranjându-i, în primul rând pe cei care la adăpostul haosului creat după decembrie 1989, cultivă un sistem de relaţii de tip mafiot. Luându-mi, după cum spuneam, în serios atribuţiile de Prefect, n-am făcut altceva decât să veghez atent la asigurarea stării de legalitate. Că prin actele mele i-am deranjat şi sigur îi voi mai deranja pe mulţi, aceasta este o altă poveste. De aceea, declar că nu există un conflict între Consiliul judeţean şi Prefectură, decât în reprezentarea celor care trebuie să mai facă şi câte ceva pentru a-şi pune ordine în minte.

Dacă însă cei de la Consiliul judeţean se abat de la lege, cum de altfel o mai şi fac, îi aducem în matca firească, fiindcă aşa cum stă scris la cărţile sfinte, „Nu dorim moartea păcătoşilor ci îndreptarea lor".

Ec. IOAN BĂNCESCU
Prefectul judeţului Suceava

S.C. MOBILA S.A. RĂDĂUȚI ROMANIA

STR. VOLOVATULUI Nr. 82
• TELEFON: 0989/61539 • TELEX: 63811 • FAX: 0989/62907

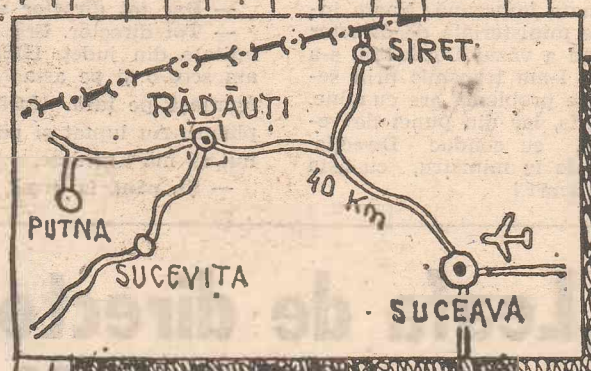

SOCIETATEA COMERCIALA MOBILA S.A RADAUȚI produce și comercializează mobilier în stil rustic, clasic și de artă sau alte produse pe lemn de rășinoase, fag sau stejar.

Prin personalul specializat execută la cerere amenajări interioare ptr. spații comerciale, birouri, instituții sau alte categorii.

PROGRAM DE BIROURI „ADA"

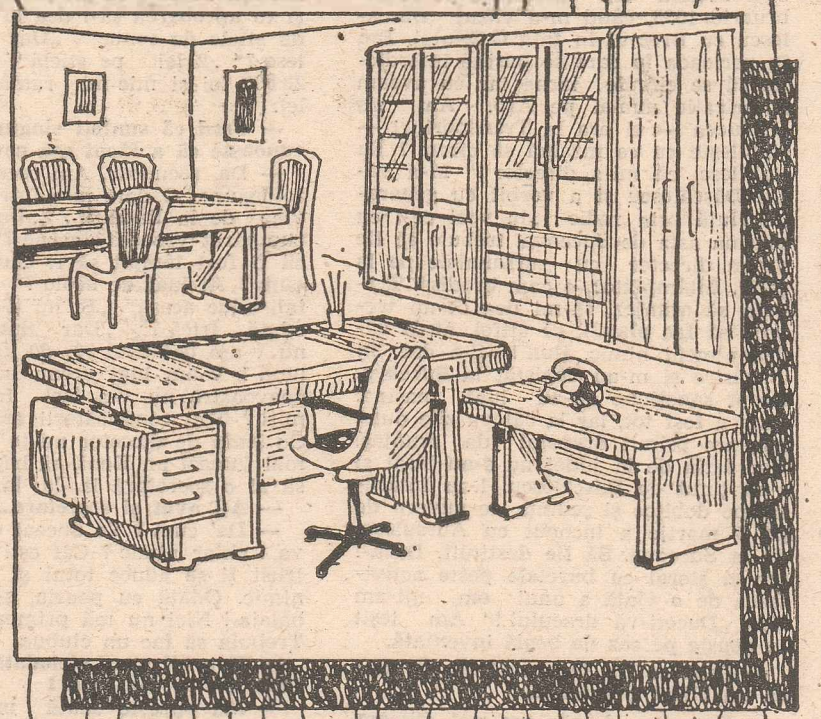

SUFRAGERIE „STELLA"

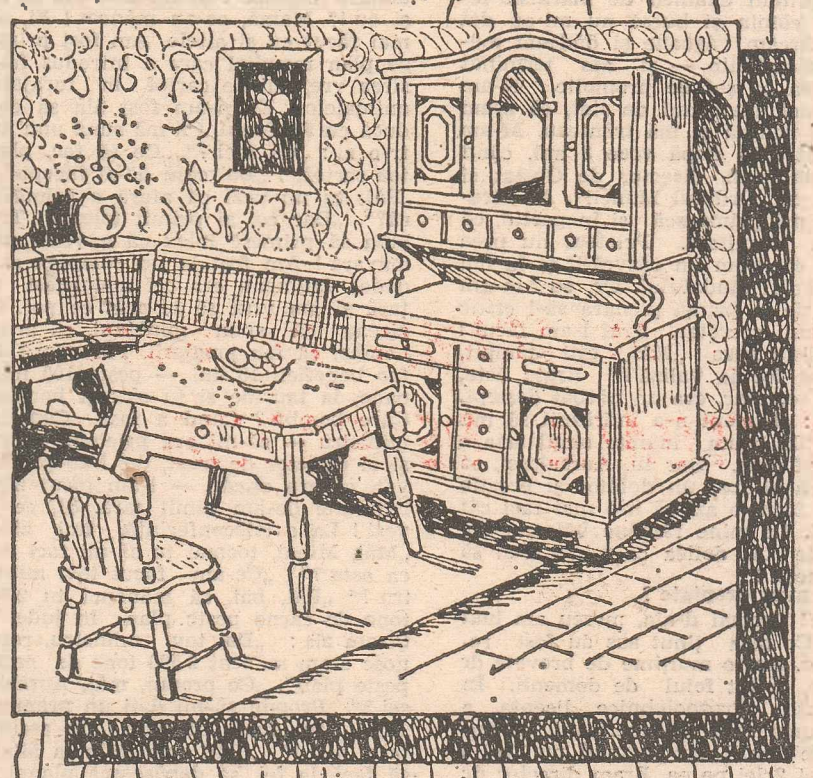

HOL DE COLȚ „OLIVIA"

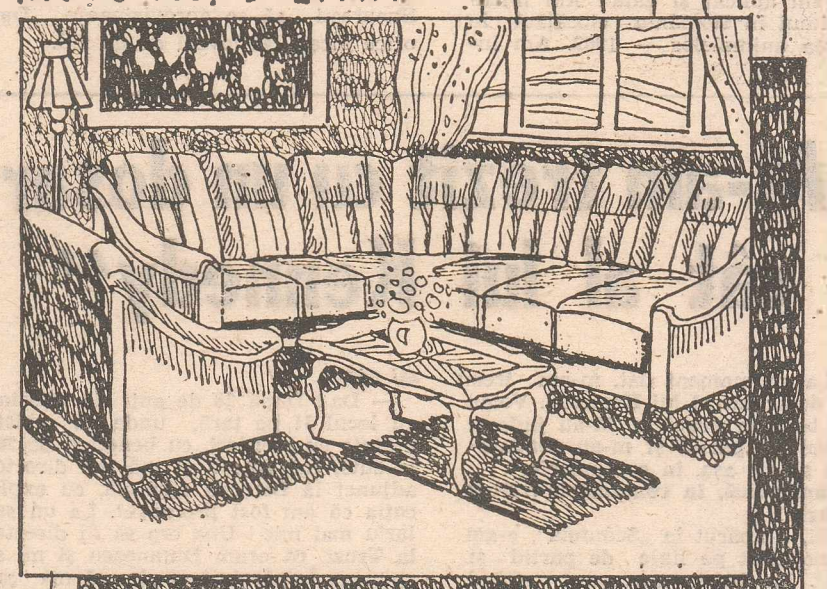

DORMITOR TINERET „LOUIS PHILIPPE"

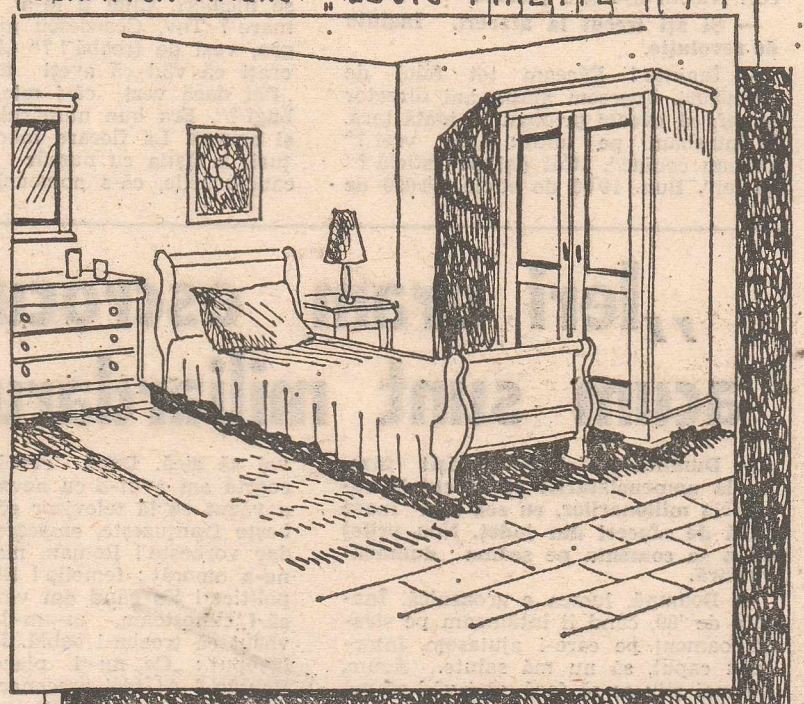

FUNCTIONALITATE
CALITATE
SATISFACȚIE

MOBILA
RADAUTI

AURSULESEI, UN EWING AL ȚINUTURILOR DE NORD

„Din găinaț și ciocălău am făcut milioane"

— Mihai Aursulesei e unul dintre cele mai controversate nume ale județului Suceava. Unii spun : „A fost director, normal că are, tot «foștii» sunt și azi", alții afirmă : „E un «fost» pe care l-a dat jos Dăscălescu", înțelegând prin asta un fel de disident. Pe unde e adevărul ?

— Adevărul e că am fost un specialist. Am terminat facultatea în 1952 Meseria am învățat-o de la tata. A fost chiabur. Ca fiu de chiabur, m-au picat de la primul examen de marxism-leninism, cămin și bursă nu mi-au dat — descărcam vagoane și dădeam meditații clandestin — și am terminat facultatea ca șef de promoție. N-am dat atunci examenul de stat, că eram pe lista neagră și mă trânteau. M-am prezentat abia după vreo 8 ani, când eram, de-acum, director de Gostat și decorat cu „Ordinul Muncii". Au trebuit să mă primească și în partid, că dădeam rezultate. Prieteni nu prea aveam, că eram un răzvrătit și la noi era obiceiul lăudatului. Or, eu m-am apucat de la prima plenară să-l critic pe primul secretar. Praf l-am făcut ! Toți mi-au spus „Măi, ești tâmpit, ți-ai dat foc la valiză !" Bratu ăsta, primul secretar, era un bărbat deștept. A spus : „Nimeni n-a îndrăznit să mă critice. De acum înainte omul ăsta e prietenul meu. Dar tu, Aursulesei, să înveți că ai fost un dobitoc și prostia care ai făcut-o azi să n-o mai faci cât vei trăi. La mine rămâne valoare, da' e prostie ! Ai doilea ca mine, n-ai să mai găsești !"

— A avut dreptate ?

— Da! Tocmai d-aia, mereu am luat șuturi. Ce m-a ținut sus au fost rezultatele. Am o mulțime de brevete de invenție, în tot felul de domenii. În construcții agrozootehnice licența a fost cumpărată de americani, de englezi, de nemți, iar regimul nu mi-a dat nici 2 lei pe ea. Eram director de trust și cică eram obligat să fac invenții ! N-am mai umblat după brevete. Le-am aplicat și gata ! Am introdus primul în România ciocălăul în furajarea animalelor — 1962. Am introdus dejecțiile de pasăre în furajarea animalelor — 1969. Am introdus făina de cetină de brad — 1970. Păi, 70 de milioane, din ce le-am făcut ? Din ciocălău și găinaț ! Pe urmă am introdus borhotul. La Fabrica de spirt din Rădăuți se arunca pe gârlă, că are acizi. Veneau țăranii și-l luau cu gălețile. „Măi, ce faceți voi cu ăsta ?" „Îl dăm la tăurași". „Și nu mor ?" „Nu ! Opărim pleava, paiele tocate și punem borhot. Mănâncă !.... Pepeni se fac, domnu' inginer". Și-am zis : „Ia să fac și eu !" Mamă, ce-au mâncat ! Ei, am mai făcut eu și altele. Am fost primul pe plan mondial care a introdus folosirea vrejului de cartof în furajarea animalelor. Eu n-am fost ăla să conducă cu telefonul. Că mă sună unu' într-o zi : „Ce faci ?" „Ce să fac, plantez cartofi". „Da' cum de-ai început ?" „Păi, tu nu vezi că afară e primăvară?". „Dar ce, ai primit telex ?" Trebuia să primesc telex că a venit primăvara ! Am fost la un complex care dădea faliment, era cel mai prost pe țară și am vrut să le arăt ce pot. Că ziceau că spun minciuni, că arunc bombe, că fac jonglerii. Păi cum ? Eu fac beneficii 15 ani — peste 100 milioane, la taurine și tu aștepți bomba ? Care bombă ? Când a fost Capezisu ministru — că-mi era prieten, fusese și el director de trust, da' l-au promovat, că era oltean — i-am făcut niște rezultate de-am uimit țara. Și, ce să vezi ! La o teleconferință, îmi zice : „Măi, Mihai, tocmai tu să-mi faci una ca asta ?" „Ce-am făcut tov. ministru ?" „Păi, băi, să mănânci tu 2 500 tone de carne peste plan în județ ?" Și-am zis : „Da, tov. ministru, recunosc c-am mâncat 2 500 tone de carne peste plan". „Ce propui, măi, Aursulesei ?" „Propun să-mi dați un premiu". „Măi, tu faci bășcălie ? Ne ascultă țara măi !" „Păi, spuneți-le la ăilalți să facă la fel, să depășească planul și să consume în județ". Că în Suceava găseai tot ce vroiai, veneau de la București să se aprovizioneze. Dar, orice făceai, te loveai de un zid. de măgari ce sunteți ! Ați crezut că sunt mort ? Ei, nu sunt mort !" Direct la București m-am dus, la Miculescu. Am făcut armata împreună. M-am întors cu decizie ministerială de director economic. Când a văzut Corduban, s-a făcut albastru. I-am transmis prin secretară că orice problemă are cu mine, tratează în scris, iar din punct de vedere economic, eu conduc Direcția. Decizia o am de la ministru, cu astă am terminat ! Scurt !

— Și când s-a „rotit" Miculescu ?

— M-au scos și pe mine, cu decret de desființare a postului.

— Dar tot director v-ați făcut, nu ?

— Tot director. Era cea mai proastă unitate din județ, IEELIF. În doi ani am scos-o și pe asta cu drapelul de fruntașă pe țară. Iarăși le-am stricat planul. Au luptat și partidul și guvernul să mă lichideze.

— Și, până la urmă, chiar au reușit.

„Leafa de director nu ajungea de-un Kent, un wisiky și o secretară"

— Treaba s-a întâmplat pe 20 februarie 1985, când m-a văzut Dăscălescu cu Brec-ul în fața C.C.-ului. Era în perioada în care se pusese interdicție să se circule iarna iar eu aveam autorizație numai pe Aro. Am zis „Bulucea — el era la Transporturi — stabilește cu ce mașină să circul ? Eu stabilesc, că mi-s director !" M-a văzut Dăscălescu și a vorbit cu generalul Nuță prin radio : „Ia vezi ce-i cu mașina asta de Suceava, trebuie să fie vreun director cu sarsanalele pe la șefi". Întâmplător, o cam brodise. Trebuia să aranjez, să-mi dea ce-mi trebuia să fac planul, că altfel, nu-ți dădea nimeni nimic. Bun ! S-a dat în urmărire și m-au depistat la Suceava. Drept sancțiune ne-au luat mașina. Asta a fost tot, iar la câteva zile după aia, am primit drapelul de fruntaș. Dar ăștia de la județ nu s-au lăsat și s-au ținut de Dăscălescu, l-au întărâtat pe dobitoc și ședința de guvern de pe 5 martie a început cu Aursulesei de la Suceava. Să fie destituit. Dacă-i așa și ștergi cu buretele peste activitatea de o viață a unui om, mi-am zis : „Duceți-vă dracului !" Am ieșit la pensie pe caz de boală inventată.

— Ceea ce nu înseamnă că ați stat ca un bând pensionar.

— Vreun an de zile am stat. Citeam contorul în fiecare dimineață și-i certam pe toți pentru telefon. Era ridicol! Nu-mi ajungea pensia.

— Și ați trecut la afaceri. Înainte de revoluție.

— Înainte ! Făceam tot felul de ciubucuri. Fusesem atâția ani director și șef, că aveam prieteni în toată țara. Îl întrebam pe unul : „Ce vrei ?" „Vreau coniac". „Cât dai pe sticlă ?" „5 lei". Bun. 10 00 de sticle, 50 000 de lei. Mă duceam la alt prieten „Dă, mă și tu aprobarea să-i dea lu' ăsta 10 000 de sticle de coniac". „Dar mie ce-mi iese ?" „2 lei pe sticlă". Îi dădeam 20 000 lei și mie-mi rămâneau 30 000 lei.

— Cred că sunteți singurul care recunoaște că a făcut așa ceva.

— Da, recunosc. Am recunoscut întotdeauna. O dată m-a întrebat primul vice de la Rădăuți : „Dumneata ai cumpărat vreodată carne ?" „Trebuie să fi fost tâmpit să fi cumpărat". „Și cum ? Ai luat de acolo ?" „N-am luat îmi aduc acasă". „Și nu ți-a fost nici odată frică ?" „Dar dumneavoastră nu v-am dat câte 50—60 kilograme pe lună ? V-am luat vreun ban ? Dumneavoastră nu v-a fost frică să primiți ? Toți conducătorii erau escroci. Cu leafa de director nu te ajungeai să mai fumezi un Kent, să bei un wisiky, să ai o secretară la, la, la...

— Ați avut și secretare... la, la, la ?

— Da' cum ? Te duceai cu ea undeva... chiar nimic ? Cât ești director de trust ți se aduce totul și nu te c nimic. Odată cu pensia, s-a înțărcat bălaia ! Nici nu mă primeau pe acolo. Trebuia să fac un ciubuc.

— Și n-ați avut niciodată necazuri ? Erau atâtea controale !

— Mă oprește odată un milițian „Ce aveți acolo ? Deschideți !" „Numai dacă ai ordin de la Parchet". „Știți, indicațiile". „Indicațiile alea nu-s scrise nicăieri. Cine ți le-a dat ? Șeful mare ? Tov. Ceaușescu nu încalcă legea, vezi de treabă ! ?" „Da' unde lucrați că văd că aveți număr mic" „Păi dacă vezi că-i mic, ce te mai bagi ?". Era bun numărul mic. E bun și acuma. La fiecare mărire de prețuri, la ăștia cu număr mic le sparg cauciucurile, că-s nomenclaturiști.

„M-am trezit cu un dosar cât al lui Kennedy"

— La un moment dat, m-am trezit cu un dosar cât al lui Kennedy. Voiau să mă bage în pușcărie. M-au judecat în Biroul de partid și m-au condamnat, ca să zic așa, în contumacie.

— Cum adică, în contumacie ? Doar n-ați fugit !

— Păi, a apărut în „Scânteia", c-am fost sancționat pe linie de partid și destituit. Eu habar n-aveam ! „Când am fost, domnule, destituit ?" Cerusem eu să fiu transferat director la Rădăuți, că mă învățase ministrul : „Bă, recunoaște ceva, că ăștia nu te iartă!" Și am recunoscut: „N-am stil de muncă". Când m-am dus la Rădăuți, Bobu a zis : „O ieie și pe nevastă-ta". „Ce să fac cu ea ?" „O încadrezi". „Și ce s-o pun ?" „O pui secretară". „O pun Da' ce să facă ?" „Să te păzească !" Așa a ajuns nevastă-mea să se încadreze și poate să-i mulțumească lui Bobu că azi are pensie... Da', ca să revin, asta era situația. Care cum făcea treabă, trebuia lichidat. Și-am fost rotit, sucit, învârtit...

— Dar cum v-ați rotit, tot director ați ajuns.

— Da ! După 28 de ani de Gostat, cu locul II pe țară, unde nu exista unitate cu pierderi, cu beneficii de 200 la sută, mă rotești și mă pui director adjunct la Direcția agricolă, cu explicația că am fost promovat. La un salariu mai mic ! Una era să fii director la Trust, că eram Dumnezeu și mi se spunea „Împăratu'" și alta să mă pui director la producția vegetală, cu un idiot în capul meu, care sabota agricultura. Că după Revoluție a luat și ăsta niște grajduri, numa' n-a știut ce face cu ele ! Un KGB-ist, Corduban Traian, în fața căruia Gârba, prim secretar nici nu sufla ! Cum voiam să fac ceva, mă torpila ! Pe urmă m-am îmbolnăvit de cancer — coarda vocală stângă. Au crezut c-au scăpat de mine. M-am operat, m-am radiat, am făcut cobalt și m-am întors. După 11 luni. Când mă vede, Corduban îmi spune : „Nu te supăra, Partidul nu mai vrea să mai rămâi la direcția agricolă". „Da' ce vrea Partidu' ?" „Rotirea cadrelor". „F... biserica mamii voastre

„Ieri eram escrocul, acum sunt miliardarul"

— Dumneavoastră ați depășit faza. De la nomenclaturist ați trecut la categoria milionarilor, cu cea mai mare cifră de afaceri din județ. Nou prilej de a se comenta pe seama dumneavoastră.

— Doamnă, lumea e groaznică. Înainte de '89, când îi întâlneam pe stradă, oameni pe care-i ajutasem, întorceau capul, să nu mă salute. Acum, nu mai știu ce să facă să-i văd că mă salută. Atunci eram escrocul, acum sunt miliardarul !

— Cum a decurs istoria după '89 ?

— Oamenii m-au chemat să le fiu iar director, dar le-am spus, măi, nu vin că sunt pătat. Acu' nu ziceți, da' se trezește mâine vreun bețivan dintre voi să zică. După revoluție, prima ceartă am avut-o cu nevastă-mea. Ca a văzut ea la televizor că Iliescu vorbește franțuzește, englezește... Stă dar vorbește ! Roman, mai bine. Aste ne-a omorât : femeile ! Ele au impu politica ! Eu când am văzut guvernul că-i cunoșteam, m-am lămurit. An văzut că treaba-i oablă. Da' nevasta început : „Ce, nu-ți place Iliescu Roman ? Ai idei preconcepute". I-an zis : „Uite, mă nevastă, tu faci așa și așa". „Nu, că eu am părerea mea" „A, ai păreri ? Sus, la etaj ! Acolo să stai ! Cu mine n-ai ce căuta !" Tre luni n-am vorbit și-i trimeteam prin fiica-mea articole tăiate din ziare Deodată te-ai făcut deșteaptă ? Știi po

litică ? Bineînțeles, acum e lămurită sută-n sută ! În multe cazuri s-a întâmplat așa și au învins forțele răului. Nu vedeți ce haos s-a creat ? Și ce corupție ? Cum să rămână cineva cinstit cu 200 000 lei pe lună ? Tu, președintele țării să ai echivalentul a 300 de dolari, când în America un șomer are 400 ? Dar n-aș accepta, nici să mă pici cu ceară ! De ce nu muncesc oamenii și fură ? Pentru că nu-s plătiți. De ce la mine muncesc și nu mă fură ? Pentru că-i plătesc ! Salariatul meu de la porci are 500 000 lei pe lună. N-are Iliescu atâta ! Dar acolo, eu pot să câștig sau să pierd totul — milioane ! D' aia-l plătesc. Paznicul de la fermă are 150 000 lei. Securist ! A fost colonel. Și face tot ce-i spun. Am maistru cu 250 000 lei. Eu îi plătesc aportul ,nu funcția. „Sluga hoață, stăpânul zgârcit o învață !" La ora asta eu pot să fiu cinstit, pentru că am totul !

— Cum ați ajuns să aveți totul ?

— Păi, întâi cu scandal cu nevasta. Revoluția m-a prins cu 168 000 lei, făcuți din ciubucuri. Pentru ce voiam eu să fac, nu-mi ajungeau. Am ipotecat casa. Ce bocete mi-a tras ! I-am spus : „Mergi cum spun eu pentru că așa am hotărât. Eu conduc aici. Ai mers 47 de ani pe unde am zis eu și acu' te trezești că vrei să conduci tu !" Am avut copiii de partea mea. Cu forța, dar au fost de partea mea. Am împrumutat 2 milioane în 1990. Am cumpărat 3 500 de taurine, de am umplut 4 grajduri. M-au făcut hoț, pungaș, că am înșelat statul, cooperativele, asociațiile... Că după aia, ce s-a ales de ele ? Mor de foame, cum ați văzut la Verești. Au stat copiii — și Corina și Mugur — zi și noapte acolo să păzească, să nu dea foc, să nu schimbe animalele. Eu m-am baricadat în casă. De frică ! Nici acum nu ies decât cu gardă de corp.

— Chiar vă e frică ?

— Da. Știu că vor să mă omoare securiștii și K.G.B.-iștii. Dar nu de acum, mai demult. Eu n-am dormit o noapte, în viața mea, la ruși. Că vedeam, cum se ducea unul la Moscova, cum venea schimbat.

— Dar nu v-a fost teamă pentru banii împrumutați ?

— Știam că prostie avem destulă. Am mizat pe cursul dobânzilor bancare. Că noi, când trebuia să creștem dobânzile, nu le-am crescut decât de la 7 la 9 la sută. Abia al doilea an au ajuns 31 la sută și pe urmă 85. Dar eu atunci, eram gata cu datoriile. Pe urmă, prețurile la greutatea animalelor au crescut de când le-am cumpărat eu de 5—6 ori și s-au răsfrânt asupra stocului. Am făcut 745 tone de spor de greutate, ceea ce este colosal. La început eram restrictiv la construcții : „Faci abatorul, îi spuneam lui fiu-meu, dar nu mai departe, că n-avem bani. Pe urmă, hala, pui gaterul în funcțiune, tăiem, vindem cherestea". Și tot așa, m-am strecurat, dar întotdeauna m-am asigurat de o mică rezervă. Ce m-a ajutat cel mai mult e tot politica noastră. Lumea a intrat în panică și vinde. Când sunt vânzări masive, e inflație. Iar eu, cumpăr. Vreau să produc ,să câștig din jocul pieței.

„Ce cap de dobitoc își bate joc de-o țară?"

— Aveți idee cum s-ar putea stopa inflația ?

— Ce nu pricepe guvernul ăsta e că inflația se stopează nu prin vânzări și dobânzi sporite ci cu micșorarea dobânzilor și creditarea producției, a investițiilor productive, cu condiția realizării producției și asigurării locurilor de muncă. Eu am creat peste 100 de locuri de muncă. La 9 000 de porci, 600 de taurine, din care 150 vaci cu lapte, e nevoie de oameni. Termin fabrica de cherestea, fabrica de binale, abatorul cu carmangerie, lăptăria, halele pentru cereale și uscat cherestea. N-am șef de cadre, n-am jurist, n-am număr de înregistrare. Pe toate le am în cap și o mai am și pe fiică-mea, o economistă excelentă. Problema forței de muncă la țară e foarte simplu de rezolvat. Nu-l mai muți înapoi, pe om, de la oraș la sat, asta e clar. Dar, cumperi un autobuz și duci muncitorii calificați dimineața, la muncă și-i aduci seara acasă. Peste zi, autobuzul face tot felul de curse, la un preț mai mic decât ITA și-ți scoți banii. Simplu ! Iar sâmbăta, cum eu sponsorizez echipa de fotbal a orașului, dau băieților autobuzul, să facă deplasări.

— Deci, banii nu sunt rezervați exclusiv afacerilor.

— Am dat bani pentru sport, pentru cultură, simpozioane. Astea, fiică-mea le știe. Eu mă ocup de biserica din comuna natală, de reconstrucția ei. A fost dorința mamei și m-a pus să jur, înainte de a muri, că am s-o fac. „Văd că ai bani și câștigi, dar dacă nu ești om cu suflet, nu mă impresionezi. Să dai la săraci și la biserică. Dacă nu dai, Dumnezeu nu-ți dă !"

— Și ce-ați mai vrea să vă dea Dumnezeu ?

— Sănătate. Și construcții. Investim totul în construcții. Fabrică de spirt — nu că e băutură și-mi place — dar ca să nu plătesc 30 de milioane transportul borhotului de la Rădăuți. Toate au un raționament. Suceava e județul cu cea mai mare suprafață de arbore din țară. Neresteaua aduce un beneficiu extraordinar. Rumegușul e un așternut ideal pentru animale. Deșeurile sunt un combustibil ieftin. Export carne, cherestea, apă minerală, iar mașinile merg plin pe plin.

Enorm de multe se pot face ! Avem de toate. Pădure, la nivel de 20 milioane metri cubi peste producție pe an. Dacă dau 5 milioane metri cubi cherestea, am miliardul de dolari — împrumuturile F.M.I. Dacă dau un milion litri de apă minerală pe zi la export (la Vatra Dornei se duc pe gârlă zilnic 1 400 000 litri) am jumătate de miliard de dolari pe an. Dacă dau sarea, mai am jumătate de miliard. Și n-am nevoie să-mi dea altul. Să ajung să dau o flotă întreagă cu 300 milioane de dolari ? Să aduc laptele din Olanda cu 750 lei litrul ? Apa minerală să fie mai scumpă decât laptele ? Cine are capul ăsta de dobitoc și-și bate joc de o țară ca o grădină ?

LIANA TATOS

PRINCIPALELE FIRME CU CAPITAL STRĂIN DIN JUDEȚUL SUCEAVA

1. POL ROM S.A. Rădăuți – 351 515 $
2. Cristalina S.A. Vatra Dornei – 100 000 $
3. DORNAMIN Ape Minerale S.R.L. Vatra Dornei – 50 000 $
4. Super Pipes România S.A. Suceava – 35 700 $
5. Aytun Pan S.R.L. Suceava – 35 000 $
6. Kaya S.R.L. Suceava – 30 000 $
7. MARGINEX S.R.L. Marginea (Rădăuți) – 25 000 $
8. Taylan EXIM S.R.L. Suceava – 23 000 $

În județ au investit firme străine provenind din 29 de țări. Clasamentul pe țări al investitorilor străini se prezintă astfel (sumele sunt calculate în echivalent USD) :

1. Marea Britanie	– 6 firme –	525 000 $
2. Polonia	– 5 firme –	352 500 $
3. Turcia	– 23 firme –	114 800 $
4. Germania	– 27 firme –	101 200 $
5. Elveția	– 3 firme –	101 000 $
6. Franța	– 3 firme –	22 250 $

Investițiile străine se cifrează la un nivel total de peste 1,5 milioane de dolari.

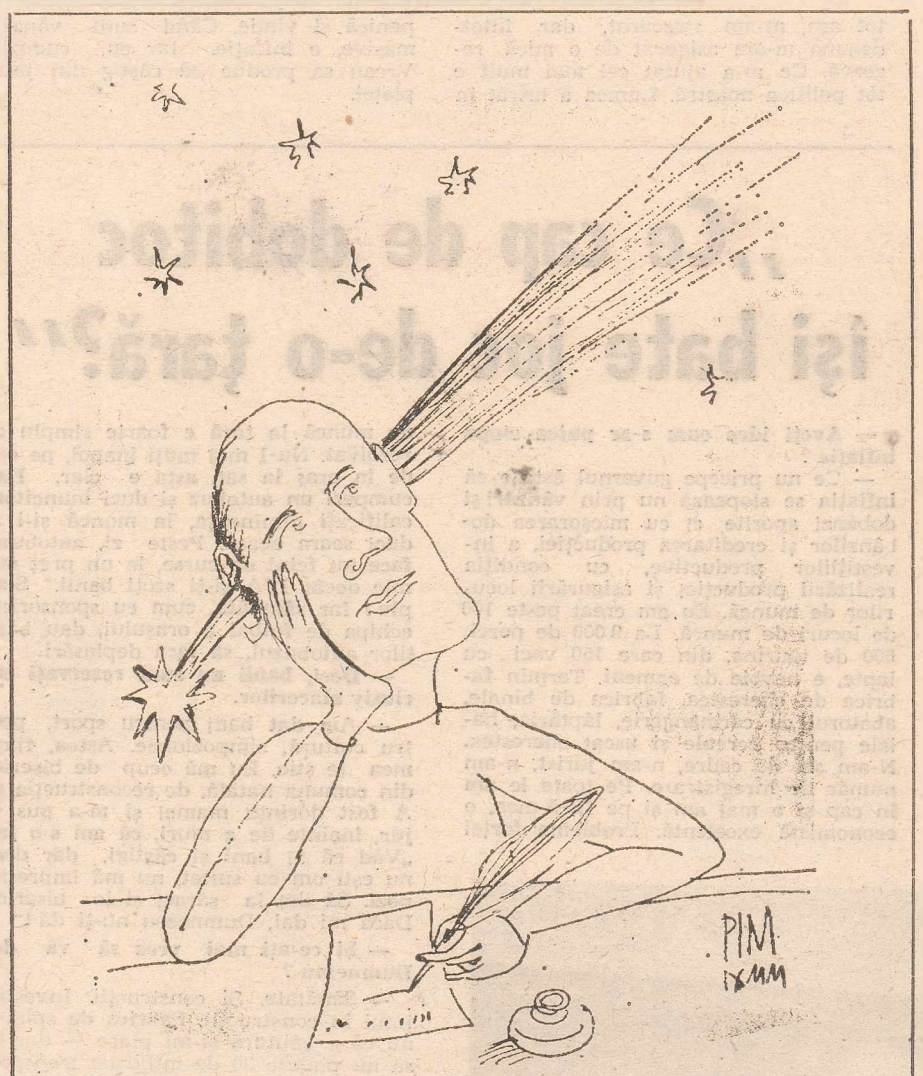

In loc de vorbe, suceveanul Mihai Pânzaru-Pim, fostul nostru coleg, ne-a oferit ce știe el a face mai bine : caricatură

APEL CĂTRE CUNOSCĂTORII DE ESPERANTO

„Radu SRL" înseamnă un lanț de magazine moderne, ce se doresc a deveni ultramoderne în Suceava. **Constantin Radu,** invidiatul patron cu o cifră de afaceri ce-l situează pe primele locuri ale investitorilor suceveni, este un om singuratic, mai degrabă tăcut, trist. Neavând familie, descori se întreabă „Pentru cine să strâng bani ?" Atenția lui se îndreaptă cu precădere asupra caselor de bătrâni, dar nu refuză nici alte solicitări. Așa s-a întâmplat că, într-o zi a venit la el un tânăr inginer de la Întreprinderea „Rulmentul" care l-a rugat să finanțeze promovarea limbii esperanto în România. „Am dat bani, s-au făcut niște cataloage, le am trimis în străinătate. Sediul Organizației Mondiale este la Bruges, în Belgia. Pentru că am plătit și taxa anuală, care este de 30 DM, numele meu a intrat în circuitul mondial, iar acum sunt invitat peste tot, în lume. Situația este paradoxală. Sunt membru al unei organizații mondiale, dar nu reușesc să aflu care este situația ei în România. Am fost la două congrese, unul la Budapesta și altul în Franța și am fost întrebat de cunoscătorii de esperanto din București. Deci, ei există. Am primit o scrisoare și de la Cluj. Nu există, însă, o organizație. Sau, n-am dat eu de ea. Trebuie să ne cunoaștem toți, între noi".

Acum, domnul Radu are oferte din China, Macedonia, Mongolia, Franța și Ungaria. După conținutul scrisorilor pe care le-a primit, se vede că Organizația Mondială a cunoscătorilor de esperanto nu știe care este situația reală din România. „Sunt foarte interesați să se creeze și aici o organizație unitară, puternică. Din câte mi-am dat eu seama la cele două congrese la care am fost, pentru noi ar fi de maximă utilitate. Să nu se înțeleagă, cumva, că e o sectă, dar cunoscătorii de esperanto se ajută grozav între ei. Eu sunt om de afaceri. Ei, bine, dacă vreau să vând o marfă produsă în România, dau un telex în Belgia cu oferta și în câteva zile am cumpărătorul".

Ce-și dorește domnul Constantin Radu? „Să aflu care sunt și unde se află cunoscătorii limbii esperanto din România. Să ne unim, să ne întărim, să facem o organizație puternică. Aștept răspunsurile — și sper că vor veni — fie la telefon 27 991 sau 22 975, fie pe adresa : „Str. Vasile Alecsandri nr. 2A, Suceava, pentru Constantin Radu".

LIANA TATOS

SOCIETATEA COMERCIALĂ RADU SUCEAVA

Societatea comercială RADU S.R.L.

str. Vasile Alecsandri, nr. 2A, Suceava
tel: 0987/22975; fax: 0987/27991

- **importă autoturisme noi sau puțin rulate din Germania și Italia**
- **comercializează autoturisme MERCEDES, VOLKSWAGEN, AUDI, RENAULT și FIAT**
- **procură și livrează la cerere, în termen de 15 zile de la lansarea comenzii, piese de schimb pentru toate modelele de autoturisme importate**
- **livrează din stoc bare de protecție (față/spate) pentru orice tip de mașină**
- **execută pe aparatură specială - tip KISS (import Franța)- orice model de cheie (yale, auto și pentru broaște model clasic)**

COMANDA SE EXECUTĂ INTR-UN MINUT!

- **comercializează prin magazinele proprii produse agro-alimentare**
- **livrează en gros celor interesați șampon și detergenți import Italia (A.C. 0%), precum și țigarete BASTOS (A.C. 0%)**

ADRESAȚI-VĂ CU INCREDERE S.C. RADU S.R.L.!

Din 15 august 1993,

"CASA BUCOVINEANĂ" vă aşteaptă:

- Restaurant categoria I, cu o capacitate de 100 de locuri
- Hotel categoria ★★, cu o capacitate de cazare de 90 de locuri
- Salon special pentru întîlniri de afaceri
- Cramă cu vinuri vechi din podgoriile româneşti

- Piscină
- Terenuri de tenis
- Bowling

- Teren de parcare amenajat pentru primirea autoturismelor şi autocamioanelor de mare capacitate

SUCEAVA - str. Cernăuţi, nr. 87: tel: 0987/11080

S.C. "CONTRANSCOM" S.A.

RĂDĂUŢI jud. SUCEAVA

str. Putnei nr. 122 Rădăuţi 5875 ROMÂNIA
tel: 0989/64449 fax: 0989/647 17 telex: 23617

C.C.I. J33/740/92 C.F. 74018 CONT 407 28082 B.A.S.A. RĂDĂUŢI

OFERTĂ

- construcţii civile, industriale şi hidrotehnice inclusiv proiectare, consulting şi asistenţă tehnico-economică în construcţii, instalaţii şi izolaţii;
- construcţii speciale;
- izolaţii termice la utilaje, conducte şi clădiri;
- izolaţii hidrofuge şi antiacide;
- montaj utilaje şi instalaţii tehnologice;
- refaceri, consolidări şi reamenajări în construcţii

Firma noastră asigură garanţii bancare şi tehnice pentru execuţia ireproşabilă şi în termenele contractuale a tuturor lucrărilor

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

Alarmă! Avem o bombă la bord!

DESPRE VIAŢA TRISTĂ A CELOR OBLIGATE SĂ NE ZÂMBEASCĂ TOATĂ VREMEA

Aterizare forţată pe un aerodrom NATO

Cursa Bucureşti — Tel-Aviv se desfăşura normal. Cei 142 de pasageri, vorbitori de limba română, admirau într-o linişte relativă amplul podiş al Anatoliei. Precizarea cu privire la limba vorbită este importantă pentru că întâmplarea (povestită de o însoţitoare de bord care a fost protagonistă) pune în valoare probleme de urgenţa comunicării. La un moment dat, iese copilotul din cabină, livid la faţă, se îndreaptă spre bufet — unde eram noi şi spune: „Avem o bombă la bord! Sărim în aer în 10 minute! Coborâre forţată! apoi evacuaţi pasagerii pe toate ieşirile posibile!“ Ce se întâmplase. Primisem mesaj radio din partea aeroportului, care fusese anunţat de atentat printr-un telefon anonim. În asemenea situaţii, lipsind timpul şi posibilităţile de a face o verificare, nimeni nu-şi asumă riscul de a ignora ameninţarea. Am anunţat imediat oamenii să-şi pună centurile de siguranţă şi să se pregătească pentru o aterizare de avarie. Ştiam doar că sub noi se află pământ. Dacă decolarea s-ar fi efectuat fără întârziere, am fi fost deasupra mării. Aveam foarte puţin timp la dispoziţie. Anunţul comandantului, prin care pasagerii erau puşi la curent cu gravitatea situaţiei şi primeau instrucţiunile de urgenţă, s-a auzit în difuzoare. Am spus pasagerilor să se descalţe şi să abandoneze bagajele. Pentru a fi mai explicită m-am descălţat şi le-am vorbit cu pantofii în mână. Această măsură (a descălţatului) era necesară deoarece exista riscul ca tocurile ascuţite ale pantofilor de damă să perforeze toboganul gonflabil pe care urma să se facă evacuarea rapidă. Dacă acest lucru s-ar fi întâmplat (perforarea toboganului), ceilalţi pasageri ar fi rămas blocaţi în avion şi ar fi sărit în aer odată cu el. În asemenea situaţii viteza de execuţie a operaţiilor şi precizia lor sunt decisive. Nu e necesar să vă mai spun că personalul de bord trebuie să fie calm, sigur de sine, energic, clar, pe scurt, exemplar.

Dacă avionul s-ar fi aflat deasupra mării, cum ar fi fost normal, dacă noi am fi decolat la timp, ar fi trebuit să amerizeze şi pasagerii ar fi fost evacuaţi de la bord, întâi pe aripi şi apoi în bărcile de salvare (aceleaşi tobogane gonflabile altfel folosite). Un avion nu întârzie deasupra apei foarte multă vreme. Dacă pasagerii îşi umflă vestele de salvare individuale înainte de evacuare (vestele se umflă instantaneu prin acţionarea unui şnurulet) îşi măresc volumul şi îngreuiază evacuarea. Doar copiii au acest drept. În astfel de situaţii, personalul de bord părăseşte avionul la urmă (exact ca pe vapor).

Oamenii ascultau instrucţiunile în timp ce aparatul cobora (de la altitudinea de 10 000 m) într-o pantă ameţitoare. O minune a fost că sub noi se afla o bază NATO pe a cărei pistă scurtă am forţat aterizarea (am fi făcut-o oricum). După ce evacuarea a fost făcută în cea mai mare viteză, ne îndepărtam alergând peste mirişte, cu ciorapii sfâşiaţi, ciulind urechile să auzim bubuitura exploziei. Când am ajuns la o distanţă apreciabilă, am văzut apropiindu-se de noi nişte jeepuri încărcate cu bărbaţi înalţi şi chipeşi care ne cereau (într-o engleză murdară, americană) socoteala, ce căutăm acolo. Am încercat să ne explicăm aşteptând din clipă în clipă evenimentul fatal. Am dormit în acea noapte în dormitoarele rezervate soldaţilor americani. A doua zi ne-am urmat drumul cu alt aparat trimis de la Bucureşti. Din avionul părăsit s-au recuperat 300 de pantofi desperecheaţi. Alarma se dovedise a fi fost falsă. Oricum, ea a fost o probă pe care noi am trecut-o bine. Noi, însoţitoarele de bord, călătorii şi noi, agenţia TAROM.

Stressul fusului orar

Dacă însoţitoarele de bord nu se tem de bătrâneţe, ele au însă îngrijorări legate de dificultăţi ale circulaţiei sanguine periferice (statul îndelung în picioare) şi de solicitările coloanei vertebrale. La acestea se adaugă stressul fonic (singurul la care organismul refuză acomodarea) şi cel al... fusului orar. O tânără care face ruta Bucureşti — New York (diferenţă de fus orar 7 ore), la înapoierea în ţară tinde să doarmă ziua şi să vegheze noaptea. Particularităţile vieţii la mare înălţime duc în timp la reacţii rebele ale organismului. O însoţitoare are, de exemplu, insomnii la sfârşitul concediului de odihnă. O alta (nu dăm nume) are un apetit disproporţionat pentru un anumit aliment (laptele bătut).

Cu toate acestea o însoţitoare de bord este foarte, foarte sănătoasă şi în permanenţă în formă, asta pentru că exigenţele profesionale i-o impun. Prin excelenţă, o persoană agreabilă, cu stăpânire de sine şi prezenţă de spirit, însoţitoarea de bord îşi dezvoltă în exerciţiul profesiunii două calităţi foarte importante: răbdarea şi umorul. Aceste două calităţi îi permit să le amintească, cu graţie, de propriile origini, atât unui arab care o ciupeşte de fund cât şi unui copil care transformă culoarul dintre fotolii în pistă de formula 1, invitându-i pe amândoi la o discuţie despre cămile.

Rău de „mare“ deasupra Himalaiei

Era trecut de miezul nopţii (la cea de-a treia ceaşcă de cafea), când în cabina de serviciu a intrat o bătrânică să ne întrebe ce am făcut cu nepoţelul ei. În treacăt fie spus, nepoţelul cu pricina terorizase pe toată lumea o bună bucată de vreme. În acel moment, avionul a avut o cădere. Ceva obişnuit, m-am gândit. Sunt situaţii când, în astfel de căderi, sucul de grape-fruit se ridică din pahar ca un şarpe lichid. Am liniştit-o pe bătrânică, după care m-am îndreptat spre cabina de comandă, pentru a vedea ce se întâmplă. Avionul a început să se legene înfiorător. Mi-am dat seama că ceva nu este în regulă. Colega mea, care era spre coada avionului, înainta pe culoar în genunchi şi ţinându-se cu mâinile de cotierele fotoliilor. Balansul a devenit atât de ameţitor că în curând pungile pentru vomă au devenit insuficiente. Unul câte unul, pasagerii reuşiseră să se imobilizeze pe propriile locuri. Intrasem într-o furtună puternică şi ne aflam undeva în zona cea mai agitată. În scurtă vreme a trebuit să împărţim pasagerilor saci de plastic în locul pungilor, care se epuizaseră. Ceea ce nu ştiam încă, dar am aflat la puţină vreme, era că legănatul se datora, în mare măsură, defectării unui dispozitiv de echilibrare automată a planării numit **damper**. În timp ce noi, însoţitoarele de bord, schimbam pungile pentru vomat şi glumeam cu pasagerii, cei de la echipa tehnică se strecurau de-a buşilea în cala de sub cabina de comandă ca să înlocuiască piesa defectă. În astfel de momente pasagerii trebuiau sprijiniţi moral. Trebuie să le vorbeşti, pentru că din felul în care le vorbeşti ei îşi dau seama că ţie nu ţi-e frică. Ei simt dacă tu eşti stăpân pe tine şi în felul acesta capătă încrederea de care au atâta nevoie. Totul a durat mai puţin de 20 minute, dar părea că nu se mai termină. A existat într-adevăr riscul să ne dăm peste cap, şi, într-o asemenea situaţie, o navă de pasageri nu mai are posibilitatea să-şi revină. Când am ajuns pe aeroportul din Karachi eram ca o familie care se regăseşte. O colegă, care face parte din personalul nenavigant al agenţiei, şi care, întâmplător, era la bord în această traversare, mi-a mărturisit că înainte ne invidia, dar acum, după cele întâmplate, înţelege cât poate fi de greu. Copilul care se pierduse de bunicuţa lui a fost găsit imediat ce avionul a început să se legene mai tare, adormit între fotolii.

Două însoţitoare de bord în costumele lor călduroase, acum în afişa verii. Ţinută nereglementară : desfăcute la gât şi fără cravată. Fotoreporterul le-a surprins la cabinetul medical într-un moment nu tocmai fericit : se aflau pentru a se interesa de o colegă molipsită de holeră cu ocazia unei călătorii în Orient.

Culoarele înguste ale viitorului

Compania TAROM are, deocamdată, doar două aparate de stagiul 3 (stagiu care răspunde ultimelor exigenţe). Ar mai avea nevoie de aproximativ 25 pentru a fi de talia suratelor occidentale. În curând traficul aerian va fi controlat de sateliţi, nivelurile atmosferei vor fi compartimentate pentru trafic şi culoarele de zbor se vor îngusta. Toate aceste transformări presupun performanţe deosebite din partea aparatelor de zbor. În acest sens companiile de aviaţie civilă îşi orientează achiziţiile scrutând cu încordare acest viitor tehnic Cresc, bineînţeles, pretenţiile şi faţă de serviciile însoţitoarelor de bord. Nu mai puţin şi grija pentru ele. Compania olandeză K.L.M. — bunăoară — a lărgit culoarele dintre fotolii pentru a da satisfacţie angajatelor sale, care fac serviciul de însoţitoare de bord şi care, fiind un pic mai lătuţe în şolduri, au nevoie de ceva mai mult spaţiu atunci când se intersectează. Nici compania TAROM nu se lasă mai prejos. Ea a contractat de curând cu o firmă particulară noile uniforme de vară. Tinerele stewardese vă vor aduce cafeaua comandată în timpul zborului îmbrăcate cu o fustă neagră (în locul celei roşii), o bluză albă (în locul celei albe cu dungulite), un sacou „sare şi piper“ (în locul celui roşu) şi o fundă roşie (în locul cravatei gri petrol). Toate din materiale subţiri, uşoare. Când se va întâmpla aceasta? Probabil la începutul toamnei când va fi suficient. de rece pentru a renunţa la uniforma de iarnă. (Din lână 100 la sută). Pentru a proteja uniforma de pete se adaugă la toate acestea un şorţ (nu lipsit de eleganţă). Uniformele şi toate celelalte accesorii vestimentare — toate foarte scumpe — folosite în timpul serviciului, sunt suportate din bugetul purtătoarelor. În contrast, agenţiile străine asigură gratuit personalului însoţitor de bord inclusiv trusele de machiaj. Dacă, aceleaşi firme străine, preiau la sfârşitul serviciului uniforma angajatelor pentru a o înapoia călcată, spălată şi parfumată la intrarea în schimb, agenţia TAROM asigură, cu sprijinul aerogării OTOPENI, posibilitatea angajatelor să-şi împacheteze uniforma în geantă şi să o dea la spălat cunoscutelor curătătorii de cartier. Dar toate acestea se vor schimba cu timpul. Dacă în momentul acesta putem spune că avem un model în Occident, putem spera că în curând vom putea deveni o copie a sa. Până atunci să le lăsăm pe însoţitoarele noastre de bord să înfrunte cu răbdare şi umor canicula acestei veri şi aerul supraîncălzit al aeronavelor, învesmântate în (de altfel) elegantele lor costume de iarnă.

MARIAN MARIN

PUBLICAŢIILE Flacăra

S.C. S.A. Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J 40/5888/1991 din 04.07.1991

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:

Preşedinte – director general: GEORGE ARION
Membri:
Ion D. Goia, Alexandru Păsărin, Liana Tatos, Liviu Timbus.

Adresa: Bucureşti, sectorul 1, Piaţa Presei Libere nr. 1, cod 71341.
Telefoane: 617.60.10, 617.60.20 (cu interioarele de mai jos);
Fax: 312.82.89
Cont lei – 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, Bucureşti
Cont valută – 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, Bucureşti

Flacăra

Redactor şef:
LIVIU TIMBUS
Secretar general de redacţie:
EUGEN CHIROVICI

■ **POLITICĂ** (2560) – **Tudor Octavian** (şef secţie), Ion D. Goia, Marian Ghiţeanu.
■ **SOCIAL** (2559) – **Dorin Sălăjan** (şef secţie), Gheorghe Barbu, Marin Marian, Bănduşa Nicolae.
■ **ECONOMIC** (2559) – **Marcel Apostolescu** (şef secţie), Cristian Buzaş.
■ **CULTURĂ, MASS-MEDIA, TIMP LIBER, DIVERTISMENT** (2558) – **Liana Tatos** (şef secţie), Elena Grecescu, Raluca Vrabie.
■ **FOTOREPORTERI** (2528) – Elena Ghera, Florin Ioniţă.
■ **SECRETARIAT DE REDACŢIE** (1453) – Adriana Chirovici, Adrian Petrescu.
■ **CORECTURĂ** (1453) – Maria Antonescu, Pompiliu Dumitrescu, Smaranda Petrea, Angela Ştefănescu.

REBUS REBUSACHE

Redactor şef:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

Aurel Ştefan Alexandrescu, Constantin Grigore, Gheorghe Toia, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea, Simona Simzianu.
Telefoane: 2036 (redactor şef), 1457 (redacţie).

■ **JURIDIC** (2600): **Cornelia Oiteanu.**
■ **FINANCIAR** (2143): **Avida Balica**, Elena Gogu, Gabriela Ionescu, Florenţa Tudor.
■ **ADMINISTRATIV** (2600): **Dan Mircea Popa**, Marian Băicoianu, Liliana Creţu, Maria Şerban.
■ **SECRETARIAT SOCIETATE: Cătălina Ştefănescu** (617.59.69).
■ **PUBLICITATE** (2634, 2600): **Mihai Săndoiu**, Florin Dobrescu, Adriana Dobrescu, Călin Mărcuşanu.
■ **DIFUZARE** (617.48.91): **Manuela Vasiliu**, Gabriel Bumb, Emilian Chirea, Angela Frandoş, Doru Iancu, Marius Procopie, Gabriel Milan Şava, Nicolae Şerban.

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicaţiile Flacăra" S.A., telefon 617.48.91, fax 312.82.89 – Piaţa Presei Libere nr. 1, Sectorul 1, cod 71341 – Bucureşti, România.

Tiparul: Regia autonomă a Imprimeriilor – Imprimeria CORESI – Bucureşti

ULTIMA ORĂ

Când vom vinde şi flota aeriană ?